

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

Eidsvåg, 21. april 2016

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 2/16
TID: 28.04.2016 kl. 12:00
STED: Formannskapssalen, Nesset kommunehus

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 08/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 29. FEBRUAR 2016
PS 09/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 10/16	NESSET KOMMUNE - ÅRSREGNSKAP FOR 2015
PS 11/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 12/16	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mob 99160260.

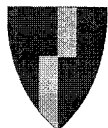
E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Ivar H. Trælvik (s)
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Ordfører
Rådmann
Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R

NESSET KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1543/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 20.04.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 08/16	Kontrollutvalget	28.04.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 29.FEBRUAR 2016

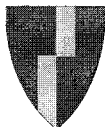
Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 29.februar 2016 godkjennes.

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 1/16
Møtedato: 29.02.2016
Tid: kl 12.00 – kl 15.30
Møtested: Formannskapssalen, Nesset kommunehus
Sak nr: 01/16 – 07/16
Møteleder: Ivar H. Trælvik, leder (Frp)
Møtende medlemmer: Jostein Øverås, nestleder (Sp)
Vigdis Fjoseid (Ap)
Tor Steinar Lien (Ap)
Marte Meisingset Evensen (H)
Forfall: ingen
Ikke møtt: ingen
Møtende vara: ingen
Fra sekretariatet: Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen: Sigmund Harneshaug, distriktsrevisor
Av øvrige møtte: Liv Husby, rådmann (under sak 06/16 – 07/16)
Rolf Jonas Hurlen, ordfører (under sak 06/16)

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til sakliste.
Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 9. DESEMBER 2015
PS 02/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015
PS 04/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015
PS 05/16	MØTEPLAN FOR 2016
PS 06/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 07/16	EVENTUELT

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 9. desember 2015 godkjennes.

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling**Referatsaker:**

- RS 01/16 **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 14.12.2015** (vedlagt)
- RS 02/16 **Kontrollutvalget i Nesset kommune – Budsjettforslag 2016 kontroll og tilsyn**
Utskrift fra saksprotokoll i Nesset kommunestyre 17.12.2015 i k-sak 148/15 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 01/16 **NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2016** – orientering og referat fra deltakerne i kontrollutvalget. Til denne konferansen er det påmeldt 2 deltakere fra kontrollutvalget. Det er ønskelig med en erfaringsutveksling fra deltakerne.
- OS 02/16 **Kontrollutvalgsboken – om kontrollutvalgets rolle og oppgaver, 2. utgave**
Denne veilederen, som er utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet m.fl. i desember 2015, deles ut til utvalgsmedlemmene i møtet. De som deltok på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2016 fikk den utdelt der.
Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i kommunen. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit og er viktig for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene. Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet, administrasjonssjefen og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at samspillet skal fungere er det viktig at disse kjenner både sin egen og hverandres roller. Veilederen skal være med på å skape større forståelse av kontrollutvalgets rolle og oppgaver og å bidra til et godt samspill mellom de ulike aktørene.

- OS 03/16 **Revisors oppgaver ved revisjon av selvkostområder i årsregnskapet**
NKRF's informasjonsskriv 2016/01 fra revisjonskomiteen: Med virkning fra 2015 har det kommet nye retningslinjer for beregning av selvkost fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (H-3/14). Dette klargjør også rammene for revisors arbeid på selvkostområdene.
Revisjonshandlingene på selvkostområdet er rettet inn mot å bekrefte årsregnskapet. Dersom kontrollutvalget eller andre ønsker økt sikkerhet for at innbyggerne betaler riktige gebyrer, kreves ytterligere revisjonshandlinger. (vedlagt)
- OS 04/16 **Talerett i kommunale organer**
I NKRF's eINFO 16/1 er det omtalt et brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Jordvernforeningen i Telemark 13.01.2016 som går på om organisasjoner/personer som er til stede under et møte i et kommunalt kontrollutvalg har rett til å få ordet under møtet. Kommunelovens regler om talerett utvider eller presiserer utgangspunktet om talerett i folkevalgte organer generellt og kontrollutvalget spesielt: Ordfører har møte- og talerett. Oppdragsansvarlig revisor, eller dens stedfortreder, har møte- og talerett. Administrasjonssjefen, selv eller den han peker ut av sine underordnede, har ikke møte- og talerett. Kontrollutvalget kan gi retningslinjer for møte- og talerett for andre grupper eller organisasjoner i spesielle saker. I sak PS 18/15 i kontrollutvalget sitt møte den 15.06.2015 ble reglement for kontrollutvalget i Fræna kommune revidert. Der er det ikke bestemmelser om at andre har møte- eller talerett utover det som følger av kommuneloven. (vedlagt)
- OS 05/16 **Evaluering av offentleglova**
Justis- og Beredskapsdepartementet har bestilt en evaluering fra Oxford Research av hvordan offentleglova praktiseres i norsk forvaltning. Evalueringen er publisert 11.01.2016. Rapporten konkluderer med at offentleglova i hovedsak praktiseres etter intensjonene når forvaltningen vurderer «vanlige» innsynsbegjæringer. Lova er utfordrende å praktisere når forvaltningen skal ta stilling til noen av unntaksreglene som har skjønsmessige vurderingstemaer. Klageordningen fungerer også, men har noen klare svakheter i forhold til kompetanse om hvordan klagesystemet fungerer. Det er et stort opplæringsbehov blant saksbehandlere. Videre har media en lang veg å gå i forhold til å ha tilstrekkelig kompetanse. (vedlagt)
- OS 06/16 **Årsrapport og regnskap for 2015 – Skatteoppkreveren i Nesset kommune**
(vedlagt)
- OS 07/16 **Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Nesset kommune**
– brev fra Skatteetaten, Skatt Midt-Norge, datert 15.02.2016 (vedlagt)
- OS 08/16 **Møtegodtgjørelse i Nesset kommune – nye satser fra 01.01.2016**
Vedtak i k-sak 156/15, 17.12.15. epost med vedlegg, skjema. (vedlagt)
- OS 09/16 **Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar – ny rapport fra KS**
Revisjons- og konsultantselskapet Price waterhouse Coopers (PwC) har gjennomført en undersøkelse og overlevert en rapport på oppdrag fra KS. Denne omhandler og beskriver hvordan kommunestyret utøver sitt overordnede tilsynsansvar i praksis. I tillegg gir den tilrådninger til hvordan egenkontrollen i kommunene kan styrkes og benytte resultater fra kommunal egenkontroll og statlig tilsyn til læring og forbedring og hvordan statlig tilsyn kan reduseres gitt en styrket egenkontroll. (vedlagt)
- OS 10/16 **Rapport etter tilsyn, fylkesmannen i Møre og Romsdal – Kommunal beredskapsplikt i Nesset kommune**
Rapport etter tilsyn i Nesset kommune 22.09.2015 (vedlagt)
Det foreligger ett avvik. Kommunen mangler en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Arbeidet ble påbegynt i 2008, men ikke fullført.

Sekretæren og medlemmene orienterte til den enkelte sak.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015
----------	--

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget vedtar årsmelding for 2015. Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretæren gikk igjennom årsmeldingen.

Det fremkom ingen merknader eller rettelser til det framlagte utkast til årsmelding. Årsmeldingen oversendes til kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 04/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015
----------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget gikk igjennom de enkelte punkt i rapporten. Revisor kommenterte punktene.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 05/15	MØTEPLAN FOR 2016
-----------------	--------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Følgende møteplan for 2016 godkjennes:

Uke	Dato	Møte nr	Saker til behandling
9	29.02.	1/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015 ▪ Møteplan for 2016
17	28.04.	2/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2015 for <ul style="list-style-type: none"> • Nettet kommune ▪ Revisjonsberetning ▪ Virksomhetsbesøk / alt. orientering fra enhetsleder?
24	13.06.	3/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomirapport 1. tertial 2016 ▪ Overordna plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019 ▪ Oppfølging av selskapskontroll i Nettet Kraft AS
40	04.10.	4/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016 ▪ Revisjonsplan for revisjonsåret 2016 ▪ Budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn ▪ Bestilling av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt? ▪ Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt
48	29.11.	5/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomirapport 2. tertial 2016

Kontrollutvalgets leder i samråd med sekretariatet gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretæren orienterte og gikk igjennom forslag til møteplan.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Sekretariatets innstilling

Følgende møteplan for 2016 godkjennes:

Uke	Dato	Møte nr	Saker til behandling
9	29.02.	1/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015 ▪ Møteplan for 2016
17	28.04.	2/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2015 for <ul style="list-style-type: none"> • Nettet kommune ▪ Revisjonsberetning ▪ Virksomhetsbesøk / alt. orientering fra enhetsleder?

24	13.06.	3/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomirapport 1. tertial 2016 ▪ Overordna plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019 ▪ Oppfølging av selskapskontroll i Nettet Kraft AS
40	04.10.	4/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016 ▪ Revisjonsplan for revisjonsåret 2016 ▪ Budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn ▪ Bestilling av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt? ▪ Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt
48	29.11.	5/16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomirapport 2. tertial 2016

Kontrollutvalgets leder i samråd med sekretariatet gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

PS 06/16	OPPFØLGINGSLISTE
-----------------	-------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:

Naustområde i Høvik Nettet kommune - manglende oppfølging av vedtak i Nettet formannskap og kommunestyre

Kontrollutvalget mottok kopi av et brev til Nettet kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Nettet kommune. Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke var tilfredsstillende. Kontrollutvalget har fulgt opp og vært løpende orientert fra rådmann i 2014, siste gang i møte 08.12.2014. Det er sendt varsel til eier av naustområdet med pålegg om å fjerne den ulovlige moloen og det midlertidige deponiet. Eier blir også pålagt å tilbakeføre arealet slik det var før moloen ble bygd og steinfyllingen etablert. Frist for å utføre dette er satt til 1. april 2015. Kontrollutvalget ønsker å følge denne saken videre.

17.03.15: Kommunens administrasjon har sendt et nytt brev til eier av området og varslet om tvangsmulkt dersom frist for opprydding av området, som var satt til 1. april 2015, ikke overholdes.

27.04.15: Ass. rådmann orienterte. Eieren av området ønsker et møte med kommunen vedr. kravet om tvangsmulkt. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.

09.06.15: Rådmann orienterte. Det har vært et møte med eier. Eier skulle legge fram en framdriftsplan i arbeidet med å rydde området. Entreprenøren som eier har leid inn skal legge fram en plan for dette arbeidet. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.

30.09.15: Ass. rådmann orienterte. Det har ikke skjedd noe på området siden siste statusrapportering i juni i år. Entreprenøren som skulle leies inn for å gjøre arbeidet har sammen med eier av området vært på befaring, men eier har ikke gjort noen avtale med entreprenøren om opprydding. Kommunen har derfor skrevet et nytt brev, datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i neste møte.

09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. **Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydding av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.**

29.02.16: Rådmannen orienterte om fremdriften i saken. Rådmannen forholder seg til de vedtak som er fattet om opprydding og fjerning av molo til de eierne som til enhver tid er registrert i matrikkelen som rettmessige eiere. Videre innkreving av tvangsmulkt er inntil videre stoppet. Rådmannen ble bedt om å undersøke hvilke formannskaps- og kommunestyrevedtak som var fattet i saken. Kontrollutvalget tar rådmannens orientering til vitende og ber rådmannen påse at vedtaket i Formannskapet sitt møte 22.11.2007, sak 118/07 etterleves. Kontrollutvalget vil følge opp saken til neste møte med en ny orientering fra rådmannen om fremdriften i saken.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikehold av kommunale bygg i Nesset kommune»

Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 09.12.2013 i sak 13/13 i sak PS 29/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 06.02.2014 i k-sak 11/2014. Oppfølging av rapporten har vært gjennomført høsten 2015 og oppfølgingssaken ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 09.12.2015 i sak PS 35/15. Da det gjenstår en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsker kontrollutvalget en ny oppfølging av kommunens arbeid.

09.12.15: Kontrollutvalget ber revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte. Utvalget gikk igjennom de saker som var opplistet i saksframlegget.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 07/16	EVENTUELT
-----------------	------------------

1. Deltakelse på forum for kontroll og tilsyn –FKT- sin fagkonferanse og årsmøte 2016

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) arrangerer årlig en fagkonferanse og årsmøte for medlemmer av kontrollutvalg, ansatte i sekretariatene og andre som finner konferansen interessant.

FKT arrangerer sin årlige konferanse spesielt rettet mot kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariatene, samt ordførere og andre interesserte. Tidligere års konferanser har vært vellykkede med sentrale tema og gode forelesere.

Konferansen er en viktig møteplass for kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i sekretariatene i Norge. Hensikten med konferansen er bl.a. at deltakerne skal kunne ha en fast møteplass hvor

felles tema og problemstillinger kan diskuteres, samt at deltakelse på konferanser utgjør en vesentlig del av nødvendig opplæring av kontrollutvalgsmedlemmer.

Kontrollutvalget i Nesset er medlemmer av FKT. Det er nå kommet en foreløpig invitasjon til den årlige fagkonferansen hvor selve årsmøtet for 2016 er en del av samlinga.

Konferansen avvikles på Thon Hotel Oslo Airport 7. og 8. juni 2016. Neste møte i kontrollutvalget blir etter planen 12.april og da er påmeldingsfristen ute.

Tre av kontrollutvalget sine medlemmer skal delta på NKRF's kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 3.-4.2.2016.

Om kontrollutvalget vil delta på FKT sin konferanse, bør en allerede i dette møtet velge person(er) som skal delta.

29.02.16: Kontrollutvalget ønsker å prioritere opplæring av medlemmene gjennom deltakelse på konferanser fordi annen opplæring ikke finnes. Kontrollutvalget vil sende 3 personer til FKT sin fagkonferanse og årsmøte 2016: Tor Steinar Lien, Vigdis Fosøen og Ivar H. Trælvik.

2. Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Høsten 2011 ble konkurransegrunnlag for totalentreprise for bygging av flerbrukshall i Eidsvåg lagt ut på Doffin. Kommunen mottok 5 tilbudsdokument, herav tilbud fra Hallutvikling AS. De fikk tilbudet sitt avvist uten reelle forhandlinger. De klaget først saken inn til Nesset kommune den 21.12.2011, senere 19.01.2012 og den 14.02.2012 sender de en klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Der får de medhold i klagen og den 25.01.2016 mottar Nesset kommune et erstatningskrav på kr 400 000.

Denne saken ble behandlet i Nesset formannskap i sak PS 14/16 den 04.02.2016 og Nesset kommunestyre i sak PS 21/16 den 18.02.2016.

Vedtaket i formannskapet ble at Nesset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken. Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

Bakgrunnen for denne saken er «klagenemnda for offentlige anskaffelser» (KOFA) sin avgjørelse av 2.juli 2012 der de hevder at:

- 1. Nesset kommune har brutt forskriften § 11-8(forskrift om offentlige anskaffelser) ved å ikke gjennomføre reelle forhandlinger med klager.*
- 2. Nesset kommune har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.*

I saksutredningen går det frem at kommunen ikke har noen innsigelser til KOFA's vurdering og at saksbehandlingen ikke har vært i henhold til regelverket. Kommunen ser i etterkant at behandlingen av konkurransetilbudene skulle ha vært gjennomført på en annen måte enn det som ble gjort.

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at forvaltningen foregår på en betryggende måte.

Kontrollutvalget vil på denne bakgrunn kunne stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.

For øvrig stiller kontrollutvalget også spørsmål ved finanseringen av erstatningsbeløpet ved bruk av ubrukte lånemidler. Lånemidler skal kun brukes til finansiering av investeringer og ikke til driftsutgifter. Etter å ha rådført seg med kommunerevisjonen viser de til hva som er

definert som anskaffelseskost i regnskapsstandard nr. 2. Eksempler på hva som ikke inngår i anskaffelseskost er **erstatning pga feil håndtering av offentlige anbudsprosesser.**

Kontrollutvalget mener dette er en driftsutgift og ikke en investeringsutgift og vil be om en forklaring fra administrasjonen bakgrunnen for å lånefinansiere denne utgiften.

29.02.16: Kontrollutvalget stiller spørsmål om prosessene rundt anbud og innkjøp blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget vil på bakgrunn av denne saken og tidligere saker, stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.

Kontrollutvalget stiller også spørsmål til føringen av erstatningsbeløpet og finansieringen av denne med bakgrunn i Kommunal regnskapsstandard nr. 2.

Kontrollutvalget vil be rådmannen om en forklaring på hvorfor dette er ført som en investeringsutgift og ikke en driftsutgift og lånefinansiert.

Saken settes på oppfølgingslisten.

3.Brev fra Stein Bjerkeli og Karianne Rindli ang. Vistdal Skole

Leder i kontrollutvalget har mottatt et brev fra Stein Bjerkeli (repr. i TNM og kommunestyret) og Karianne Rindli (repr. i kommunestyret) datert Vistdal 17.02.2016. Det er litt usikkert om de henvender seg som privatpersoner/skoleutvalg eller som folkevalgte. **Det reises en rekke spørsmål der de ønsker at saken gjennomgås av kontrollutvalget der det blir sett på bevilget ramme opp i mot forbruk og hvilke avvik som egentlig skal lukkes.**

I PS 2/16 i Nettet kommunestyre den 21.01.2016 stilte samme personer som folkevalgte en rekke spørsmål i samme sak. Rådmannen svarte ut disse spørsmål og sier at avvikene skal lukkes innen utgangen av mars 2016.

Karianne Rindli hevder hun bare delvis fikk svar på spørsmålene.

I RS 2/16 i TNM den 11.02.2016 ble saken etterspurt uten videre avklaringer.

Kontrollutvalgssekretæren legger med dette saken frem for kontrollutvalget for evt. videre behandling.

29.02.2016: Rådmannen orienterte. Det er riktig at det ikke forelå budsjettbevilgning på kr 170 000 på det tidspunktet utgiftene påløp, men dette er nå på plass med politisk vedtak. Rådmannen tar kritikk på dette og rutineene er innskjerpet. Når det gjelder de andre påståtte avvikene mener rådmannen dette er forklart i kommunestyret sitt møte 21.01.2016. Rådmannen mener det er opp til administrasjonen å styre prosjektene slik at det praktiske med flyttinger og endringer skjer på en mest mulig fornuftig måte. Rådmannen mener alle skal være orientering om prosjektplanen og fremdriften. Prosjektet skal etter planen være ferdig i løpet av mars 2016.

Kontrollutvalget er tilfreds med orienteringen, og mener at dette ikke er en sak for utvalget. Kontrollutvalget sender et svarbrev til avsenderne med henvisning til rådmannen sin orientering til kontrollutvalget sitt møte 29.02.2016.

- Rådmannen involverer ikke politiske nivå og f.eks. FAU i detaljer og prioriteringer og omprioriteringer i prosjektene.
- Prosjekt ballbinge er utsatt på grunn av at klasserom måtte flyttes.
- Det er ikke gjort administrative vedtak om å flytte budsjettmidler.
- Prosjektet er ikke stoppet og vil bli fullført i løpet av mars 2016.

4.Saker framsatt i møtet 29.02.2016:

Medlem Marte M. Evensen:

1. Det er tilfeller der det ikke kommer lønsslipp fra kommunen.
2. Det har forekommet at ansatt har fått lønn fra stilling som en nå ikke er aktiv i.

Kontrollutvalget ber revisjonen undersøke de to nevnte punktene. Svar ønskes til neste møte. Saken settes på oppfølgingslisten.

Ivar H. Trælvik
leder

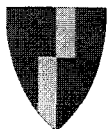
Jostein Øverås
nestleder

Vigdís Fjoseid

Tor Steinar Lien

Marte M. Evensen

Sveinung Talberg
sekretær

NESSET KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1543/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 22.02.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 09/16	Kontrollutvalget	28.04.2016

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 04/16 **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 7.4.2016** (vedlagt)
- RS 05/16 **Protokoll fra møte i Nesset kommunestyre 18.02.2016, sak PS 14/16**
Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport vedlikehold kommunale bygg
(vedlagt)
- RS 06/16 **Protokoll fra møte i Nesset kommunestyre 18.02.2016, sak PS 15/16**
Forvaltningsrevisjonsrapporten «Samhandlingsreformen i Nesset kommune»
(vedlagt)
- RS 07/16 **Protokoll fra møte i Nesset kommunestyre 18.02.2016. sak PS 21/16**
Erstatning fra Hallutvikling AS (vedlagt)
- RS 08/16 **Protokoll fra møte i Nesset kommunestyre 17.03.2016, sak PS 29/16**
Kontrollutvalget for Nesset kommune – årsmelding 2015 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 11/16 **Kommunereformen – valg av kontrollutvalgssekretariat og revisor**
- Felles anbefaling fra FKT og NKRF om valg av kontrollutvalgssekretariat og revisor i tilknytning til gjennomføring av ev. kommunesammenslåing (vedlagt)
- OS 12/16 **NOU 2016:4, Forslag til ny lov om kommuner og fylkeskommuner**
- Kommunelovutvalget la 10.mars frem forslag til ny kommunelov. Forslaget skal ut på høring. Vedlagt ligger del 7 av lovforslaget som omhandler Egenkontroll og kommunestyret, kontrollutvalget og revisjonen sine oppgaver og ansvar. (vedlagt)

- OS 13/16 **Årsmelding og rekneskap 2015 – Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS (RIR)**
(Vedlagt)
- OS 14/16 **Fylkesmannen i Møre og Romsdal - Tilsyn med Eidsvåg barne- og ungdomsskule. Skulens arbeid med elevanes psykososiale miljø**
- Tilsynsrapport for tidsrommet 10.11.2015-12.02.2016 (vedlagt)
- OS 15/16 **KU sekretariatet – Årsmelding for 2015**
(vedlagt)

Sveinung Talberg
Rådgiver

Styret
for Kontrollutvalgssekretariatet
for Romsdal

MØTEPROTOKOLL

Møte nr:	1/16
Møtedato:	7.4.2016
Tid:	Kl. 09.30 – kl. 12:45
Møtested:	Møterom «Galleriet», Molde rådhus
Sak nr:	1/16 – 6/16
Møteleder:	Stig Holmstrøm
Av styrets medlemmer møtte:	
Eide kommune:	Kåre Vevang
Fræna kommune:	Ingvar Hals
Gjemnes kommune:	Øyvind Gjøen
Molde kommune:	Marit Seljeseth Stokke, nestleder
Neset kommune:	Ivar Henning Trælvik
Rauma kommune:	Lars Ramstad
Sunddal kommune:	Trond M. Hansen Riise
Vestnes kommune:	Stig Holmstrøm, styreleder
Forfall:	
Aukra kommune:	Oddvar Hoksnes
Møtende vara:	
Aukra kommune:	Ole Rakvåg
Ikke møtt:	
Ingen	
Fra sekretariatet:	
Jane Anita Aspen, daglig leder	
Sveinung Talberg, rådgiver	
Av øvrige møtte:	
Ingen	

Styrelederen Stig Holmstrøm ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til saksliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
ST 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTE 14. DESEMBER 2015
ST 02/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
ST 03/16	ÅRSMELDING FOR 2015
ST 04/16	ÅRSREGNSKAP FOR 2015
ST 05/16	AVVENTE KJØP AV SAKS- OG ARKIVSYSTEM FOR SEKRETARIATET
ST 06/16	EVENTUELT

ST 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14. DESEMBER 2015
----------	---

Styrets vedtak

Protokollen fra styremøte 14. desember 2015 godkjennes.

Styrets behandling

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (9 voterende).

ST 02/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
----------	--------------------------

Styrets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Styrets behandling

Referatsaker:

Orienteringssaker:

OS 01/16 **NOU 2016:4 – Forslag til ny lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)** – utskrift av kapitel. 25 Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

Daglig leder opplyste at de to siste sidene i kapittel 25 manglet ved utsendelse. Disse ble utdelt til styremedlemmene. Videre ble det opplyste at lovforslaget ikke er sendt ut på høring enda, men at det vil være viktig å komme med høringsuttale når den tid kommer.

Styremedlemmene hadde en grundig diskusjon om forslagene, og det ble supplert med informasjon om lovforslagene gitt på NKRF's konferanse i februar.

OS 02/16 **Korrupsjonsfaren i kommuner – sårbarhet, verktøy og metoder** – Erfaringer og råd om korrupsjonsforebyggende arbeid fra kommuner og fylkeskommuner som har deltatt i KS og TI's korrupsjonsforebyggende nettverk 2013-2014, publisert på KS sin nettside 28.5.2015

Styremedlemmene hadde en grundig diskusjon og erfaringsutveksling, og det ble oppsummert at åpenhet og likebehandling er viktig. Det ble også referert til KS' etikktutvalgs møte i Molde 17. mars, der flere av styremedlemmene deltok.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (9 voterende).

ST 03/16	ÅRSMELDING FOR 2015
----------	---------------------

Styrets vedtak

Årsmelding for 2015 godkjennes med de endringer som fremkom i møte.

Styrets behandling

Daglig leder svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Det ble fremmet forslag om å gjøre følgende endringer i årsmeldingen (endringene fremkommer her i **uthevet skift**):

3.4 Likestilling

De to ansatte i sekretariatet i 2015 var kvinner. Tilsettingen som ble gjort i 2015 var en mann, som da vil tiltrå fra 1.1.2016. Fra 2016 vil det da være en kvinne og en mann.

Selskapets styre har ett medlem fra hver kommune, valgt av kommunestyret. Det er kontrollutvalgslederne som er valgt inn i styret. Det er 8 menn og 1 kvinne for valgperioden 2015-2019. Styreleder er mann og nestleder er kvinne. Styremedlemmene har personlig varamedlem, som er kontrollutvalgenes nestledere. Av disse er 4 kvinner og 5 menn. Siden det var ønskelig at det er kontrollutvalgets leder som sitter i styret, har en ikke klart å oppfylle kravet i likestillingslovens § 13 d) *Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire.* **Det bør derfor gjøres endringer ved neste valg som gjør at en sikrer kjønnsbalansen. Ved valg av leder og nestleder til kontrollutvalgene i de respektive kommunene, bør begge kjønn være representert.**

3.6. Avtale med Molde kommune om kjøp av administrative tjenester til sekretariatet. Avtalen fra 2014 med Molde kommune om kjøp av administrative tjenester ivaretar sekretariatets behov for bistand til utbetaling av lønn og godtgjøring, regnskap, budsjett, IKT-tjenester og noe kontormateriale. **Avtalen er videreført.**

4.1 Styret

Styret har i 2015 avholdt 3 møter; 23.mars, 8.september og 14.desember og behandlet 18 protokollerte saker. I tillegg er det i 2015 behandlet 10 referatsaker og 7 orienteringssaker. **Styremøtene blir også benyttet til erfaringsutveksling.**

Det ble i møte fremmet forslag om følgende vedtak:

Årsmelding for 2015 godkjennes med de endringer som fremkom i møte.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer. (9 voterende)

Daglig leders innstilling:

Årsmelding for 2015 godkjennes

ST 04/16	ÅRSREGNSKAP FOR 2015
----------	----------------------

Styrets vedtak

Årsregnskap for 2015 for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal godkjennes.

Regnskapsmessig mindreforbruk på kr 227 497,- avsettes til disposisjonsfond i samsvar med vedtektene § 10.

Styrets behandling

Daglig leder svarte på spørsmål fra styremedlemmene til enkelte poster i regnskapet.

Det ble også stilt spørsmål om ikke det var styremedlemmene som skulle skrive under regnskapet, og ikke daglig leder og regnskapsansvarlig slik det er gjort. Det ble konkludert med at det er korrekt slik det er gjort.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (9 voterende).

ST 05/16	AVVENTE KJØP AV SAKS- OG ARKIVSYSTEM FOR SEKRETARIATET
-----------------	---

Styrets vedtak

Sekretariatet avventer ROR-IKT's anbudsprosess for nytt saks og arkivsystem.

Styrets behandling

Det var en grundig diskusjon om fordeler og ulemper med å avvente innkjøp av elektronisk saks og arkivsystem.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 06/16	EVENTUELT
-----------------	------------------

Under Eventuelt ble følgende tema tatt opp:

- **Opplæringsdag for kontrollutvalgsmedlemmer**
Daglig leder tok opp forslaget om en opplæringsdag for kontrollutvalgsmedlemmer og varamedlemmer. Det ble konkludert med at det var ønskelig å få til denne 24. mai, alternativt 25. mai.
Styreleder foreslo at programmet for en tilsvarende dag som ble arrangert i 2012, ble sendt ut til styremedlemmene som et eksempel, og at styremedlemmene blir oppfordret til å komme med innspill til tema til sekretariatet. I diskusjonen kom det frem at kommunal økonomi, er et tema som er aktuelt på opplæringsdagen.
- **Statusrapport etablering av nytt felles revisjonsselskap**
Daglig leder informerte om at det nå er fattet positive vedtak i alle kommunene og at interimsstyret har fastlagt konstituerende representantskapsmøte for Møre og Romsdal Revisjon IKS til onsdag 4. mai.
- **Statusrapport fra sekretariatet**
Sekretariatet leier i dag lokaler i Hamnegata 35 fra Molde kommune, i lokaler eid av privat huseier. Molde kommunes husleiekontrakt utløper 31.12.16. Det er opplyst at sekretariatet vil få tilbud fra Molde kommune om å leie lokaler i Storgata 31 fra årsskiftet. Dersom dette er lokaler som sekretariatet finner egnet, vil vi da flytte dit. Alternativet er å leie lokaler på loftet i det bygget revisjonen flytter til på Reknes, men disse lokalene er ikke særlig egnet for sekretariatet.

Marit Seljeseth Stokke måtte forlate møte kl. 1200

- **Erfaringsutveksling**
Styremedlemmene utvekslet erfaring omkring problemstillinger og saker som er aktuelle i kontrollutvalgene.

Marit Seljeseth Stokke
nestleder

Stig Holmstrøm
leder

Kåre Vevang

Øyvind Gjøen

Lars Ramstad

Ole Rakvåg

Trond M. H. Riise

Ingvar Hals

Ivar Henning Trælvik

Jane Anita Aspen
sekretær

Referatsakene ble tatt til orientering.

Vedtak i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Referatsakene ble tatt til orientering.

PS 14/16 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport Vedlikehold kommunale bygg.

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Vedlikehold av kommunale bygg i Nasset kommune», datert 30. september 2015, herunder revisjonens vurdering av kommunens oppfølging, til etterretning.

Kontrollutvalget vil be revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Behandling i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Vedlikehold av kommunale bygg i Nasset kommune», datert 30. september 2015, herunder revisjonens vurdering av kommunens oppfølging, til etterretning.

Kontrollutvalget vil be revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

PS 15/16 Forvaltningsrevisjonsrapporten "Samhandlingsreformen i Nasset kommune"

Kontrollutvalgets innstilling

1. Nasset kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Nasset kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1 under Samlede vurderinger og anbefalinger.
2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.
3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 - 18 mnd.

Referatsakene ble tatt til orientering.

Vedtak i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Referatsakene ble tatt til orientering.

PS 14/16 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport Vedlikehold kommunale bygg.

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Vedlikehold av kommunale bygg i Nasset kommune», datert 30. september 2015, herunder revisjonens vurdering av kommunens oppfølging, til etterretning.

Kontrollutvalget vil be revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Behandling i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Vedlikehold av kommunale bygg i Nasset kommune», datert 30. september 2015, herunder revisjonens vurdering av kommunens oppfølging, til etterretning.

Kontrollutvalget vil be revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

PS 15/16 Forvaltningsrevisjonsrapporten "Samhandlingsreformen i Nasset kommune"

Kontrollutvalgets innstilling

1. Nasset kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Nasset kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1 under Samlede vurderinger og anbefalinger.
2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.
3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 - 18 mnd.

Behandling i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

1. Nasset kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Nasset kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1 under Samlede vurderinger og anbefalinger.
2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.
3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 - 18 mnd.

PS 16/16 Legevaktordningen - opphør av legevakt på kveld I Nasset

Behandling i Utvalg for helse og omsorg - 09.02.2016

Svein Atle Roset fremmet følgende forslag til vedtak:

- 1 Det er viktig for nærhet og trygget for innbyggerne i Nasset at legevakt er organisert lokalt i kommunen så lang tid på døgnet og så mange dager i uke som mulig. Slik dagens ordning er innrettet.
- 2 Utvalget viser videre til anbefalinger fra akuttutvalget NOU 2015:17 kap 10 Øyeblikkelig hjelp-tilbudet fra kommunene. «Utvalget foreslår innført et nasjonalt krav i forskrift til at 90 % av befolkningen i hvert legevaktdistrikt skal ha maksimalt 40 minutters reisetid til nærmeste legevaktstasjon og 95 % maksimalt 60 min reisetid».
- 3 Legevaktordningen må sikres på best mulig måte for innbyggerne i Nasset kommune i den pågående kommunereformprosessen. Det bør derfor vurderes å opprettholde dagens legevaktordning i Nasset for å ha best mulig forhandlingsgrunnlag nåde for legevaktordningen og helsesenterfunksjonen i Eidsvåg i en fremtidig kommunesammenslåing.
- 4 Utvalg for helse og omsorg viser til ovenstående og ber kommunestyret finne økonomisk dekning for å opprettholde dagens legevaktordning i Nasset inntil avklaringer og avtaler om kommunereform og eventuell ny kommune er på plass.

Dette forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forslag til vedtak i Utvalg for helse og omsorg - 09.02.2016

- 1 Det er viktig for nærhet og trygget for innbyggerne i Nasset at legevakt er organisert lokalt i kommunen så lang tid på døgnet og så mange dager i uke som mulig. Slik dagens ordning er innrettet.
- 2 Utvalget viser videre til anbefalinger fra akuttutvalget NOU 2015:17 kap 10 Øyeblikkelig hjelp-tilbudet fra kommunene. «Utvalget foreslår innført et nasjonalt krav i forskrift til at 90 % av befolkningen i hvert legevaktdistrikt skal ha maksimalt 40 minutters reisetid til nærmeste legevaktstasjon og 95 % maksimalt 60 min reisetid».
- 3 Legevaktordningen må sikres på best mulig måte for innbyggerne i Nasset kommune i den pågående kommunereformprosessen. Det bør derfor vurderes å opprettholde dagens legevaktordning i Nasset for å ha best mulig forhandlingsgrunnlag nåde for

Forslag til vedtak i Nasset formannskap - 04.02.2016

Nasset kommune innløser eiendom GID 030/017, adresse Holtavegen 38, med påstående bygninger, for å kunne komme i gang med sikringsarbeid langs elva og videre gjennomføre byggetiltak på Holtanområdet i hht. reguleringsplanen.

Kjøpesummen må forhandles nærmere, men eiendommens salgspris er satt til kr 600-650 000. I tillegg kommer kostnader til dokumentavgift og tinglysningsgebyr, ca. kr 20 000.

Rådmannen får myndighet til å inngå kjøpsavtale. Bevilgningen finansieres med ubrukte lånemidler.

Behandling i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Formannskapetets forslag fikk 14 stemmer og ble vedtatt. 7 stemte imot.

Vedtak i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Nasset kommune innløser eiendom GID 030/017, adresse Holtavegen 38, med påstående bygninger, for å kunne komme i gang med sikringsarbeid langs elva og videre gjennomføre byggetiltak på Holtanområdet i hht. reguleringsplanen.

Kjøpesummen må forhandles nærmere, men eiendommens salgspris er satt til kr 600-650 000. I tillegg kommer kostnader til dokumentavgift og tinglysningsgebyr, ca. kr 20 000.

Rådmannen får myndighet til å inngå kjøpsavtale. Bevilgningen finansieres med ubrukte lånemidler.

PS 21/16 Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Behandling i Nasset formannskap - 04.02.2016

Svein Atle Roset fremmet følgende tillegg til første setning i rådmannens innstilling:

...som endelig oppgjør og avslutning av saken.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Rosets tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Forslag til vedtak i Nasset formannskap - 04.02.2016

Nasset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken.

Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

Behandling i Nasset kommunestyre - 18.02.2016

Formannskapetets forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nesset kommunestyre - 18.02.2016

Nesset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken.

Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

PS 22/16 Endring av vedtektene for Romsdal Regionråd (ROR).

Rådmannens innstilling

Nesset kommune støtter de foreslåtte endringene i vedtektene for Romsdal Regionråd.

Behandling i Nesset kommunestyre - 18.02.2016

Mellvin Steinsvoll fremmet følgende tilleggsforslag:

Styreledervervet skal ambulere mellom medlemskommune.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.
Steinsvolls forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nesset kommunestyre - 18.02.2016

Nesset kommune støtter de foreslåtte endringene i vedtektene for Romsdal Regionråd.
Styreledervervet skal ambulere mellom medlemskommune.

PS 23/16 Beskrivelse av ny kommune - Romsdalshalvøya

Rådmannens innstilling

Nesset kommunestyre tar «Beskrivelse av ny kommune - Romsdalshalvøya» til orientering.

Behandling i Nesset kommunestyre - 18.02.2016

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nesset kommunestyre - 18.02.2016

Nesset kommunestyre tar «Beskrivelse av ny kommune - Romsdalshalvøya» til orientering.

PS 24/16 Drøftingssak: Utkast til intensjonsavtaler Sunndal-Nesset og Romsdalshalvøya

Behandling i Nesset kommunestyre - 18.02.2016

Følgende dokument er distribuert:

å utrede forskjellige løsninger, og kostnadene på forskjellige alternativ vil være i størrelsesorden 1 - 4 millioner.

3. Vistdal bofelleskap vil være ferdig innen fristen 31.03.2016.

Spørsmål fra Arbeiderpartiet v/Karianne Rindli

Er prosjektet «brannsikringstiltak ved Vistdal skole» ansett som ferdigstilt?

Ordføreren svarte:

Brannsikringstiltak ved Vistdal skole er ikke ansett som ferdigstilt. Nå har skolen tatt i bruk det nye klasserommet i 1.etasje og arbeidene vil fortsette. Det skal avholdes møte og befaring med branntilsynsmyndighetene like etter påske.

PS 28/16 Referatsaker

RS 8/16 Protokoll fra møte i kontrollutvalget i Nesset 29.02.2016 Kontrollutvalgssekretariatet

Behandling i Nesset kommunestyre - 17.03.2016

Referatsaken ble tatt til orientering.

Vedtak i Nesset kommunestyre - 17.03.2016

Referatsaken ble tatt til orientering.

PS 29/16 Kontrollutvalget for Nesset kommune - årsmelding 2015

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

Behandling i Nesset kommunestyre - 17.03.2016

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nesset kommunestyre - 17.03.2016

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

PS 30/16 Kommunereform - godkjenning av intensjonsavtaler

Rådmannens innstilling

- Kommunestyret godkjenner fremforhandlet intensjonsavtale mellom Sunndal - Nesset

Talberg Sveinung

Fra: Bjørn Bråthen <bjorn.brathen@nkrf.no> på vegne av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) <post@nkrf.no>
Sendt: 1. mars 2016 13:24
Til: Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)
Emne: Kommunereformen – valg av kontrollutvalgssekretariat og revisor
Vedlegg: Kommunereformen – valg av kontrollutvalgssekretariat og revisor.pdf

Til FKTs sekretariatsmedlemmer og NKRFs bedriftsmedlemmer

Vedlagt følger en felles anbefaling fra **Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)** og **Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)** om valg av kontrollutvalgssekretariat og revisor i tilknytning til gjennomføring av ev. kommunesammenslåingsprosjekter.

Ha en god dag!

Vennlig hilsen

Per Rune Vereide
Styreleder

Per Olav Nilsen
Styreleder

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Norges Kommunerevisorforbund

Postadresse: Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Besøksadresse: Munkedamsveien 3 B, 3. etasje, 0161 Oslo
Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Org. nr.: 975 450 694 MVA

www.nkrf.no | www.twitter.com/nkrf

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo |
E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |
www.fkt.no | www.twitter.com/FKT_no |

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

- En møteplass for kommunale
og fylkeskommunale kontrollutvalg
og deres sekretariat

- på vakt for
fellesskapets verdier

Kommunereformen – valg av kontrollutvalgssekretariat og revisor

NKRF og FKT har mottatt noen problemstillinger knyttet til kommunereformen. NKRFs prosjektgruppe for kommunereform har gitt en anbefaling som er vedtatt i NKRFs styre. Styret i FKT har sluttet seg til anbefalingen.

Problemstillingene og anbefalingene følger nedenfor:

Hvilken saksgang skal benyttes ved valg av revisor til fellesnemnda?

Inndelingslova sier ingenting om saksgangen knytte til spørsmålet om valg av revisor til fellesnemnda. Inndelingslova angir imidlertid prosedyre for valg av revisor til den nye kommunen/fylkeskommunen.

Praksis fra kommunene i Vestfold viser at i tre av fire tilfeller har revisor blitt valgt etter innstilling fra kommunenes kontrollutvalg.

Det anbefales å følge vanlig prosedyre ved valg av revisor i kommunene, dvs. valg foretas etter innstilling fra de sammenslående kommunenes kontrollutvalg.

Hvilken prosedyre skal følges ved valg av revisor i den nye kommunen (der fellesnemnda er gitt fullmakt til å velge løsning)?

Inndelingslova angir prosedyre for valg av revisor i den nye kommunen. Kontrollutvalgene i de sammenslående kommunene skal avgi hver sin innstilling. Dette kan føre til at det blir ulike innstillinger. Der fellesnemnda har fått fullmakt til å velge løsning, er det opp til den å foreta valget.

Hvem skal forberede saken om valg av kontrollutvalgssekretariat for den nye kommunen?

Spørsmålet om valg av kontrollutvalgssekretariat for den nye kommunen er ikke regulert av inndelingslova. Det anbefales at det benyttes et settsekretariat til å forberede saken.

1. mars 2016

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Per Rune Vereide (s)
Styreleder

Per Olav Nilsen (s)
Styreleder

lige klageinstanser kan likevel oppheve vedtak som må anses som ugyldige.

§ 20-7 Lovlighetskontroll

Hvis et vedtak er truffet av vertskommunens organer på vegne av en samarbeidskommune, kan tre eller flere medlemmer i samarbeidskommunens kommunestyre eller fylkesting bringe vedtaket inn for departementet for å få kontrollert om den er lovlig, jf. kapittel 28.

Medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget i vertskommunen kan ikke kreve slik kontroll av vedtak som er truffet av vertskommunens organer på vegne av en samarbeidskommune.

§ 20-8 Oppløsning og uttreden

Hvis deltakerne er enige om det, kan vertskommunesamarbeidet oppløses med øyeblikkelig virkning.

Den enkelte deltaker kan med ett års varsel si opp avtalen om vertskommunesamarbeid. Annen oppsigelsesfrist kan avtales.

§ 20-9 Kontrollutvalgets myndighet i en vertskommune

Kontrollutvalget i vertskommunen fører kontroll med virksomheten i vertskommunen på vegne av alle deltakerne i vertskommunesamarbeidet.

§ 20-10 Statlig tilsyn med vertskommuner

Pålegg eller sanksjoner fra statlige tilsynsmyndigheter skal rettes mot vertskommunen i tilfeller der en samarbeidskommune har overlatt til en vertskommune å utføre lovpålagte oppgaver. Vertskommunen er ansvarlig for at pålegg eller sanksjoner blir fulgt opp.

Hvis en oppgave er delegert til vertskommunen, gjelder § 31-3 første ledd på tilsvarende måte ovenfor vertskommunen.

Kapittel 21. Representasjon av begge kjønn i styret i aksjeselskaper

§ 21-1 Representasjon av begge kjønn i styret

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder på tilsvarende måte for aksjeselskap der kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst 2/3 av aksjene. Departementet kan gi forskrifter om at reglene i første punktum også skal gjelde for aksjeselskaper som kommuner eller fylkeskommuner eier under 2/3 av, når resten av selskapet er eid av staten, eller selskaper som direkte eller indirekte er heleid av staten.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av valg av styremedlemmer som skal velges av og blant de ansatte i selskaper som er nevnt i første ledd.

Syvende del. Egenkontroll

Kapittel 22. Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar

§ 22-1 Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar

Kommunestyret og fylkestinget har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet.

Kommunestyret og fylkestinget kan kreve at enhver sak skal legges frem til orientering eller avgjørelse.

Kommunestyret og fylkestinget kan omgjøre vedtak som er truffet av andre folkevalgte organer eller administrasjonen, hvis disse selv kunne ha omgjort vedtaket.

Kapittel 23. Kontrollutvalg

§ 23-1 Kontrollutvalget

Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv leder, nestleder og øvrige medlemmer til utvalget. Utvalget skal ha minst fem medlemmer. Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Utelukket fra valg er

- a) ordfører og varaordfører
 - b) medlem og varamedlem av formannskap eller fylkesutvalg
 - c) medlem og varamedlem av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet
 - d) medlem av kommuneråd eller fylkesråd
 - e) medlem og varamedlem av kommunestyrekomite eller fylkestingskomite
 - f) ansatte i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
 - g) person som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
 - h) person som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret i et regionråd eller et kommunalt oppgavefellesskap.
- Kommunestyret og fylkestinget kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt. Hvis ett eller flere medlemmer av utvalget skal skiftes ut, skal alle medlemmer velges på nytt.

§ 23-2 *Kontrollutvalgets ansvar og myndighet*

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og med selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret og fylkestinget når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger frem enhver opplysning, redegjørelse eller dokument når utvalget finner det nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolliltak etter dette leddet.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret, fylkestinget, kommunerådet eller fylkesrådet.

Departementet kan gi forskrifter om kontrollutvalgets oppgaver og saksbehandling.

§ 23-3 *Plan for forvaltningsrevisjon*

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner på. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og selskaper med sikte på å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Kommunestyret eller fylkestinget

kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4 *Plan for eierskapskontroll*

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap med sikte på å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Kommunestyret eller fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-5 *Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget*

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I kontroll saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

§ 23-6 *Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.*

Kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg kan kreve å få de opplysningene det trenger for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a) interkommunalt selskap etter lov 29. januar 1999 nr. 6
- b) regionråd etter § 18-1
- c) kommunalt oppgavefellesskap etter § 19-1
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Slike opplysninger kan kreves fra selskapets daglige leder, fra styret og fra den valgte revisoren for selskapet.

Kontrollutvalget kan selv bestille undersøkelser i selskapet hvis det er nødvendig.

Kommunestyret eller fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd,

og fastsette hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være til stede i disse møtene.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å bestille undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som trengs for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

§ 23-7 Sekretariatet

Kommunestyret eller fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstillende utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

- a) ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget
- b) den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- c) medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret eller fylkestinget velger selv sekretær for kontrollutvalget, etter innstilling fra kontrollutvalget.

Forslag til § 23-7 fra mindretallet (Haugland, Hopsnes og Narud):

Tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a) ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å utføre revisjon eller å være sekretær for kontrollutvalget

Tredje ledd bokstav b utgår og bokstav c blir bokstav b.

Kapittel 24. Revisjon

§ 24-1 Valg av revisor

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor.

Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor.

Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Rådet i et regionråd og representantskapet i et kommunalt oppgavefelleskap velger regnskapsrevisor hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen.

Forslag til § 24-1 første ledd fra mindretallet (Narud):

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer eller delta i interkommunalt samarbeid om revisjon. Revisjonens oppgave er å gjennomføre løpende kontroll med kommunens eller fylkeskommunens forvaltning.

§ 24-2 Revisjonens ansvar og myndighet

Revisjonen skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Revisor skal planlegge, gjennomføre og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Kommunens og fylkeskommunens revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Revisor kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger frem enhver opplysning, redegjørelse eller dokument når han eller hun finner det nødvendig for å utføre sine oppgaver. Revisor kan også foreta undersøkelser som han eller hun mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Revisor har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e.

Departementet kan gi forskrifter om revisors plikter, kvalifikasjoner, skifte av revisor og begrensninger i revisors taushetsplikt.

§ 24-3 Revisors møterett, opplysningsplikt osv.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Revisor har rett til å få uttalelsene sine protokollert.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møteplikt i kommunestyrets eller fylkestingets møter når kommunestyret eller fylkestinget skal behandle saker som er knyttet til revisors oppdrag.

For øvrig har oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder møterett i kommunestyret eller fylkestinget.

Oppdragsansvarlig revisor skal gi opplysninger om kommunen eller fylkeskommunen som han eller hun har fått kjennskap til under revisjonen, hvis et medlem av kommunestyret, fylkestinget eller kontrollutvalget krever det.

Hvis revisor utenfor et møte blir bedt om å gi informasjon til et medlem av kommunestyret, fylkestinget eller kontrollutvalget, kan revisor kreve å få gi sitt svar i et møte.

§ 24-4 Revisors uavhengighet og vandel

Revisor skal være uavhengig og ha god vandel.

Departementet kan gi forskrifter om krav til revisors uavhengighet og vandel.

§ 24-5 Regnskapsrevisjonens innhold

Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever. Revisor skal vurdere om opplysningene i årsberetningen om økonomi stemmer overens med årsregnskapet. Revisor skal se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige avvik fra årsbudsjettet, også om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

§ 24-6 Revisors plikter ved utførelsen av regnskapsrevisjon

Revisor skal se etter om den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte.

Revisor skal vurdere risikoen for at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon som følge av misligheter og feil, og innhente informasjon som gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om det foreligger lov- og forskriftsbrudd som er av vesentlig betydning for årsregnskapet.

Revisor skal vurdere risikoen for brudd på kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene og innhente informasjon

som gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om årsregnskapet inneholder vesentlige avvik fra disse premissene.

§ 24-7 Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor

Revisor skal gi skriftlige meldinger om følgende:

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d) manglende redegjørelse i årsberetningen for vesentlige avvik mellom årsregnskapet og regulert budsjett
- e) enhver mislighet
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Meldinger som nevnt i første ledd bokstav a til d skal sendes i nummerte brev til kommunedirektøren, med kopi til kontrollutvalget. Hvis revisor mener at det foreligger særlige grunner, skal brevet sendes til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Meldinger som nevnt i første ledd bokstav e til g skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om meldinger som er tatt opp i nummererte brev, og om hvilke feil og mangler som ikke er rettet opp.

§ 24-8 Revisjonsberetning

Regnskapsrevisor skal avgi revisjonsberetning til kommunestyret eller fylkestinget senest 15. april. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget, formannskapet eller fylkesutvalget, og til kommunedirektøren. Revisjonsberetning skal avgis selv om årsregnskapet eller årsberetningen ikke foreligger eller er ufullstendig.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om det er gitt opplysninger i årsberetningen som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene i årsberetningen om økonomi stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettaavvik.

Hvis revisor modifierer sin konklusjon i revisjonsberetningen, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

§ 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget.

Revisor skal innhente informasjon som gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, som er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen. Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen. Uttalelsen skal utformes i samsvar med god kommunal revisjonsskikk.

§ 24-10 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Bestemmelsene om innsyn og undersøkelser i selskaper o.l. i § 23-6 gjelder på tilsvarende måte så langt de passer for kommunens eller fylkeskommunens revisor.

Kapittel 25. Internkontroll

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen skal føre systematisk kontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover, forskrifter og vedtak følges.

Ved internkontroll etter første ledd skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) tilpasse kontrollen til virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold
- c) følge opp avvik og risiko for avvik som er avdekket gjennom internkontrollen
- d) dokumentere kontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig og formålstjenlig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for kontroll.

§ 25-2 Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn. Det skal rapporteres minst én gang i året.

§ 25-3 Statlig tilsyn med internkontrollen

Departementet kan føre tilsyn med at kommunene og fylkeskommunene oppfyller kravet til internkontroll etter § 25-1. Det kan bare føres tilsyn med internkontroll som gjelder kommuneplikter, det vil si plikter som bare er pålagt kommunene eller fylkeskommunene. Reglene i kapittel 31 gjelder for slikt tilsyn.

Kapittel 26. Kommunalt og fylkeskommunalt tilsyn

§ 26-1 Gjennomføring av lovpålagt kommunalt og fylkeskommunalt tilsyn

Hvis kommunen eller fylkeskommunen skal gjennomføre lovpålagt tilsyn med egen virksomhet eller eiendom, skal kommunen legge til rette for at likebehandling sikres, og at kommunens tilsyn blir så uavhengig som mulig.

Forslag til nytt andre punktum i § 26-1 fra ett mindretall (Flåten og Nordby):

Det skal dokumenteres at likebehandling og uavhengighet blir ivaretatt.

Forslag til § 26-1 fra et annet mindretall (Halvorsen, Høpsnes, Narud og Stokstad):

Paragrafen utgår.

Kapittel 27. Eierstyring

§ 27-1 Eierskapsmelding

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresse eller tilsvarende interesse i
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresse eller tilsvarende interesse i.

Åttende del. Statlig kontroll og tilsyn

Kapittel 28. Lovlighetskontroll

§ 28-1 Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig (lovlighetskontroll). Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristen skal beregnes etter reglene i forvaltningsloven § 30. Kravet må fremmes for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan departementet på eget initiativ kontrollere om et vedtak er lovlig.

§ 28-2 Hva kan lovlighetskontrolleres

Følgende kan lovlighetskontrolleres:

- a) endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen
- b) vedtak om et møte skal holdes for åpne eller lukkede dører
- c) vedtak om inhabilitet.

Følgende kan ikke lovlighetskontrolleres:

- a) andre prosessledende avgjørelser enn de som er omtalt i første ledd bokstav b og c
- b) vedtak om ansettelse, oppsigelse eller avskjed
- c) om vedtak er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av lov om offentlige anskaffelser.

§ 28-3 Innholdet i lovlighetskontrollen

Ved lovlighetskontroll skal det tas stilling til om vedtaket

- a) har et lovlig innhold
- b) er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak
- c) er blitt til på lovlig måte.

Lovlighetskontrollen etter § 28-1 første ledd kan likevel begrenses til de anførsler som er tatt opp i saken. Ved lovlighetskontroll etter § 28-1

andre ledd bestemmer departement omfanget av kontrollen.

Lovlighetskontrollen kan bare omfatte de offentligrettslige sidene ved vedtaket.

Departementet skal oppheve vedtaket hvis det er gjort feil som gjør det ugyldig.

Lovlighetskontroll fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Følgende organer kan likevel bestemme at vedtaket ikke skal iverksettes før lovlighetskontrollen er gjennomført:

- a) organet som traff vedtaket
- b) et kommunalt eller fylkeskommunalt organ som er overordnet vedtaksorganet
- c) departementet.

§ 28-4 Opplysningsplikt

Departementet kan kreve at kommunen og fylkeskommunen gir opplysninger om enkeltsaker eller sider av kommunens og fylkeskommunens virksomhet. Departementet har rett til innsyn i alle kommunale og fylkeskommunale saksdokumenter.

Kapittel 29. Statlig kontroll med kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse (ROBEK)

§ 29-1 ROBEK-registeret

Departementet skal føre et register (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner som oppfyller minst ett av følgende vilkår:

- a) Driftsbudsjettet er vedtatt med merforbruk.
- b) Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med merforbruk.
- c) Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at merforbruket oppstod.
- d) Driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et akkumulert merforbruk som er større enn tre prosent av driftsinntektene.
- e) Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen fristen som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet eventuelt er opphevet etter lovlighetskontroll.
- f) Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen fristen som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet eventuelt er opphevet etter lovlighetskontroll.

Hvis et av vilkårene er oppfylt, kan departementet for hvert tilfelle avgjøre at kommunen eller

Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS

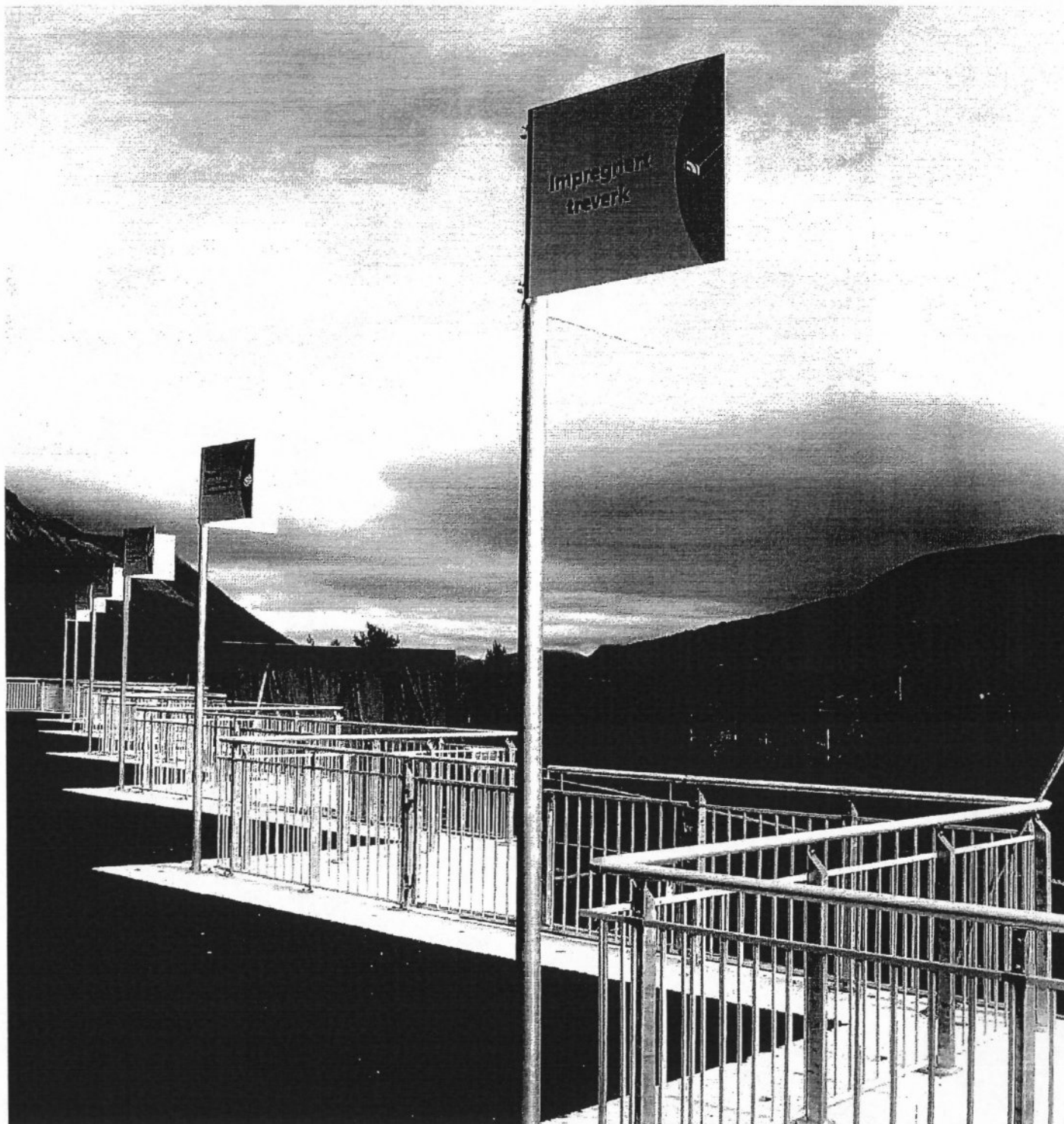

**ÅRSMELDING
OG REGNSKAP**

2015

Innhold

STYRETS ÅRSMELDING	5
REGNSKAP	9
Nøkkeltall	10
Regnskap 2015	11
Balanse pr 31.12.15	12
Noter til regnskapet	14
Selvkostberegning	21
Kontantstrømanalyse	22
Revisjonsberetning	23
VIRKSOMHETEN ÅRET 2015	25
Prosentvis eieransvar	27
Representantskap og styre	27
Organisasjonskart	28
Antall abonnement fordelt på kommuner	28
Omsetning miljøstasjoner	29
Mottak miljøstasjoner	29
Avfall til andre returordninger	29
Avfall til RIR-anlegget	30
Entreprenører med kontrakt om innsamling i 2015	31

Varhol
gjenvinningsstasjon
ble åpnet av Ketil
Sorthe og Annhild
Viken Sunde i
september.

Styrets årsmelding 2015

Virksomhetens art og tilholdssted

Selskapet skal, på vegne av medlemskommunene og i henhold til delegasjon, utøve den forvaltningsmyndighet og de oppgaver som medlemskommunene har etter forurensningsloven – med mindre det er unntatt i kommunale vedtak.

Eierne hefter for selskapets disposisjoner og kapitalkostnader i forhold til antallet innbyggere i den enkelte eierkommune. Selskapets administrasjon og egendrift ligger i Årødalen i Molde kommune.

Selskapet er sertifisert etter NS-EN ISO 9001:2008 (kvalitetsledelse) og NS-EN ISO 14001:2004 (miljøledelse).

Selskapet har et heleid datterselskap, RIR Næring AS, som tilbyr avfallstjenester til næringslivet i det konkurranseutsatte markedet. RIR Næring er en del av Retura-samarbeidet.

Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS (RIR) er et avfallselskap eid av kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde og Nesset.

Selskapet drives etter lov om interkommunale selskap.

2015 var RIR sitt 32. driftsår.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i bedriften regnes som godt. Sykefraværet i 2015 var totalt på 3,56 % mot 8,68 % i 2014. Av dette er 0,54 % korttidsfravær og 3,02 % langtidsfravær. Som langtidsfravær regnes sykefravær over 16 dager. I 2015 var det ingen HMS-avvik med personskade.

Likestilling

Selskapet hadde ved årets utgang 22 fast ansatte, 8 kvinner og 14 menn. Styret består av 9 medlemmer, hvorav en er valgt av de ansatte. 4 av styre-representantene er kvinner.

Verv

Plan- og kvalitetssjef Berit Øren er styreleder i Avfallsforum Møre og Romsdal, styremedlem i Miljøpartnerne AS og medlem av valgkomiteen i REKOM AS. Daglig leder Jan-Egil Korseberg er styremedlem i REKOM AS.

Miljørapport

Å levere gode renovasjonstjenester til over 50 000 på Romsdalshalvøya medfører en belastning på det ytre miljø i form av støy, støv og forbruk av ikke-fornybare ressurser. Alle transporttjenester kjøpes gjennom kontrakter med entreprenører. Ved gjennomføring av anbudskonkurranser

stiller selskapet krav til gode og miljøvennlige løsninger.

Avfallsplassen i Årødalen drives etter vilkår gitt i utslippstillatelsen. I dag er det ingen aktivitet på anlegget som genererer lukt i stor grad. Gass fra deponiet blir tatt ut gjennom gassbrønner og brennes av i fakkell. Sige vann fra deponiet renses i eget rensenanlegg. Utslipp til fjorden skjer kun for den delen av anlegget som går i overløp.

Flygeavfall og opphopning av åtselsfugler kan virke negativt på nærmiljøet. Plukking av flygeavfall og avskyting av fuglebestanden utføres kontinuerlig.

Egen virksomhet genererer lite avfall. Alt avfall kildesorteres og går inn i selskapets avfallshåndtering.

RIR har samarbeidet med øvrige avfalls-selskap i Midt-Norge og Østfoldforskning om å lage klimaregnskap for de ulike selskaperes virksomhet.

Regnskapet viser at RIR har et netto klimagassutslipp for de avfallstypene selskapet har henteordninger for, men bruken av tokammerbiler til innsamling bidrar likevel til gunstige klimagassresultat for flere av avfallstypene. Innsamling og behandling av avfallstypene papir og plastemballasje gir netto klimagevinst.

Restavfall er den avfallstypen med høyest netto klimabelastning. Økt utsortering av plastemballasje og bioavfall fra restav-

fallet vil ha betydelig positiv virkning på klimagassutslippene, både ved at restavfallsmengden reduseres og at restavfallsmiksen blir renere.

Utvikling i 2015

Vi har lagt bak oss et år med stadig økende aktivitet i selskapet. Det har gjennom hele året blitt arbeidet med grunnlaget for nytt innsamlingsanbud. Dette grunnlaget vil være sentralt i å avgjøre hva slags tjenester RIR skal gi sine abonnenter de kommende årene. Anbudskonkurransen ble gjennomført mot slutten av året, og endte med tildeling av kontrakt til RenoNorden. Den nye entreprenøren tar over innsamlingen 1. oktober 2016.

I september åpnet vi ny gjenvinningsstasjon på Varhol i Fræna. Ombygging av stasjonen på Bersåshaugen i Nesset er også påbegynt, etter at RIR i høst tok over driften av stasjonen selv. Den nye delen av stasjonen vil bli tatt i bruk i begynnelsen av 2016.

Begge disse stasjonene, samt stasjonen på Batnfjordsøra, er fra høsten 2015

bemannet med egne ansatte. Dette er hovedårsaken til at antallet ansatte i selskapet i løpet av året har økt fra 18 til 22.

Næringsvirksomheten i RIR er også økende, både når det gjelder mottak til deponiet og omlasting på anlegget.

I forbindelse med skifte av innsamler for farlig avfall startet vi opp et helt nytt tilbud for hjemmehentning av grovavfall og farlig avfall. Under våre tre årlige innsamlingsaksjoner kan innbyggerne nå bestille henting hjemme på trappa i stedet for å frakte avfallet til et oppsamlingssted.

I samarbeid med eierkommunene er det utarbeidet forslag til ny forskrift for tømning av slamavskillere og tette tanker. Denne ble på slutten av året oversendt kommunene til behandling, og forventes å tre i kraft i løpet av første halvår 2016.

Markedet for avfall er i endring. I store deler av året har det vært utfordrende å få avsetning på enkelte avfallstyper. Dette har blant annet ført til at vi har blitt nødt til å finne ny nedstrømsløsning for treflis. Denne blir nå fraktet ut med båt til energi-

Sykefravær

	2012	2013	2014	2015
Korttidsfravær	0,90%	0,40%	0,81%	0,54%
Langtidsfravær	6,09%	1,90%	7,87%	3,02%
Totalt sykefravær	6,99%	2,30%	8,68%	3,56%

Styremøte i RIR:
Merete Egge, Ketil
Sørthe, Annhild Viken
Sunde, Thorbjørn
Myhre (representant-
skapsleder), Arne
Buseth (vara), Hanna
Valved Korsvik, Ola
Tjelle, Per Håvard
Klauset og Ann
Elida Solheim. Jonas
Wilkens og Rolf-Inge
Pedersen Hjelseth
var ikke til stede da
bildet ble tatt.

gjenvinning i Nederland. Ved utgangen av året jobbes det fortsatt for å finne en bedre løsning for restavfall.

Årsresultat og disposisjoner

Resultatet for 2015 viser et overskudd på kr. 3.324.019,- før skatt, og kr. 2.751.315,- etter skatt. Selvkostfond husholdningsrenova-

sjon får tilført kr. 2.223.228,-. Selvkostfond slam får tilført kr. 45.852,-.

Årets frie overskudd er på kr. 482.235,- og anbefales avsatt til etterdriftsfond for depotet i sin helhet.

KETIL SORTHE
styreleder

HANNA VALVED KORSVIK
nestleder

JONAS WILKENS
ansattes representant

ANNHILD VIKEN SUNDE
styremedlem

PER HÅVARD KLAUSET
styremedlem

ROLF-INGE PEDERSEN HJELSETH
styremedlem

ANN ELIDA SOLHEIM
styremedlem

OLA TJELLE
styremedlem

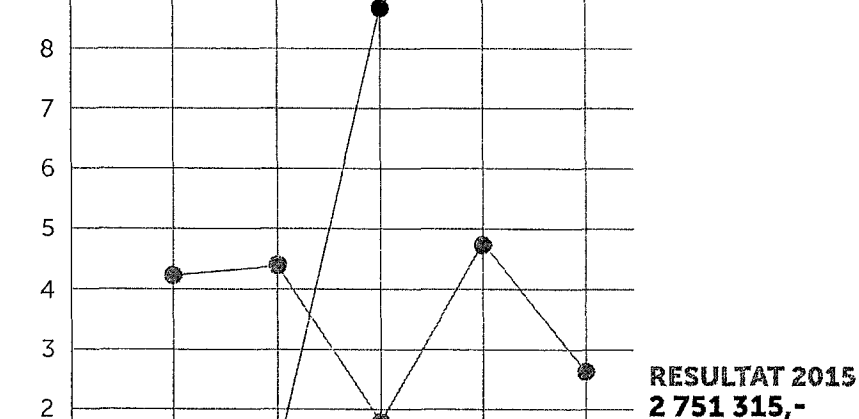
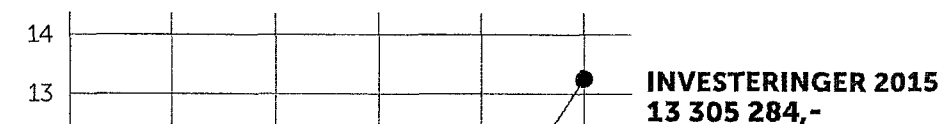
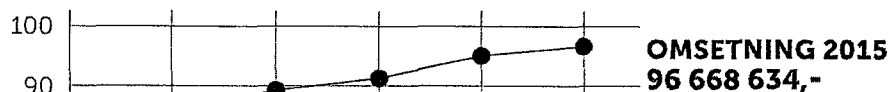
MERETE KRISTIN EGGE
styremedlem

JAN-EGIL KORSEBERG
daglig leder

REGN SKAP 2015

Nøkkeltall

Omsetning Resultat Investeringer

2011 2012 2013 2014 2015

Regnskap 2015

RIR IKS 2015 Regnskap	RIR IKS 2015 Budsjett	RIR IKS 2014 Regnskap	Driftsregnskap	Note	Konsern 2015 Regnskap	Konsern 2014 Regnskap
DRIFTSINNTEKTER						
36 291 847	34 765 000	35 004 446	Salgsinntekter	1	42 933 296	41 112 892
60 376 787	60 354 984	59 993 651	Driftstilskudd	2	60 376 787	59 993 651
96 668 634	95 119 984	94 998 097	Sum driftsinntekter		103 310 083	101 106 543
DRIFTSKOSTNADER						
-	-	-	Varekostnader		4 920 628	4 792 315
13 258 236	12 975 000	11 395 439	Lønnskostnader og godtgjørelser	3	13 315 286	11 452 489
58 742 739	59 450 000	57 857 767	Innsamling og behandling	4	58 742 739	57 857 767
6 182 583	5 090 000	5 691 518	Administrasjon, info		6 182 583	5 691 518
8 788 010	8 510 000	9 094 736	Drift og vedlikehold		8 788 010	9 094 736
7 197	750 000	664 438	Sluttbehandlingsavgift		7 197	664 438
5 985 993	7 350 000	5 180 732	Avskrivning		6 041 925	5 180 732
-	-	6 250	Tap på fordring		28 140	33 013
-	-	(661 203)	Tapsavsetning	5	-	(661 203)
			Andre kostnader	6	633 206	483 858
92 964 757	94 125 000	89 229 677	Sum driftskostnader		98 659 714	94 589 663
3 703 877	994 984	5 768 420	Driftsresultat		4 650 369	6 516 880
FINANSINNTEKTER & FINANSKOSTNADER						
551 142	550 000	757 108	Renteinntekt/aksjeutbytte		628 814	851 126
931 000	1 000 000	1 015 247	Rentekostnad		931 297	1 019 512
(379 858)	(450 000)	(258 139)	Netto finansposter	7	(302 483)	(168 386)
3 324 019	544 984	5 510 281	Resultat før skatt		4 347 886	6 348 494
(572 704)	-	(748 980)	Skattekostnad	8	(847 441)	(975 794)
2 751 315	544 984	4 761 301	Årsresultat	12	3 500 445	5 372 700

Balanse pr. 31.12.2015

RIR IKS 2015 Balansen	RIR IKS 2014 Balansen	Eiendeler	Note	Konsern 2015 Balansen	Konsern 2014 Balansen
		ANLEGGSMIDLER			
4 181 907	4 543 743	Utsatt skattefordel	8	4 181 907	4 543 743
4 181 907	4 543 743	Sum immaterielle eiendeler		4 181 907	4 543 743
28 727 103	22 164 399	Tomter og bygninger		28 727 103	22 164 399
28 454 779	29 321 848	Maskiner og anlegg		28 948 847	29 321 848
95 493	180 097	Inventar og utstyr		95 493	180 097
57 277 375	51 666 345	Sum varige driftsmidler	9	57 771 443	51 666 345
1 647 283	1 585 688	Aksjer og andeler		1 567 783	1 506 188
1 647 283	1 585 688	Sum finansielle anleggsmidler	9	1 567 783	1 506 188
63 106 565	57 795 776	Sum anleggsmidler		63 521 133	57 716 276
		OMLØPSMIDLER			
4 876 139	6 384 384	Kundefordringer	10	5 591 571	6 597 062
-	-	Andre fordringer		23 707	2 486
4 876 139	6 384 384	Sum kortsiktige fordringer		5 615 278	6 599 548
28 103 629	19 690 087	Bankinnskudd, kontanter	11	31 217 485	23 502 561
32 979 768	26 074 471	Sum omløpsmidler		36 832 764	30 102 109
96 086 333	83 870 247	SUM EIENDELER		100 353 896	87 818 385

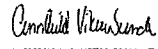
RIR IKS 2015 Balansen	RIR IKS 2014 Balansen	Egenkapital	Note	Konsern 2015 Balansen	Konsern 2014 Balansen
		OPPTJENT EGENKAPITAL			
4 920 604	2 697 376	Selvkostfond husholdning		4 920 604	2 697 376
941 856	896 004	Selvkostfond slam		941 856	896 004
9 709 699	9 709 699	Annen egenkapital		13 359 040	12 609 909
15 572 159	13 303 079	Sum opptjent egenkapital		19 221 500	16 203 289
775 129	775 129	Innskutt egenkapital		775 129	775 129
16 347 288	14 078 208	Sum egenkapital	12	19 996 629	16 978 418
		Gjeld			
		AVSETNING FOR FORPLIKTELSE			
7 748 728	7 439 044	Pensjonsforpliktelser	3	7 748 728	7 439 044
-	-	Utsatt skatt		20 765	5 368
9 341 277	8 859 042	Bundet etterdriftsfond		9 341 277	8 859 042
17 090 005	16 298 086	Sum avsetning for forpliktelser		17 110 770	16 303 454
		LANGSIKTIG GJELD			
52 518 760	45 484 490	Gjeld til kredittinstitusjoner		52 518 760	45 484 490
52 518 760	45 484 490	Sum langsiktig gjeld	13	52 518 760	45 484 490
		KORTSIKTIG GJELD			
7 921 254	6 655 241	Leverandørgjeld	14	8 253 916	7 324 981
(1 072 384)	(817 835)	Offentlig gjeld		(1 072 384)	(689 934)
210 868	520 114	Betalbar skatt		470 208	739 798
3 070 541	1 651 942	Annen kortsiktig gjeld		3 075 997	1 677 177
10 130 280	8 009 462	Sum kortsiktig gjeld		10 727 738	9 052 023
96 086 333	83 870 247	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		100 353 896	87 818 385

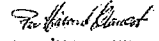

JAN-EGIL KORSEBERG
 daglig leder

KETIL SORTHE
 styreleder

HANNA VALVED KORSVIK
 nestleder

MERETE KRISTIN EGGE
 styremedlem

ANNHILD VIKEN SUNDE
 styremedlem

PER HÅVARD KLAUSET
 styremedlem

ROLF-INGE PEDERSEN HJELSETH
 styremedlem

ANN ELIDA SOLHEIM
 styremedlem

OLA TJELLE
 styremedlem

JONAS WILKENS
 arisattes representant

Noter til regnskapet

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet for Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS er utarbeidet i overensstemmelse med kapittel 4 og 5 i regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Konserndannelse

Konsernregnskapet omfatter RIR IKS og datterselskapet RIR Næring AS, som er 100% eid. Konserninterne transaksjoner og mellomværende er eliminert ved konsolideringen.

Salgsinntekter

Inntektsføring av salg av varer skjer på leveringstidspunktet.

Vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket lineære avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke antas å være forbigående, foretas nedskrivning.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og en kostpris som overstiger kr 15.000. Ordinære avskrivninger

foretas normalt fra det tidspunkt driftsmidlet blir satt i ordinær drift.

Mange av anleggsmidlene i selskapet er finansiert ved bruk av tidligere overskudd. Ved overgangen til regnskapsloven fra 2005 ble disse anleggsmidlenes verdi satt til kroner 1,00.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Pensjon

Tariff-festet tjenestepensjonsordning for selskapets ansatte er dekket gjennom forsikringsavtale med KLP. De ansatte har rett til AFP etter gjeldende regler. Fremtidige forpliktelser er innarbeidet i balansen fra 2014 og fremgår i egen note under.

Skatt

RIR IKS er skattepliktig for omsetning knyttet til næringsaktivitet utover selvkostområdene husholdningsrenovasjon og slam. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Endring i utsatt skatt reflekterer de fremtidige betalbare skatter som oppstår som følge av årets aktiviteter. Utsatt skatt er fra 2015 beregnet med 25%, mot 27% i 2014, på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

NOTE 1 SALGSINTEKTER

	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Salgsinntekter RIR IKS	36 291 847	36 291 847	35 004 446	35 004 446
Salgsinntekter RIR Næring AS		23 985 023		22 146 495
Konserninterne trans. /eliminering		(17 343 574)		(16 038 049)
Sum salgsinntekter	36 291 847	42 933 296	35 004 446	41 112 892

NOTE 2 HUSHOLDNINGSRENOVASJON

	2015	2014
Eide kommune	3 896 056	3 995 701
Fræna kommune	12 362 797	12 392 473
Gjemnes kommune	3 810 924	3 799 104
Midsund kommune	2 702 312	2 714 926
Molde kommune	29 586 311	29 090 307
Neset kommune	4 060 381	4 075 337
Aukra kommune	3 958 008	3 925 803
Sum husholdningsrenovasjon i RIR IKS	60 376 787	59 993 651

NOTE 3 LØNNSKOSTNADER, GODTGJØRELSE, PENSJON, ANTALL ANSATTE

Lønnskostnader	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Lønn, honorarer	9 477 609	9 527 609	8 276 985	8 326 985
Pensjonskostnader KLP	1 851 248	1 851 248	1 373 946	1 373 946
Arbeidsgiveravgift	1 610 818	1 617 868	1 479 762	1 486 812
Forsikringer og andre godtgjørelser	318 560	318 560	264 746	264 746
Sum	13 258 236	13 315 286	11 395 439	11 452 489
Antall ansatte	22	22	18	18

GODTGJØRELSE TIL DAGLIG LEDER, STYRE- OG REPRESENTANTSKAP OG REVISOR

Beskrivelse	2015 RIR IKS	2014 RIR IKS
Lønn, daglig leder	876 566	847 234
Godtgjørelse styret og representantskap	336 400	361 600
Revisors godtgjørelse	85 000	60 000
Sum	1 297 966	1 268 834

PENSJON

Samlet pensjonsforpliktelse utgjør kr 7 748 728,- pr 31.12.2015.

Pensjon/pensjonsforpliktelse	2015 RIR IKS
Antall ansatte som omfattes av ordningen	41
Diskonteringsrente lagt til grunn i beregning av forpl.	2,70 %
Forventet lønnsvekst	2,50 %
Årets regulering av pensjonen	1,48 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,30 %

Pensjonskostnader	2015 RIR IKS
Nåverdi av årets opptjening	1 704 334
Rentekostnad	774 227
Brutto pensjonskostnad	2 478 561
Forventet avkastning	-697 275
Administrasjonskostnad/rentegaranti	105 118
Netto pensjonskostnad inkl. adm. kost.	1 886 404
Aga netto pensjonskostnad inkl. adm. kost.	265 983
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	120 277
Resultatført pensjonskostnad	2 272 664
Pensjonsforpliktelse	2015 RIR IKS
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	33 937 105
Pensjonsmidler	26 319 606
Netto forpliktelse før arb.avgift	7 617 499
Arbeidsgiveravgift	1 074 067
Netto forpliktelse inkl. aga	8 691 566
Ikke resultatført aktuarielt gevinst(tap) ekskl. aga	-826 326
Ikke resultatført aktuarielt gevinst(tap) aga	-116 512
Balanseført netto forpliktelse etter aga	7 748 728
Avstemming	2015 RIR IKS
Balanseført netto forpliktelse pr 01.01	7 439 044
Resultatført pensjonskostnad inkl. aga og adm. kost.	2 272 664
Aga innbetalt premie/tilskudd	-242 577
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.	-1 720 403
Balanseført netto pensjonsforpliktelse pr 31.12	7 748 728

NOTE 4 INNSAMLING OG BEHANDLING AV AVFALL

	2015	2014
Driftsavtale miljøstasjoner	1 436 369	1 783 384
Innsamling slam	5 251 319	5 388 420
Innsamling/transport avfall + div. utstyr	36 770 908	35 644 101
Behandling avfall	15 284 142	15 041 862
Sum innsamling-/behandl.utg. RIR IKS	58 742 739	57 857 767

NOTE 5 TAPSAVSETNING

	2015	2014
Forventet tap på Eurec pakkemaskin	0	0
Forventet forsinkelsesrente for forsinket innbetaling av offentlige avgifter	0	-661 203
Sum tapsavsetning RIR IKS	0	-661 203

Den faktiske forsinkelsesrenten for forsinket innbetaling av offentlige avgifter fra 2013 ble langt lavere enn hva som ble avsatt. Differansen ble ført som inntekt i 2014.

NOTE 6 ANDRE KOSTNADER

	2015	2014
Driftskostnader RIR Næring AS	633 206	483 858
Sum andre kostnader i konsernet	633 206	483 858

NOTE 7.FINANSPOSTER

Finansinntekter	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Renteinntekter	483 078	523 591	688 547	735 210
Aksjeutbytte	67 835	67 835	59 472	59 472
Andre renteinntekter	230	37 389	9 088	56 443
Sum finansinntekter	551 142	628 815	757 108	851 126

Finanskostnader	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Rentekostnader	925 544	925 544	1 006 721	1 006 721
Andre renteutgifter	5 456	5 753	8 526	12 791
Sum finanskostnader	931 000	931 297	1 015 247	1 019 512
Netto finansposter	-379 858	-302 483	-258 139	-168 386

NOTE 8 SKATTEKOSTNAD

	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Betalbar skatt	210 868	470 208	520 114	739 798
Endring i utsatt skattefordel	361 836	377 233	228 866	235 996
Sum skattekostnad	572 704	847 441	748 980	975 794

Det er ikke beregnet skatt av selvkostområdene i RIR IKS.

Oversikt over midlertidige forskjeller	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Driftsmidler	-13.094.250	-13.029.182	-13 561 442	-13 561 442
Pensjonsforpliktelser	-3.633.379	-3.633.379	-3 267 237	-3 267 237
Fordringer		17.992		19 883
Sum netto midlertidige forskjeller	-16.727.629	-16.644.569	-16 828 679	-16 808 796
25% utsatt skattefordel (fra 2015)	-4.181.907	-4.161.142	-4 543 743	-4 538 375

Skattesatsen for alminnelig inntekt er redusert fra 27% til 25% med virkning fra 2016. Utsatt skatt 2015 er derfor beregnet med skattesats 25%. Endringen for RIR IKS utgjør kr. 334.553,- i økt skattekostnad, mens for konsernet kr 332.892,- i økt skattekostnad.

NOTE 9 ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Bokført verdi pr. 01.01	51.666.345	51.666.345	41 714 494	41 714 494
+/- korreksjon av verdi anl.midl.			4 564 790	4 564 790
+Tilgang gjennom året	13.243.689	13.793.689	10 567 793	10 567 793
- Avgang gjennom året	(1.646.667)	(1.646.667)		
- Avskrivning	(5.985.993)	(6.041.925)	(5 180 731)	(5 180 731)
=Bokført verdi pr 31.12	57.277.375	57.771.443	51 666 345	51 666 345

I 2014 ble det gjort en verdikorrigering av anleggsmidlene etter at det ble oppdaget en feil i avskrivningsplanen fra regnskapsprogrammet.

Aksjer og andeler	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Aksjer Rekom AS	710 382	710 382	710 382	710 382
Aksjer Retura Norge AS	246 000	246 000	246 000	246 000
Aksjer RIR Næring AS	100 000	0	100 000	0
Aksjer Miljøpartnerne AS	101 500	101 500	101 500	101 500
Egenkapitalinnskudd KLP	489 401	489 401	427 806	427 806
Molde lufthavnutvikling AS	0	20 500	0	20 500
Sum aksjer og andeler	1 647 283	1 567 783	1 585 688	1 506 188

Anskaffelser	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Fast eiendom/bygninger/tomter	8 792 020	8 792 020	3 883 572	3 883 572
Maskin og anlegg	2 807 910	3 357 910	4 989 925	4 989 925
Driftsløsøre	1 643 759	1 643 759	1 694 296	1 694 296
Aksjer	61 595	61 595	68 473	68 473
Sum investeringer	13 305 284	13 855 284	10 636 266	10 636 266

Finansiering	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Låneopptak	10 560 000	10 560 000	3 310 000	3 310 000
Egenfinansiering	2 745 284	3 295 284	7 326 266	7 326 266

NOTE 10 KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer er satt opp etter bokført verdi og består i hovedsak av RIR Næring AS og våre 7 medlemskommuner. Disse anses ikke som usikre. Kundemassen i RIR Næring er næringsdrivende i våre 7 medlemskommuner.

	2015	2014
Kundefordringer RIR IKS	4 876 139	6 384 384
Kundefordringer RIR Næring AS	3 779 308	4 454 192
RIR Næring AS skyldig RIR IKS	(3 063 876)	(4 241 515)
Kundefordringer i konsernet	5 591 571	6 597 061

NOTE 11 BANKINNSKJUTT OG KONTANTER

	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Kasse	5 000	5 000	5 000	5 000
Bankinnskudd	19 239 587	22 353 443	11 826 045	15 638 519
Bankinnskudd fond	8 859 042	8 859 042	7 859 042	7 859 042
Sum bankinnskudd/kontanter	28 103 629	31 217 485	19 690 087	23 502 561

NOTE 12 EGENKAPITAL

Fra 2014 har vi innført 2 nye kontoer for opptjent egenkapital: Selvkostfond husholdning og selvkostfond slam. Dette er gjort for å enklere vise hvor mye av den opptjente egenkapitalen som kommer fra selvkostområdene. Selvkostområdene skal ikke generere overskudd over tid, slik at disse fondene skal brukes aktivt i driften.

Disponering av overskudd i RIR IKS 2015, og utvikling av selvkostfondene:	Selvkostfond husholdning	Selvkostfond slam	Annen opptjent egenkapital	Etterdriftsfond deponi
Saldo pr. 01.01.2015	2 697 376	896 004	9 709 699	8 859 042
Disponering av overskudd 2015	2 223 228	45 852		482 235
Saldo pr. 31.12.2015	4 920 604	941 856	9 709 699	9 341 277

Egenkapitalbevegelser	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Opptjent egenkapital				
Selvkostfond husholdning	4 920 604	4 920 604	2 697 376	2 697 376
Selvkostfond slam	941 856	941 856	896 004	896 004
Annen opptjent egenkapital	9 709 699	13 359 040	9 709 699	12 609 909
Sum opptjent egenkapital	15 572 159	19 221 500	13 303 079	16 203 289

Innskutt egenkapital	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Egenkapital innskudd Nettet	396 000	396 000	396 000	396 000
Egenkapital innskudd Aukra	379 129	379 129	379 129	379 129
Sum innskutt egenkapital	775 129	775 129	775 129	775 129
Sum egenkapital pr. 31.12.	16 347 288	19 996 629	14 078 208	16 976 418

NOTE 13 LANGSIKTIG GJELD

	2015 RIR IKS	2015 Konsern	2014 RIR IKS	2014 Konsern
Lån kommunalbanken pr. 01.01	45 484 490	45 484 490	45 262 830	45 262 830
- Avdrag i løpet av året	(3 525 730)	(3 525 730)	(3 088 340)	(3 088 340)
+ Opptak nye lån gjennom året	10 560 000	10 560 000	3 310 000	3 310 000
Langsiktig gjeld pr. 31.12	52 518 760	52 518 760	45 484 490	45 484 490

NOTE 14 LEVERANDØRGJELD

	2015	2014
Leverandørgjeld RIR IKS	7 921 254	6 655 241
Leverandørgjeld RIR Næring AS	3 396 538	4 911 255
RIR Næring AS skylder RIR IKS	(3 063 876)	(4 241 515)
Leverandørgjeld i konsernet	8 253 916	7 324 981

Selvkostberegning 2015

Beskrivelse	Regnskap 2015	355 Husholdning	354 Slam	320 Næring	Annet
Sum driftsinntekter	96 668 635,00	66 103 542,29	6 088 483,00	24 476 609,71	
Lønn og sosiale kostnader	-13 173 235,00	-6 481 193,31	-514 496,22	-6 177 545,47	
Administrasjon og info	-6 267 584,00	-4 685 683,80	-187 431,92	-1 394 468,27	
Drift og vedlikehold	-8 788 011,00	-4 390 706,38	-68 307,65	-4 328 996,97	
Innsamling og behandling	-58 742 738,00	-43 653 623,65	-5 251 319,00	-9 837 795,35	
Sluttbehandlingsavgift	-7 197,00	-1 741,67		-5 455,33	
Avskrivninger	-5 985 993,00	-4 407 201,00	-38 330,00	-1 540 462,00	
Sum driftsutgifter	-92 964 758,00	-63 620 149,81	-6 059 884,79	-23 284 723,39	
Sum driftsresultat	3 703 877,00	2 483 392,47	28 598,21	1 191 886,31	
Sum finansinntekter/-utgifter.	-379 857,00	-260 164,14	17 253,91	-303 731,89	166 785,12
Periodens resultat før skatt	3 324 020,00	2 223 228,33	45 852,12	888 154,42	166 785,12
Sum skattekostnad	-572 704,00			-572 704,00	
Periodens resultat etter skatt	2 751 316,00	2 223 228,33	45 852,12	315 450,42	166 785,12

Se note 12 for utvikling av selvkostfondene

Kontantstrømanalyse

Beskrivelse (tall i 1000 kroner)	RIR IKS 2015	RIR IKS 2014	Konsern 2015	Konsern 2014
Likviditetsbeholdning 01.01	19 690	25 335	23 503	27 284
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Årets resultat	2 751	4 761	3 500	5 373
Ordinære avskrivninger	5 986	5 181	6 042	5 181
Endring kundefordringer	1 508	-1 152	2 183	-1 951
Endring leverandørgjeld	1 266	966	-249	2 795
Endring andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	1 526	-4 933	1 412	-4 709
Netto kontantstrøm fra driften (A)	13 038	4 823	12 889	6 688
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Investert i varige driftsmidler	-13 244	-10 568	-13 794	-10 568
Andre investeringer (aksjer)	-62	-122	-62	-122
Salg av varige driftsmidler	1 647	0	1 647	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-11 659	-10 690	-12 209	-10 690
Kontantstrøm fra finansaktiviteter				
Ny langsiktig gjeld	10 560	3 310	10 560	3 310
Nedbetalt langsiktig gjeld	-3 526	-3 088	-3 526	-3 088
Netto kontantstrøm fra finansaktiviteter (C)	7 034	222	7 034	222
Netto endringer i likvider	8 414	-5 645	7 715	-3 781
Likvidbeholdning 31.12	28 104	19 690	31 217	23 503
Spesifikasjon av likviditetsbeholdning pr. 31.12				
Kontantbeholdning	5	5	5	5
Bankinnskudd fond	9 341	7 859	9 341	7 859
Bankinnskudd	18 757	11 826	21 871	15 639
Sum	28 104	19 690	31 217	23 503

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal

Telefon: 71 11 14 51 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - hovedkontor
Telefax: 71 11 10 28
E-post: sgmund.harneshaug@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 288

Til
representantskapet i Romsdalshalvøya Interkommunale
Renovasjonsselskap IKS

Kopi:
Kommunene

Deres referanse: Vår referanse: Arkivkode: Sted/dato
Sigmund Harneshaug R3/2015 Molde, 1. mars 2016

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for RIR IKS, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap som viser et overskudd på kr 2 751 315,- for morselskapet og et overskudd på kr 3 500 445,- for konsernet, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre notopplysninger.

Styret og daglig leder ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Kommunerevisjonsdistrikt 2
Møre og Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

1 (2)

Molde, Aukra, Vestnes, Rauma, Sunndal,
Neset, Gjemnes, Eide, Fræna

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon:

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til RIR IKS og konsernet per 31. desember 2015, og av resultater, endringer i egenkapitalen og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler; tilleggbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

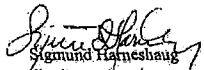
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet for morselskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Sigmund Harneshaug
/distriktsrevisor / statsautorisert revisor

Virksomheten året 2015

Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS (RIR) ivaretar husholdningsrenovasjon, hytterrenovasjon og slaminnsamling for sine sju eierkommuner. Kildesortert matavfall, papir, plastemballasje og restavfall hentes hjemme hos husholdningene. Selskapet driver i tillegg ulike bringeordninger for andre avfallstyper som måtte oppstå i hjemmet.

Allt avfall som samles inn fra husholdningene blir lastet om i Årødalen i Molde, før det sendes videre for behandling ved andre anlegg. Av det innsamlede husholdningsavfallet havner ingenting opp på deponi. All innsamling og transport av avfall er tjenester RIR kjøper av entreprenører gjennom langsiktige kontrakter. Selskapet har også kontrakter med selskaper som mottar og videreforedler sorterte avfallstyper.

I tillegg til renovasjon tar RIR IKS også hånd om slaminnsamling i eierkommunene. Totalt 5960 septiktanker og slamlegg tømmes hvert annet eller fjerde år.

Anlegget i Årødalen

Det meste av avfallet som samles inn i RIR-regi blir omlastet i Årødalen og transportert til behandlingsanlegg i inn- og utland som råvare for ny produksjon. Mellomlagring av avfall foregår kun i den grad det er nødvendig for å oppnå en fornuftig logistikk og avsetning.

Brennbart restavfall blir kvernet og pakket i baller før uttransport. Dette gir større fleksibilitet i transporten, ved at vi ikke er avhengig av en bestemt type bil, samtidig som det reduserer søl og rot på anlegget. Plast og papp blir presset til baller samme

dag som det kommer inn til anlegget og sendes fortløpende videre. Papir blir mellomlagret den tiden det tar å samle inn nok til å fylle en bil.

Avfallsdeponiet er fortsatt i drift, men i lite omfang. I dag brukes det kun til ikke-brennbar avfall, hovedsakelig fra næringsvirksomhet. I 2015 ble 5796 tonn lagt på deponi, mot 2475 året før. Økningen skyldes økte leveranser fra næringsvirksomheter.

Selv om bare inerte masser legges på deponiet i dag, så foregår det fortsatt en viss gassutvikling i fyllinga. Denne gassen hentes ut gjennom brønner og blir sendt til burning i en fakkell. Sigevannet fra deponiet blir renset i eget renseanlegg.

Ulike nivå av bringeordninger

RIR har sju bemannede miljøstasjoner, en i hver kommune. Fire av miljøstasjonene drives med eget personell: Molde, Fræna, Nesset og Gjemnes. De øvrige tre stasjonene drives på kontrakt. Disse stasjonene kan ta i mot de fleste typer avfall fra husholdning. Spredd rundt i eierkommunene er også 50 returpunkt for glass- og metallemballasje. På mange av disse punktene står det også containere fra Fretex for mottak av klær, sko og tekstiler.

I tillegg har RIR 16 returpunkt for farlig avfall. Disse består av låste containere, plassert hos vertsbedrifter. Returpunktene er derfor kun tilgjengelig for publikum i vertsbedriftens åpningstid.

Tre ganger i året gjennomføres egne innsamlingsrunder for farlig avfall, elektrisk avfall og grovavfall. Med grovavfall menes i denne sammenhengen husholdningsavfall som er for stort til at det får plass i trilledunken, som for eksempel møbler og sykler, men ikke byggeavfall. I 2015 ble tilbudet utvidet til også å omfatte hjemmebenting. Det vil si at vi for hvert av de 37 faste stoppestedene på innsamlingsruta har muligheten til å utføre opp til fem hjemmebesøk i nærrområ-

det. Tilbudet er en betalingstjeneste særlig beregnet på de som av ulike grunner ikke selv klarer å bringe avfallet til stoppestedet for innsamlingsbilen.

Næringsrenovasjon

Et heleid datterselskap, RIR Næring AS, opererer i det konkurranseutsatte markedet, med salg av avfallstjenester til næringslivet i Romsdal og på Nordmøre. Dette selskapet har ingen egne ansatte, men kjøper tjenester både fra morsselskapet og andre samarbeidspartnere. Selskapet er en del av Returakjeden.

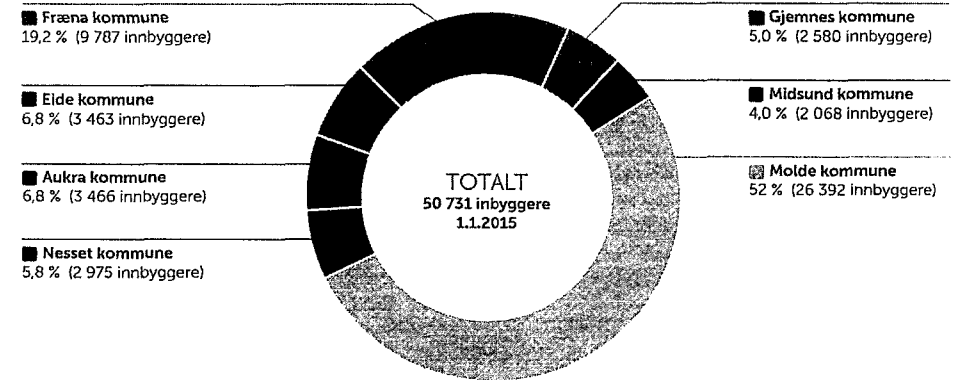
Miljøgevinst

I selskapsavtalen spesifiseres at selskapet skal arbeide for en miljøriktig håndtering av avfallet i regionen. Denne oppgaven har siden 1999 blitt løst gjennom en stor grad av kildesortering og gjenvinning. Slik tar vi vare på ressursene i avfallet, og sikrer at farlig avfall blir håndtert på en forsvarlig måte. Avfall som kildesorteres kan materialgjenvinnes og brukes som råstoff i produksjon av nye produkter. Da begrenser vi uttaket av naturressurser, og bruker mindre energi.

Plukkanalyser gjennomført i løpet av 2014 gir et bilde av hva som kan gjøres både for å redusere avfallsmengdene, og hvilke områder bedriften bør fokusere på for å øke gjenvinningsgraden av avfallet. Analysen av matavfall viser at nesten halvparten, 47,4 prosent, består av mat som kunne vært spist. Det vil blant annet si rester og mat som akkurat har passert best før-dato, men som fortsatt er spiselig. Dette er avfall som kunne vært redusert gjennom økt kunnskap om mattrygghet og bedre planlegging hos husholdningene.

I restavfallsdunkene havner en del materialer som heller kunne vært gjenvunnet, som 11 % gjenvinnbar plast og 5,5 % gjenvinnbart papir, papp og kartong. I tillegg havner en del matavfall i restavfallsdunkene i stedet for i bioavfallsdunken.

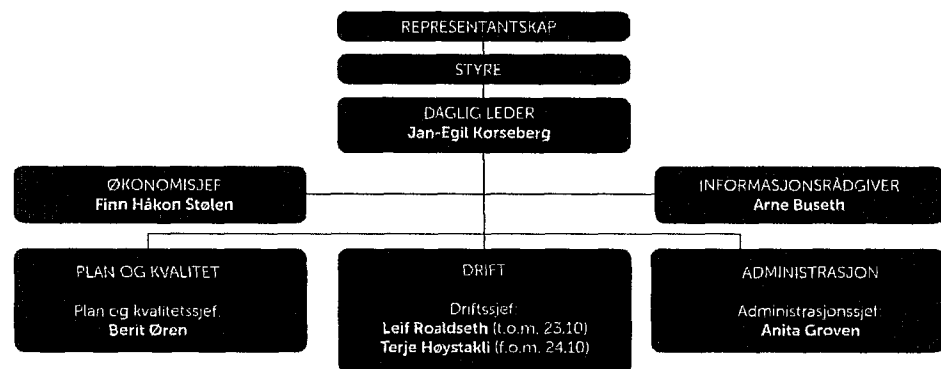
Prosentvis eieransvar

Representantskap og styre

	REPRESENTANTSKAP		VARA	STYRE		VARA
Aukra	Bernhard Riksfjord	Audhild Mork		Hanna Valved Korsvik	Tor Magne Johansen	
	Helge Kjøl jr.	Pål Terje Huse				
Eide	Ove Silseth	Thor Dyrhaug		Merete Egge	Ragnvald Olav Eide	
	Anita Øyen Halås	Rune Strand				
Fræna	Nils Johan Gjendem	Henry Ståle Farstad		Annhild Viken Sunde	Kjell Arne Iversen	
	Kjell Lode	Eldrid Mordal Sollid				
Gjemnes	Odd Steinar Bjerkeset	Leif-Ståle Engdal		Ketil Sorthe, leder	Heidi Hogset	
	Aud Toril Gagnat	Jan Karstein Schjølberg				
Midsund	Einar Øien	Odd Helge Gangstad		Per Håvard Klauset	Oddny L. Midtbø Rød	
	Robin Mikal Sørli	Bjørn Wang				
Molde	Thorbjørn Myhre, leder	Sidsel Pauline Rykhus		Rolf-Inge P. Hjelseth	Elisabeth Hoern	
	Beathe Græsdaal Bakken	Sindre Pedersen		Ann Elida Solheim	Marit Røykenes Dahle	
	Kjell H. Danielsen	Mali Grotli Gundersen				
Neset	Rolf Jonas Hurlen	Edmund Morewood		Ola Tjelle	Irene Glærum	
	Jan Rindli	Lynn Brakstad				
Ansattes representant				Jonas Wilkens	Arne Buseth	

Organisasjonskart

Antall abonnement og renovasjonsgebyr fordelt på kommuner

KOMMUNE	INNBYGGERE 1.1.2015	STANDARD ABONNEMENT	STANDARD ABONNEMENT MED KOMPOST	STANDARD ABONNEMENT DELT MED NABO	ABONNEMENT KOMPOST DELT MED NABO	HYTTE- ABONNEMENT
Aukra	3466	1023	79	18	0	118
Eide	3463	1060	61	98	3	151
Fræna	9787	3365	109	136	12	720
Gjemnes	2580	847	88	72	14	727
Midsund	2068	685	76	27	10	102
Molde	26392	5522	439	44	22	656
Neset	2975	992	87	81	17	719
Sum	50731	13494	939	476	78	3193

Omsetning miljøstasjoner

KOMMUNE	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aukra	155 070	198 078	1987 879	193 005	168 007	250 790
Eide	57 328	60 596	79 772	75 638	113 384	127 440
Fræna	207 582	384 381	347 848	331 634	401 287	450 922
Gjemnes	87 359	108 350	162 539	133 144	111 847	109 865
Midsund	73 072	116 620	115 316	129 704	186 192	193 184
Molde	2 005 514	2 469 717	2 373 350	2 427 491	2 548 928	2 519 282
Neset	119 047	143 178	157 552	147 576	173 864	143 376

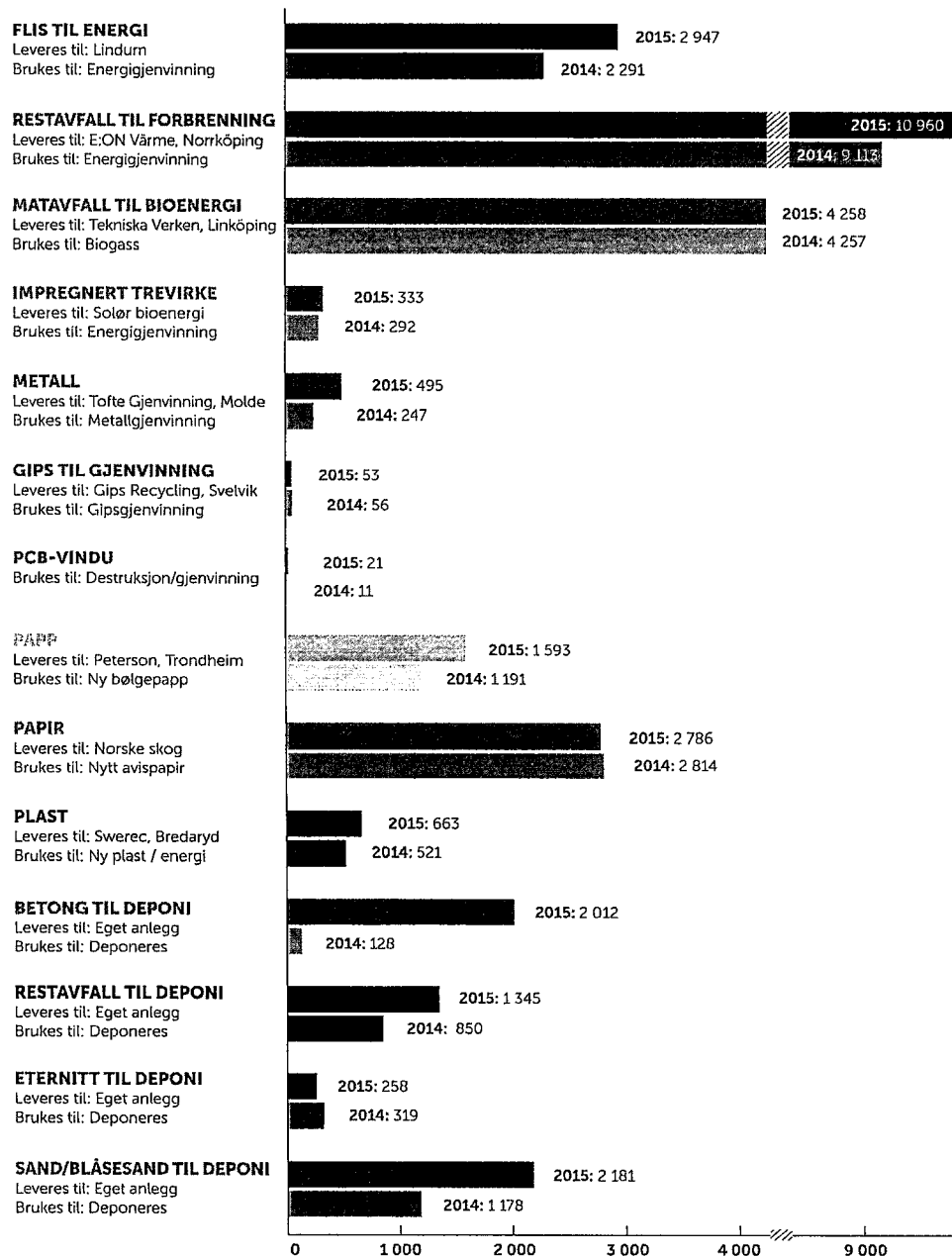
Mottak miljøstasjoner

	AUKRA	EIDE	FRÆNA	GJEMNES	MIDSUND	NESSET	MOLDE
Impregnert treverk	11	20	36	16	13	11	105
Treverk	104	84	196	45	135	95	1231
Ikke brennbart restavfall	143	50	130	42	37	31	381
Brennbart rest	160	92	176	67	82	89	1054
Metall	32	28	67	19	-	35	80
Hageavfall	-	190	107	21	175	24	702
Papp/papir/plast	18	20	26	7	14	7	427

Avfall til andre returordninger

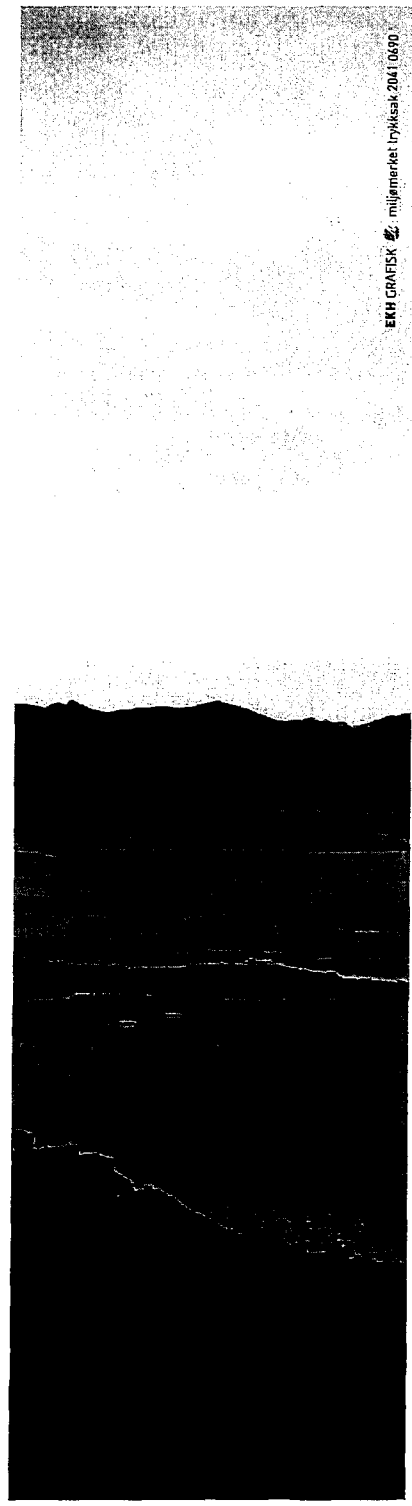
	2013	2014	2015
Farlig avfall	214	248	258
Glass/metall	746	685	649
Fretext	201	222	204
Elektrisk avfall	184	340	423

Avfall til RIR-anlegget

Entreprenører med kontrakt om innsamling i 2015

AVTALE	FIRMA	ADRESSE	AVTALEPERIODE
Husholdningsavfall	Bjarne Øverland AS	6422 Molde	2016
Farlig avfall	Norsk Gjenvinning Industri AS	6517 Kristiansund	2015
	Franzefoss AS	6060 Hareid	2018
Risikoavfall	Bjarne Øverland AS	6422 Molde	Løpende
Glass-/metallemballasje	Bjarne Øverland AS	6422 Molde	2016
Septikslam/silgods	Miljøservice AS	6783 Stryn	2016
Klær/tekstiler	Bjarne Øverland AS	6422 Molde	2016

EKH GRAFISK miljømerket trykksak 2041 0690

Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS
Årøsetervegen 56, 6422 Molde
Telefon.: 71 21 34 50 E-post: rir@rir.no
WWW.RIR.NO

Tilsyn på opplæringsområdet 2015 - Nesset kommune

ONSDAG 07.10.2015, Silje Veronika Reinaas

Dato: 10 november 2015 - 12 februar 2016

Stad: Eidsvåg barne- og ungdomsskole

Ansvarleg: Oppvekst- og utdanningsavdelinga v/Nicolai Støren

Målgruppe: Nesset kommune, Eidsvåg barne- og ungdomsskole

Tilsynet kontrollerer om Eidsvåg barne- og ungdomsskole følgjer reglane i lovverket når det gjeld skulen sitt arbeid med elevane sitt psykososiale miljø, jf. Opplæringslova kap. 9a. Den endelege rapporten inneheld ikkje lovbrøt.

FYLKESMANNEN I
MØRE OG ROMSDAL

ENDELEG TILSYNSRAPPORT

SKULENS ARBEID MED ELEVANES PSYKOSOSIALE MILJØ

*

Neset kommune
Eidsvåg barne- og ungdomsskole

Saksnr. 2015/4644

Innhold

.....	0
Innhold	0
Samandrag.....	2
1. Innleiing.....	3
2. Tema for tilsynet: Skulens arbeid med elevanes psykososiale miljø.....	3
2.1 Opplæringslova § 13-10 om forsvarleg system og § 9a-4 om internkontroll.....	3
2.2 Kommunen sitt ansvar.....	3
2.3 Føremålet med tilsynet	3
3. Gjennomføring av tilsynet.....	4
3.1 Gangen i tilsynet.....	4
4. Fylkesmannens vurderingar og konklusjonar.....	4
4.1 Førebyggjande arbeid og internkontroll.....	5
4.1.1 Rettslege krav	5
4.1.2 Dokumentasjon og vurdering	5
4.1.3 Fylkesmannens konklusjon	6
4.2 Det individuelt retta arbeidet ved skulen.....	6
4.2.1 Rettslege krav	7
4.2.2 Dokumentasjon og vurdering	7
4.2.3 Fylkesmannen sin konklusjon.....	8
4.3 Brukarmedverknad	8
4.3.1 Rettslege krav	8
4.3.2 Dokumentasjon og vurdering	8
4.3.3 Fylkesmannen sin konklusjon.....	9
5. Pålegg om endring.....	9
6. Avslutting av tilsyn	9
Vedlegg 1 Dokumentasjonsgrunnlaget - Oversyn over innsend dokumentasjon	10
Vedlegg 2 Dokumentasjonsgrunnlaget - Oversyn over dei som er intervjuet	11
Vedlegg 3 Rettslege krav	12

Samandrag

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ført tilsyn med Eidsvåg barne- og ungdomsskole i Nesset kommune. Hovudregelen for tilsynet er § 9a-1. I dette tilsynet er det internkontrollen ved *skulen* knytt opp mot elevanes psykososiale miljø det blir ført tilsyn med. Kommunen som skuleeigar er likevel øvste ansvarlege for at plikta etter kapittel 9a i opplæringslova blir oppfylt. Det betyr at det er kommunen som er ansvarleg for oppfylling av elevanes rettar, sjølv om det tilsynet har undersøkt er handlingar som skjer i skulen.

Tilsynet er gjennomført ved å hente inn dokumentasjon og ved intervju/samtalar med sentrale personer, sjå vedlegg.

Det vart ikkje avdekt lovbrøt ved skulen. Fylkesmannen har likevel merka seg at skulen kan betre sin praksis på nokre punkt. Dette kjem fram under dei enkelte punkta i rapporten.

1. Innleiing

Fylkesmannen opna 22.09.2015 tilsyn med skulens arbeid med elevane sitt psykososiale miljø ved Eidsvåg barne- og ungdomsskole (EIBU) i Nesset kommune.

Det er kommunen som har det overordna ansvaret for at krava i opplæringslova blir overhalde, jf. opplæringslova § 13-10 fyrste ledd. Kommunen er derfor adressat for tilsynsrapporten.

Tilsynet har ikkje funne lovbrøt.

2. Tema for tilsynet: Skulens arbeid med elevanes psykososiale miljø

Det vart gjennomført felles nasjonalt tilsyn i tida 2010 – 2013 med skulens arbeid med elevanes rett til eit godt psykososialt miljø, jf. opplæringslova (oppl.) kapittel 9a. Tilsynet med Nesset kommune er ein vidareføring av det nasjonale tilsynet. Hovudregelen for tilsynet er § 9a-1. Dei andre reglane som er kontrollerte, må sjåast i lys av denne. Tilsynet er likevel avgrensa til berre å gjelde skulens arbeid med det psykososiale miljøet.

Det rettslege utgangspunktet for tilsynet er delt inn i tre hovudkategoriar:

- Det førebyggjande arbeidet ved skulen, jf. §§ 9a-4 og 9a-3 første ledd.
- Det individuelt retta arbeidet ved skulen, jf. § 9a-3 andre og tredje ledd.
- Skulens plikt til samhandling og involvering med ulike råd og utval (brukarmedverknad), jf. §§ 9a-5, 9a-6 og kapittel 11.

2.1 Opplæringslova § 13-10 om forsvarleg system og § 9a-4 om internkontroll

Det er ikkje ført særskilt tilsyn med oppl. § 13-10 andre ledd i dette tilsynet. Føresegna er ein overordna regel som pålegg skuleeigar å ha eit forsvarleg system for oppfølging av alle lovkrava. I tidlegare tilsyn har det vore stort fokus på internkontrollsystemet i kommunane. Som i det felles nasjonale tilsynet 2010-2013, er det internkontrollen ved kvar enkelt skule knytt til elevanes psykososiale miljø det blir ført tilsyn med. Kravet til internkontroll i samband med dette er særleg regulert i oppl. § 9a-4, jf. § 9a-3 første ledd.

2.2 Kommunen sitt ansvar

Sjølv om opplæringslova legg ansvaret på skuleleiinga for den daglege gjennomføringa og etterlevinga av dei kontrollerte reglane, er det kommunen som har det overordna ansvaret. Det er kommunen som skuleeigar som må syte for at skuleleiinga ved kvar skule etterlever krava og pliktene i lova, og at dei tilbyr dei tenestene og aktivitetane som lova omtalar.

Oppfyllinga av elevane sin rett til eit godt psykososialt miljø skjer på skulen. Det er skuleleiinga og dei tilsette som i det daglege må arbeide for eit godt skulemiljø. Kommunen som skuleeigar er likevel ansvarlege for at pliktene etter kapittel 9a blir oppfylde. Dette inneber at det er kommunen som er ansvarleg for oppfylling av elevane sine rettar, sjølv om det tilsynet har undersøkt er handlingar som skjer i skulen. Kommunen er derfor adressat for eventuelle pålegg om endring i samsvar med oppl. § 14-1 tredje ledd.

2.3 Føremålet med tilsynet

Det overordna målet med tilsynet er å rette fokuset mot og styrkje arbeidet med det psykososiale miljøet ved skulane og skulanes evne til å førebyggje og handtere krenkjande åtferd. Gjennom kontroll med om skulane følgjer lovkrava på dette feltet, skal eventuell lovstridig praksis avdekkjast. Gjennom pålegg om endring skal slike forhold rettast opp.

Eit godt skulemiljø er ein viktig innsatsfaktor for ein god skule og for realisering av føremålsparagrafen i § 1-1 i opplæringslova. Manglar ved skulemiljøet kan føre til mistrivsel blant elevane, og det vil kunne ha direkte innverknad på læringsutbyttet deira.

Dei overordna føremåla med tilsynet er å sikre at skuleeigar og skuleleiarar:

- driv eit aktivt og førebyggjande arbeid for å sikre elevane eit godt psykososialt miljø
- syter for at dei tilsette på ein tilfredsstillande måte handterer krenkjande åtferd som dei får kunnskap eller mistanke om
- syter for at elevar, foreldre, råd og utval blir involverte og engasjerte i skulemiljøarbeidet

Det blir presisert at tilsynsrapporten ikkje gir ei heilskapsvurdering av skuleeigaren og skulen. Rapporten omhandlar berre resultat knytte til det temaet som er valt for tilsynet.

3. Gjennomføring av tilsynet

Etter oppl. § 14-1 andre ledd har departementet heimel til å føre tilsyn med offentlege skular. Denne retten er delegert til Fylkesmannen. Fylkesmannen skal ha tilgang til skuleanlegg og dokumentasjon.

Tilsynet har vore utført ved å hente inn og vurdere dokumentasjon, skriftlege utgreiingar og munnlege opplysningar.

Det er skulen som etter lova plikter å sikre at den enkelte eleven får oppfylt retten sin til eit godt psykososialt miljø, jf. § 9a-1 og § 9a-3 første ledd. Skulen vil her seie: skuleeigar, skuleleiinga og dei tilsette ved skulen.

3.1 Gangen i tilsynet

- Varsel om tilsyn med pålegg om å sende inn utgreiing og dokumentasjon til kommunen og skulane datert 22.09.2015
- Mottak av dokumentasjon og utgreiing frå kommunen og skulane 16. og 20.10.2015
- Opningsmøte, intervju og samtalar 10.11.2015
- Utsending av førebels tilsynsrapport 22.12.2015
- Sluttmøte 07.01.2016
- Frist for tilbakemelding på førebels rapport 21.01.2016
- Utsending av endeleg tilsynsrapport, ev. med frist for endring og tilbakemelding om endring, veke 6 2016

4. Fylkesmannens vurderingar og konklusjonar

Det blei informert nærare om dei rettslege krava og kva dei inneber i opningsmøtet 10.11.2015. Dei rettslege krava er tekne med i vedlegg 3 til denne rapporten. Vi viser også til rundskriv frå Utdanningsdirektoratet om elevane sin rett til eit godt psykososialt miljø, Udir-2-2010, og om systemretta arbeid etter opplæringslova kap. 9a, Udir-04-2014.

4.1 Førebyggjande arbeid og internkontroll

For å oppnå eit godt psykososialt miljø er det ein naudsynt føresetnad at det blir drive eit førebyggjande arbeid som skal forhindre uønskt/krenkjande åtferd. Dette inneber at skuleleiinga må ha ei "føre var"-haldning til eventuelle situasjonar og utfordringar som kan oppstå i skulekvardagen, og som kan ha negativ innverknad på elevane sitt skulemiljø.

4.1.1 Rettslege krav

Det rettslege utgangspunktet for tilsynets kontroll med det førebyggjande arbeidet ved skulen finst i opplæringslova § 9a-4, jf. § 9a-3 første ledd. Skuleeigarar og skuleleiarar skal arbeide førebyggjande for å forhindre at uønskt åtferd oppstår. Det førebyggjande arbeidet skal vere aktivt, systematisk og kontinuerleg. Reglane presiserer plikta skulen har til å sikre at elevane sin rett etter § 9a-1 blir oppfylt. Sjå også vedlegg 3.

4.1.2 Dokumentasjon og vurdering

Gjennom intervju, samtalar og innsendt dokumentasjon frå skulen/kommunen, har Fylkesmannen fått ei god oversikt over det førebyggjande arbeidet ved Eidsvåg barne- og ungdomsskule. I følgje skulen er «*Håndbok i klasseledelse*», og *aktivitetsplanen* viktige delar av det førebyggjande arbeidet (jf. «*Handlingsplan mot mobbing*», s. 2).

I «*Håndbok i klasseledelse*» er det mellom anna lagt vekt på tydeleg klasseleiing, relasjonar vaksen – elev og elev-elev, det å vere føreseielege vaksne, og reaksjonsmåtar ved ikkje ønska åtferd.

Skulen har ei rekke tiltak for elevane gjennom skuleåret som er meint til å fremje trivsel, utvikling og læring. Desse tiltaka blir nedfelt i ein *aktivitetsplan*. Kvart trinn har sin eigen plan.

Ordensreglane for EIBU er laga på grunnlag av kommunal forskrift om ordensreglement, vedtatt i Nesset kommunestyre i 2013. Reglane inneheld mellom anna omtale av elevane sine rettar og plikter, reglar for orden og oppførsel - irekna kva som ikkje er akseptabel oppførsel, samt tiltak mot brot på ordensreglane.

I «*Handlingsplan mot mobbing*» blir det synleggjort korleis skulen førebygger, avdekker og løyser mobbing. Ansvarsforholda er tydeleggjort. I handlingsplana kjem også skulens mål for skulemiljøet og skulemiljøarbeidet fram.

Mobbing blir i plana definert som psykisk og fysisk vold retta mot eit offer, utført av einskildpersonar eller grupper. Ein føreset eit ujamnt styrkeforhold mellom offer og plagar og at episodane blir gjenteke over tid.

Det er i plana eit samandrag av «*Håndbok i klasseledelse*», samt eit kapittel som omhandlar det kontinuerlige arbeidet med skulemiljøet. Her finn vi ein omtale av ansvarskjeda, årshjul for faste førebyggjande tiltak (aktivitetsplan) og rutinar for revisjon av handlingsplana.

EIBU har rutinar for *kartlegging, undersøking og varsling*, i dokument datert 15.10.2015. Alle årssteg frå 5. – 10. deltek årleg i Elevundersøkinga. Frå og med våren 2015 skal i tillegg «*Ikkje anonym spørjeundersøking*», utvikla av Erling Roland ved Læringsmiljøsenteret i Stavanger, gjennomførast to gangar i året, som ein del av skulens kartleggingsrutinar. Det kjem ikkje fram kva for trinn som skal vere med i undersøkinga. Skulen gjer seg også nytte av elevsamtalar og foreldresamtalar for å innhente kunnskap om miljøet ved skulen.

Dette dokumentet inneheld også prosedyrar som seier noko om dei tilsette si handlingsplikt - kva ein skal gjere når ein oppdagar eller får mistanke om krenkande åtferd, varslingsplikt – kva ein gjer når ein får melding frå barn eller foreldre om krenkande åtferd, og opplysningsplikt – kva ein skal orientere elevane/foreldra om når dei melder frå til skulen.

I samarbeid med PPT gjennomfører skulen i 2015-2016 ei skulering av personalet i høve mobbing og skulemiljø. Skuleringa går over tre semester, med ei samling på fire-fem timar kvart semester.

I april 2015 vart «*Plan for samarbeid mellom skole og heim*» vedtatt i samarbeidsutvalet/skulemiljøutvalet. Planen inneheld mål for samarbeidet og ei skildring av ulike område for samarbeid, til dømes samarbeid om skulemiljøet.

«*Forslag til plan for arbeid med det psykososiale miljøet*» er datert 15.10.2015 og står fram som ei prosedyreplan for det førebyggjande arbeidet og for evaluering av skulen sitt systematiske arbeid med det psykososiale miljøet.

Fylkesmannen finn at Eidsvåg barne- og ungdomsskole har satt seg mål for skulemiljøarbeidet. Skulen kan gjennom ovannemnte planar og rutinar dokumentere korleis dei jobbar med det førebyggjande arbeidet og korleis dei skaffar seg kjennskap til den einskilde elev si oppleving av skulemiljøet. Fylkesmannen legg til grunn at skulen har ein rekke planar for arbeidet med det psykososiale miljøet. Gjennom intervju kjem det fram at dei tilsette er best kjende med innhaldet i «*Håndbok i klasseledelse*» og «*Handlingsplan mot mobbing*», som dei brukar i kvardagen.

Gjennom ordensreglane blir det som nemnt definert kva skulen ser på som ikkje ønska åtferd. Fylkesmannen finn det derfor sannsynleggjort at dei tilsette ved skulen har ei felles forståing for kva dei meiner er krenkande åtferd. Ordensreglane blir i følgje rektor gjennomgått i alle klassane og sendt heim til foreldra kvart år ved skulestart. Fylkesmannen meiner det er viktig med ei felles forståing av kva som er krenkande åtferd. Dette bør jamleg vere tema på personalmøte og uttrykt og vist i praksis både for elevane og foreldra.

«*Handlingsplan mot mobbing*» er datert 08.10.2012. Det er her omtalt korleis skulen skal evaluere plana. I eigenvurderingsskjema og intervju kjem det fram at plana blir evaluert – ikkje som beskrive i pkt. 4.3 i plana, men «*stykkevis og delt*» på til dømes husmøte. I «*Forslag til plan for arbeid med det psykososiale miljøet*» er eit av tiltaka som er skildra å «*utarbeide årshjul/sjekkliste for et systematisk arbeid med det psykososiale miljøet*». Fylkesmannen finn det sannsynleggjort at Eidsvåg barne- og ungdomsskole følgjer med på skulemiljøet og har eit system for å evaluere det førebyggjande arbeidet. Eit vekstpunkt kan vere, som «*Forslag til plan for arbeid med det psykososiale miljøet*» foreslår, å utarbeide eit årshjul/sjekkliste for det systematiske arbeidet som blir gjort for å skape eit psykososialt miljø ved skulen, som fremjar helse, trivsel og læring (jf. opplæringslova § 9-1).

Som ein kan sjå av dokumentasjonsgrunnlaget, har Eidsvåg barne- og ungdomsskole mange enkeltstående planar som omtalar korleis skulen jobbar med det psykososiale miljøet. Fylkesmannen meiner eit vekstpunkt for skulen kan vere å samle alle plandokumenta til eitt heilskapleg system. Slik kan ein betre sikre at dei tilsette kjenner til alle rutinar og prosedyrar, noko som er ein føresetnad for at skulen kan følgje opp og evaluere det førebyggjande arbeidet.

Fylkesmannen ser positivt på at skulen i samarbeid med PPT skolerer sine tilsette om mobbing og skulemiljø. Auka kompetanse og medvit kan i seg sjølv vere eit godt førebyggjande tiltak for eit trygt og godt psykososialt miljø for elevane.

4.1.3 Fylkesmannens konklusjon

Neset kommune – Eidsvåg barne- og ungdomsskole, oppfyller lovkrava som er satt i høve skulens førebyggjande arbeid og internkontroll, jf. opplæringslova §§ 9a-4 og 9a-3 fyrste ledd.

4.2 Det individuelt retta arbeidet ved skulen

Det førebyggjande arbeidet må sjåast i samanheng med det individuelt retta arbeidet ved skulen. Det er viktig for oppfyljinga av krava i opplæringslova at dei førebyggjande tiltaka som blir planlagde, blir etterlevde i praksis.

Skulens plikt til å gripe inn når det oppstår forhold som er krenkjande for éin eller fleire elevar, følger hovudsakleg av § 9a-3 andre og tredje ledd. Opplæringslova oppstiller særskilte plikter for skulen knytte til det psykososiale miljøet og gir eleven/foreldra særskilte rettar knytte til saksbehandlinga ved skulen. Ved å kontrollere korleis skulane etterlever dei konkrete pliktene i § 9a-3 andre og tredje ledd, vil tilsynet kunne medverke til å sikre at skulane i praksis arbeider for å fremje elevane si helse, trivsel og læring.

4.2.1 Rettslege krav

Skuleeigar, skulen, rektor og alle tilsette plikter å sikre elevanes individuelle rett etter § 9a-1 gjennom individuelt retta arbeid. Det individretta arbeidet ved skulen er regulert i § 9a-3 andre og tredje ledd i opplæringslova. Reglane presiserer at alle som er tilsette ved skulen, har ei handlingsplikt som inneber plikt til å gjere undersøkingar, plikt til å varsle rektor og plikt til å gripe inn når det er naudsynt og mogleg. Vidare blir skulen pålagd å behandle oppmodingar frå elevar eller foreldre som gjeld det psykososiale miljøet, etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Sjå også vedlegg 3.

4.2.2 Dokumentasjon og vurdering

Handlingsplikt

I tilsynet vart det kontrollert om skulens praksis samsvarar med opplæringslova § 9a-3 andre ledd. Lova slår fast at tilsette som har mistanke eller kunnskap om at ein elev blir utsatt for krenkande ord eller handlingar, skal undersøkje saka, varsle skuleleiinga og gripe inn om det er mogleg og naudsynt. Plikta gjeld alle som er tilsett ved skulen.

Rektor ved Eidsvåg barne- og ungdomsskole informerer dei tilsette om handlingsplikta kvart år ved skulestart. Gjennom intervju fekk Fylkesmannen inntrykk av at dei tilsette kjenner til innhaldet i plikta. Skulen har prosedyrar for kva dei tilsette skal gjere dersom ein får mistanke eller kunnskap om at ein elev blir utsatt for krenkande handlingar og mobbing. Dette gjeld også for varsling til skuleleiinga. Desse er nedskrivne i dokumentet «Plan for kartlegging, undersøking og varsling – skulemiljøet» (datert 15.10.2015). Sjølv om rutinane vart nedskrivne like før tilsynsbesøket, finn Fylkesmannen det sannsynleggjort gjennom intervju og samtalar at dei tilsette har ein innarbeid praksis for å undersøkje krenkande åtferd ved mistanke eller kunnskap, samt å varsle skuleleiinga.

Skulens planar/rutinar for å handtere krenkande åtferd skal også omfatte tilfelle der ein tilsett krenker ein elev. Dette blir ikkje omtala spesifikt i planane til Eidsvåg barne- og ungdomsskole. Dette bør vere eit vekstpunkt for skulen.

Skulen har konkrete prosedyrar når mobbing er meldt eller avdekket, som omtalar kva ein skal gjere og kven som skal gjere det. I «Handlingsplan mot mobbing» finn ein også prosedyrar for samarbeid med andre instansar, som helsesøster og PPT.

Skulens ordensreglar er som nemnd laga på grunnlag av den kommunal forskrifta om ordensreglement i Nesset. Forskrifta legg opp til ei saksbehandling i samsvar med lova i dei tilfella skulen må sette i verk tiltak som er av inngripande karakter og avgjørande for ein elevs rettar og plikter. Dette gjeld til dømes bortvising og bytte av skule. Skulens ordensreglar viser til den kommunale forskrifta i sin omtale av skulens saksbehandling.

Fylkesmannen fikk i intervju og samtale med personalet inntrykk av at handlingsplikta og utføringa av den i praksis jamleg er tema på til dømes husmøte. Det blir blant anna jobba med case.

Vedtaksplikt

Dersom ein elev eller foreldre, eller råd/utval som representerer desse, ber om tiltak for å betre skulemiljøet, skal skulen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Fylkesmannen finn det gjennom dokumentasjon og intervju sannsynleggjort at skulen har ein god praksis kring dette. Personalet ivaretek rettleiingsplikta si etter forvaltningslova § 11 ved å informere foreldre/elev om retten til enkeltvedtak når dei kjem med ei oppmoding til skulen. Døme på enkeltvedtak viser at det går kort tid frå varsling til skuleleiinga til vedtak blir fatta.

I dei vedtaka Fylkesmannen har sett, tar skulen stilling til om elevens rett etter opplæringslova § 9a-1 er oppfylt, og det er skissert tiltak. Til slutt i vedtaka blir det opplyst om forvaltningslovas klagereglar.

4.2.3 Fylkesmannen sin konklusjon

Neset kommune – Eidsvåg barne- og ungdomsskule, oppfyller lovkrava i høve skulens handlingsplikt og vedtaksplikt, jf. opplæringslova § 9a-3 andre og tredje ledd.

4.3 Brukarmedverknad

Opplæringslova inneheld krav om at elevar og foreldre skal givast høve til å involvere og engasjere seg i arbeidet for eit godt psykososialt miljø ved skulen. Eit av verkemidla frå lovgivar for å sikre brukarmedverknad har vore å stille krav til oppretting av ulike råd og utval og å gi desse råda og utvala høve til å uttale seg før endelege avgjerder blir tekne.

Brukarmedverknad er ikkje ein statisk tilstand som kan oppnåast ein gong for alle i skulen, det er i tvert imot noko det må arbeidast kontinuerleg med. Tilhøyrsløse i ein sosial og fagleg fellesskap gjennom verdiar og verkemiddel som verdsetjing, aktiv deltaking og medverknad er noko som må gå føre seg kontinuerleg i kvardagen.

Det er "skulen" som skal syte for at elevane blir engasjerte i skulemiljøarbeidet. Skulen i denne samanhengen vil seie skuleleiinga. Dersom det ikkje er tilrettelagt for at elevane eller dei føresette blir involverte og engasjerte i skulemiljøarbeidet, er det skuleeigar som blir gjort ansvarleg.

4.3.1 Rettslege krav

§ 9a-5 slår fast at elevane skal engasjerast i det systematiske skulemiljøarbeidet, både i planlegginga og i gjennomføringa av det. Elles er det gitt reglar for ulike organ for brukarmedverknad både i § 9a-6 og i kapittel 11. Det går m.a. fram at råda og utvala skal givast relevant informasjon og *reelt* høve til å uttale seg. Rutinar for å sikre informasjon og varsling til dei ulike råda og utvala må innarbeidast i internkontrollen ved skulen etter § 9a-4. Sjå også vedlegg 3.

4.3.2 Dokumentasjon og vurdering

Skulen har oppretta elevråd på 5.-7. steget og på 8.-10. steget, samt foreldreutval, samarbeidsutval og skulemiljøutval med lovmessig samansetting.

Det blir gjennomført jamlege møte i dei ulike råd og utval, og skulemiljø saker blir tatt opp. Foreldra Fylkesmannen snakka med opplever at skulen har eit høgt fokus på skulemiljø, både når det gjeld den einskilde tilsette si handtering av situasjonar og saker som kjem opp, og skulens systematiske handtering, til dømes skulens rutinar og praksis for å fatte enkeltvedtak etter §9a-3. Foreldra meiner dei får god informasjon frå skulen, og at det er lav terskel for å ta kontakt med både lærarane og leiinga ved skulen om det skulle vere noko.

Gjennom intervju/samtale fikk Fylkesmannen inntrykk av at trivsel og inkludering er tema som det blir jobba mykje med i elevrådet på ungdomssteget.

4.3.3 Fylkesmannen sin konklusjon

Neset kommune – Eidsvåg barne- og ungdomsskole er innanfor lovkrava når det gjeld brukermedverknad, jf. opplæringslova §§ 9a-5 og 9a-6 og kapittel 11.

5. Pålegg om endring

På bakgrunn av det som går fram av punkta over, finn fylkesmannen ikkje grunnlag for å varsle om pålegg

6. Avslutting av tilsyn

Fylkesmannen har gjennom tilsynet kome til at skulen er innanfor dei krav som stilles i lov eller i medhald av lov. Vi finner derfor å avslutte tilsynet.

Kommunen har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Molde, 08.02.2016

Nicolai Støren

Kristin Øksenvåg

Vedlegg:

- 1- Oversyn over innsendt dokumentasjon
- 2- Oversyn over dei som er intervjuet
- 3- Rettslege krav

Vedlegg 1 Dokumentasjonsgrunnlaget - Oversyn over innsend dokumentasjon

- Egenvurderingsskjema assist.
- Egenvurderingsskjema lærer 1
- Egenvurderingsskjema lærer 2
- Egenvurderingsskjema lærer 3
- Egenvurderingsskjema rektor
- Elevundersøkelsen EIBUS 2014
- Handlingsplan mobbing
- Hovudmål delmål og tiltak 2016
- Håndbok i klasseledelse, UTKAST - IMB
- Info ved skolestart
- INSPEKSJONSPLAN UNGDOMSTRINNET høst-15
- Møteplan 2015-2016 pr 18.9.2015
- Orientering om tilbakemeldinga
- Plan for arbeid med det psykososiale miljøet --(forslag)
- Plan for arbeidet med skulemiljøet
- Referat møte FAU 30.10.2014
- Referat fra møte i FAU 23.10.2013
- Referat fra møte i FAU 29.01.2015
- Referat fra møte SU/SMU 13.02.2014
- Møteinnkalling til SU/SMU 10.12.2014
- Referat frå møte SU 23.04.2015
- Rutiner for kartlegging, undersøking og varsling
- Samarbeidsplan skole - heim, rev. 2015
- Utviklingssamtale u-trinnet
- Kunnskapsnett Romsdal - overordna system for oppfylling av krava i oppl. kap. 9a
- Eksempel på aktivitetsplan

Vedlegg 2 Dokumentasjonsgrunnlaget - Oversyn over dei som er intervjuar

Fylkesmannen var på stadleg tilsyn ved Eidsvåg barne- og ungdomsskole 10.11.2015

Det er gjennomført intervjuar og samtalar med:

- Oddveig Toven assistent
- Peggy Evensen assistent
- Oddrun Svensli assistent
- Karianne Hole Sevaldsen kontaktlærer
- Geir Ove Istad kontaktlærer
- Unni Kjelleberg Solli kontaktlærer
- Marianne H. Stensjø sosiallærer
- Per Einar Strand rektor

Det er dessutan gjennomført samtalar med representantar og kontaktlærer for elevrådet på 8.-10. årssteg og representantar frå FAU.

Vedlegg 3 Rettslege krav

1 Det førebyggjande arbeidet

§ 9a-4, Systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane (internkontroll)

Skulen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte. Skuleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet.

§ 9a-3 første ledd – Det psykososiale miljøet

Skulen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Det systematiske skulemiljøarbeidet skal sikre at elevane sin rett blir oppfylt ved at skulen arbeider kontinuerleg og systematisk for eit godt skulemiljø. Det avgjerande er at skulemiljøarbeidet er eigna til å sikre elevane eit godt psykososialt miljø og at brot på retten til eit godt miljø blir oppdaga og handtert på ein effektiv måte.

Føremålet med skulen sine plikter etter § 9a-4 er å sikre at uønskt/krenkjande åtferd blir oppdaga og teke hand om tidleg. Dette vil seie at skulen må ha rutinar for å kartleggje skulemiljøet og den enkelte eleven si oppleving av det psykososiale miljøet.

Ein naudsynt føresetnad for det systemretta arbeidet er at skulen overfører krava i kapittel 9a til konkrete mål og handlingar. Skulen må ha planar og rutinar for korleis elevane sin rett skal oppfyllest.

Skulen blir i § 9a-4 pålagt å arbeide aktivt, systematisk og kontinuerleg slik at krava i kapittel 9a blir oppfylde. Dette inneber at skulen skal arbeide etter eit "føre var"-prinsipp, og førebyggje brot på eleven sin rett etter § 9a-1. Skulen kan ikkje vere passiv og avvente at ein situasjon oppstår, som til dømes at læraren faktisk ser mobbing eller at nokon klagar på forholda. Med kontinuerleg meiner ein at det systematiske arbeidet må vere gjennomgåande i skulen sitt arbeid, og ikkje berre noko som blir gjort når det oppstår ubehagelege situasjonar eller ved oppstart av kvart skuleår. Arbeidet skal drivast heile tida, gjennom heile skuleåret. Eit anti-mobbeprogram eller ein perm med internkontrollrutinar som står i ei hylle, er ikkje tilstrekkeleg for å oppfylle kravet til systematisk arbeid.

Det systematiske arbeidet skal vere gjennomtenkt og planmessig. Planane og rutinane må vere innarbeidde og må følgjast av personalet når det blir arbeidd med saker som omhandlar det psykososiale miljøet til elevane.

Skuleleiinga ved rektor har ansvaret for at det systematiske arbeidet er aktivt, systematisk og planmessig.

Skulen må for å oppfylle kravet til internkontroll:

- Setje seg konkrete mål for skulemiljøet og skulemiljøarbeidet
- Arbeide systematisk og planmessig for å nå måla og førebyggje problem
- Ha rutinar for å følgje med på skulemiljøet og den enkelte eleven si oppleving av det, medrekna rutinar for å avdekkje og handtere problem når dei dukkar opp og kontrollere at rutinane blir følgde

Skulen må kunne dokumentere at dei har eit system for internkontroll. Internkontroll inneber å overføre krava i lov og forskrift til konkrete mål for skulemiljøet, kartleggje utfordringar, planleggje og setje i verk tiltak for å nå måla. Skulen må dokumentere at dette er etablert, og at det faktisk blir følgt opp.

I tillegg til det som blir dokumentert skriftleg, må skulen kunne vise at:

- internkontrollen dekkjer alle reglane i kapittel 9a
- kvar tilsett utfører pliktene dei har etter lova og kjenner til interne mål, rutinar/planar
- dei tilsette har tilstrekkeleg kompetanse om skulemiljøarbeid og handtering av utfordringar og hendingar som gjeld skulemiljøet
- skulen har tiltak for å fremje skulemiljøet og førebyggje, avdekkje og handtere krenkingar
- tiltaka blir sette i verk og planar og rutinar blir følgde i praksis
- leiinga er aktivt med i arbeidet med internkontroll/skulemiljø.

I det systematiske arbeidet med det psykososiale miljøet må også andre reglar i opplæringslova dragast inn. For det fyrste må skulen kartleggje krava til brukarorgan i kapittel 11. Eit sentralt organ i det systematiske arbeidet er skulemiljøutvalet.

Ordensreglementet ved skulen er eit sentralt verkemiddel i arbeidet med skulemiljøet, og skulen må sjå til at dette er integrert i skulemiljøarbeidet/internkontrollen. Eit system for skulemiljøet som ikkje blir sett i samanheng med ordensreglement, er ikkje heilskapleg nok. I tillegg må skulen også trekkje inn vurdering i orden og i oppførsel etter forskrift til opplæringslova § 3-5.

2 Det individretta arbeidet

Skuleeigar, skulen, rektor og alle tilsette plikter å sikre elevane sin individuelle rett etter § 9a-1 gjennom individuelt retta arbeid. Det individretta arbeidet ved skulen er regulert i § 9a-3 andre og tredje ledd i opplæringslova.

- Handlingsplikta etter § 9a-3 andre ledd
- Plikta til å behandle oppmodingar om tiltak frå elevar/foreldre som enkeltvedtak etter § 9a-3 tredje ledd

Handlingsplikta

§ 9a-3 andre ledd – plikta til å undersøkje, varsle og gripe inn

Dersom nokon som er tilsett ved skulen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Regelen slår fast at alle som er tilsette ved skulen, har ei handlingsplikt som inneber

- plikt til i å gjere undersøkingar,
- plikt til å varsle rektor og
- plikt til å gripe inn når det er naudsynt og mogleg.

Handlingsplikta gjeld for alle som er tilsette ved skulen ved at dei har eit tilsetjingsforhold/ein arbeidsavtale med skuleeigar. I førearbeida til lova¹ er det sagt at "tilsette" i praksis ofte vil vere lærarar og miljøarbeidarar, men at plikta også gjeld anna personale. I tillegg til

¹ Sjå Ot. prp. nr. 72 (2001-2002).

undervisningspersonalet på skulen kan dette til dømes vere vaktmeister, assistentar, kontor- og reingjeringspersonale.

Den tilsette si handlingsplikt tek til å gjelde når ho/han får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar. "Kunnskap om" vil seie at den tilsette faktisk veit at ein elev blir utsett for uakseptabel åtferd frå elevar, lærarar eller andre ved skulen. Dette kan vere hendingar som den tilsette sjølv er vitne til eller blir fortald om. Ein del av handlingsplikta er plikta til å undersøkje om eleven faktisk har blitt utsett for krenkjande ord eller handlingar, og få klargjort kva som faktisk har skjedd. Handlingsplikta gjeld også dersom den tilsette får ein mistanke om at ein elev er utsett for ord og handlingar. Det er altså ikkje naudsynt med faktisk kunnskap for at handlingsplikta gjeld.

Den tilsette må, når ho/han får kunnskap eller mistanke om krenkjande åtferd, vurdere kva som blir neste steg. Skuleleiinga skal varslast, og i nokre tilfelle har den tilsette plikt til å gripe inn. Dette må vurderast konkret i den enkelte situasjonen. I akutte situasjonar, til dømes når elevar slåss eller ein overhøyrer krenkjande ord til ein elev, er det naturleg å gripe inn straks og undersøkje nærare i etterkant kva som faktisk skjedd.

Det følgjer av § 9a-3 andre ledd at etter at den tilsette har undersøkt saka og kome til at dette er forhold som bør følgjast opp, skal skuleleiinga informerast. Skuleleiinga plikter å sikre at alle saker dei blir varsla om òg blir følgde opp. Tilsette som varslar etter § 9a-3 andre ledd skal takast på alvor. Skulen, ved rektor, plikter å undersøkje saka ytterlegare dersom det er behov for dette, og setje i verk eigne tiltak.

Skulen med alle sine tilsette må ha *ei felles forståing av når det skal varslast*, og korleis varslinga skal skje. På same måte må alle ved skulen ha eit avklart forhold til terskelen for å gripe inn. Desse avklaringane og rutinar for dette må innarbeidast i internkontrollen etter § 9a-4.

Det er ikkje noko krav i § 9a-3 andre ledd om at skulen skal gjere eit enkeltvedtak når det blir sett i verk tiltak etter eige initiativ. Dette skil seg frå når ein elev eller forelder ber om tiltak, jf. § 9a-3 tredje ledd. At det ikkje må gjerast enkeltvedtak tek likevel ikkje frå skulen ansvaret for å følgje opp saka på føremålstenleg vis.

I nokre tilfelle vil tiltaka skulen set i verk, likevel krevje at det blir gjort enkeltvedtak. For enkelte tiltak er det fastsett eksplisitt i opplæringslova eller forskrift til opplæringslova at avgjerda er eit enkeltvedtak. Døme på dette er bortvising etter opplæringslova § 2-10 og skulebyte etter opplæringslova § 8-1 tredje ledd. Elles er det definisjonen av enkeltvedtak i forvaltningslova § 2 sett opp imot karakteren av tiltaket som er avgjerande for om reglane om enkeltvedtak skal brukast. Samstundes har skulen eit visst handlingsrom knytt til ordensmessige og opplæringsmessige tiltak. Dette er mindre inngripande tiltak som blir gjorde for å gjennomføre opplæringa.

Det skriftlege, som enkeltvedtaksforma gjev, er viktig for skulen si dokumentering av at dei har gripe inn og prøvd å sikra eleven sin rett etter § 9a-1.

Plikta til å behandle oppmodingar om tiltak frå elevar/foreldre

§ 9a-3 tredje ledd - Eleven/ foreldra sin rett til å be om tiltak og saksbehandlinga ved skulen

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skulen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skulen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

Skulen er pålagd gjennom § 9a-3 tredje ledd å behandle oppmodingar frå elevar eller foreldre som gjeld det psykososiale miljøet etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Dersom det ligg føre ei slik oppmoding, må skulen snarast råd ta stilling til om eleven sin rett er oppfylt, og eventuelt kva tiltak som skal setjast i verk. Det blir streka under at skulen alltid skal gjere eit enkeltvedtak når elevar/foreldre oppmodar om tiltak som gjeld det psykososiale miljøet. Skulen har altså ei

vedtaksplikt. Dersom skulen ikkje oppfyller plikta til å gjere enkeltvedtak i saka, kan foreldra/eleven likevel klage som om det var gjort enkeltvedtak.

Oppmodingar frå elevar og foreldre treng ikkje vere skriftlege. Skulen må også ta stilling til munnlege førespurnader. Skulen kan ikkje avvise ei oppmoding fordi ho ikkje er skriftleg eller unnlèt å oppgje kva tiltak eleven/foreldra ynskjer. Skulen kan heller ikkje krevje at eleven/foreldra må levere ei skriftleg oppmoding. Dersom skulen er i tvil om ei oppmoding frå eleven/foreldra er ei oppmoding etter § 9a-3 tredje ledd, må skulen avklare dette. Skulen har ei rettleingsplikt etter forvaltningslova § 11. Ein del av dette vil vere å informere eleven/foreldra om rettane etter kapittel 9a og klarleggje om ei oppmoding frå ein elev eller foreldre om det psykososiale miljøet er ei oppmoding om tiltak. Den som tek imot førespurnaden, plikter også å informere om retten til å be om tiltak og klageretten etter § 9a-3 tredje ledd. Alle oppmodingar, også munnlege, skal takast på alvor og utgreiast. Dette er ein del av skulen si utgreiingsplikt etter forvaltningslova § 17.

Oppmodinga skal normalt rettast til skuleleiinga ved rektor, men oppmodingar kan også rettast til lærarar og andre tilsette. Dersom oppmodinga blir retta til ein lærar, må han/ho vurdere kva oppmodinga gjeld og om dette er noko som kan og bør løysast innanfor klassen. Læraren si vurdering vil vere viktig når det skal avgjerast kva tiltak som eventuelt skal inn i enkeltvedtaket.

Uansett om oppmodinga kan løysast innanfor klassen, skal denne bringast vidare til skuleleiinga. Ei oppmoding frå elevar/foreldre skal aldri stoppast på klassenivå. Dette har samband med kravet i § 9a-3 tredje ledd fyrste punktum om at alle tilfelle der det blir bede om tiltak knytte til det psykososiale miljøet, skal behandlast som enkeltvedtak etter forvaltningslova. Regelen slår også fast at saka skal behandlast "*snarast mogleg*", og dersom det ikkje er gjort eit enkeltvedtak etter forvaltningslova "*innan rimeleg tid*", kan eleven/foreldra klage som om skulen hadde gjort eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Ei klage skal alltid sendast til det forvaltningsorganet som har eller skulle ha gjort enkeltvedtak i saka i fyrste instans. Det vil seie at klaga skal sendast til skulen. Fylkesmannen er klageinstans, men før klageinstansen kan ta saka til behandling, må skulen eller skuleeigar sjå på saka på nytt, og eventuelt førebu saka for fylkesmannen, jf. forvaltningslova § 33.

Elles inneheld ikkje opplæringslova kapittel 9a krav til saksbehandlinga. Saksbehandlingsreglane i forvaltningslova gjeld for saker etter § 9a-3. Dersom skulen ikkje behandlar noko som var meint som ei oppmoding, er dette alvorleg og kan få konsekvensar, m.a. anna etter strafferegelen i §9a-7.

3 Brukarmedverknad

Elevane skal engasjerast i det systematiske skulemiljøarbeidet, både planlegginga og gjennomføringa av det, jf. § 9a-5. Første ledd i denne lyder:

§ 9a-5 første ledd – Elevdeltaking i skulemiljøarbeidet

Elevane skal engasjerast i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske arbeidet for helse, miljø og tryggleik ved skulen. Skulen skal leggje oppgåver til rette for elevane etter kva som er naturleg for dei enkelte årstrinna.

Dette inneber at elevane skal takast med i skulen sitt arbeid med å oppfylle krava i kapittel 9a. Dette kan til dømes vere deltaking når skulen lagar ordensreglement, deltaking i gjennomføring av gjennomføre enkle målingar, osv. Det er skuleleiar sitt ansvar at elevane blir tekne med i skulemiljøarbeidet.

I førearbeida er det vist til at det er viktig i seg sjølv at elevane kan få oppleve å bli høyrde, og for skulen vil det vere lettare å planleggje og å gjennomføre tiltak i samarbeid med elevane og dei føresette.

Elevane si deltaking i skulemiljøarbeidet skal vere sikra i internkontrollsystemet ved skulen etter § 9a-4.

I lova § 9a-6 og kapittel 11 er ulike organ for brukarmedverknad regulerte. Dei råda og utvala opplæringslova stiller krav til at skulane skal opprette, er:

- Elevråd – jf. § 11-2/11-6
- Foreldreråd og FAU – jf. § 11-4
- Samarbeidsutval/skuleutval – jf. § 11-1
- Skulemiljøutval – jf. § 11-1a

Råda og utvalga skal gjevast relevant informasjon og ein *reell* sjanse til å uttale seg, jf. § 9a-6.

§ 9a-6 - Informasjonsplikt og uttalerett

Samarbeidsutvalet, skuleutvalet, skulemiljøutvalet og dessutan elevrådet og foreldrerådet skal haldast løpande underretta om alle tilhøve - deriblant hendingar, planar og vedtak - som har vesentleg betydning for skulemiljøet. Råda og utvala har på førespurnad rett til å få framlagt dokumentasjon for det systematiske helse-, miljø- og tryggleiksarbeidet ved skulen.

Råda og utvala som er nemnde i første ledd, skal så tidleg som mogleg takast med i planlegginga og gjennomføringa av miljøtiltak ved den enkelte skulen, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som har betydning for skulemiljøet.

Dersom skulen blir klar over tilhøve ved skulemiljøet som kan ha negativ verknad for helsa til elevane, skal elevane og dei føresette snarast mogleg varslast om det.

Rutinar for å sikre at informasjon og varsling til dei ulike råda og utvala må innarbeidast i internkontrollsystemet ved skulen etter § 9a-4.

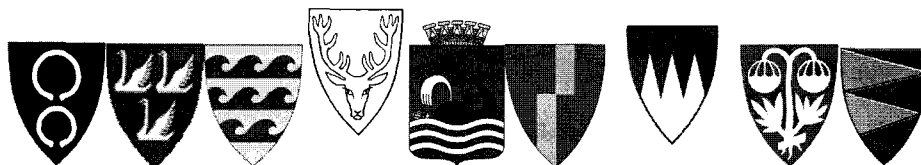
§ 11-2 Elevråd ved grunnskolar første ledd

Ved kvar grunnskole skal det for årstrinna 5-7 og 8-10 vere eit elevråd med representantar for elevane. Kommunen fastset talet på elevrepresentantar for elevane. Representantane skal veljast seinast tre veker etter at skolen har teke til om hausten.

Ein medlem av undervisningspersonalet på skolen skal ha som oppgåve å hjelpe elevrådet i arbeidet. Denne elevrådskontakten har møte- og talerett i elevrådet.

Leiaren for elevrådet kan kalle inn til møte i rådet i samråd med elevrådskontakten. Rådet skal i alle høve kallast inn når ein tredel av medlemmene i rådet eller rektor krev det

Elevrådet skal fremje fellesinteressene til elevane på skolen og arbeide for å skape gode lærings- og skulemiljø. Rådet skal også uttale seg i og komme med framlegg i saker som gjeld nærmiljøet til elevane.

KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL

for Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes kommune.

ÅRSMELDING FOR 2015

1. INNLEDNING

I 2003 kom en lovendring i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

Det følger av kommuneloven § 77 nr. 9:

«Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.»

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20 3. ledd sier følgende:

«Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.»

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes inngikk 31. desember 2004 **Samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene.**

Fra 2013 ble Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal opprettet som et **interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt** og med eget styre. Det nye sekretariatet ble opprettet med virkning fra 28. august 2013 og er registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund med organisasjonsnummer 912 503 771.

2. STYRETS SAMMENSETNING

Styrets sammensetning for 2013-2015 er som følger:

Medlem	Funksjon	Personlige varamedlemmer	Kommune
Ola Krogstad	leder	Eli Sildnes	Eide
Rita Rognskog	nestleder	Katrine Rindarøy	Aukra
Jim Erik H. Johansen		Knut Kvalvågnæs	Fræna
Stein A. Brubæk		Heidi Hogset	Gjemnes
Finn Myrland		Tove A. Melsæter	Molde
Paul E. Nauste		Lars Myrset	Nesset
Odd Ivar Røhmesmo		Erling Hagen	Rauma
Trond M. Hansen Riise		Odd Helge Gravem	Sunndal
Øyvind Uren		Birger Lilleheim	Vestnes

Styrets sammensetning for 2015-2019 er som følger:

Medlem	Funksjon	Personlige varamedlemmer	Kommune
Stig Holmstrøm	leder	Gro Ødegård	Vestnes
Marit Seljeseth Stokke	nestleder	Trygve Grydeland	Molde
Oddvar Hoksnes		Ole Rakvåg	Aukra
Kåre Vevang		Synnøve Egge	Eide
Ingvar Hals		Lisbeth Valle	Fræna
Øyvind Gjøn		Kristine Måløy	Gjemnes
Ivar Henning Trælvik		Jostein Øverås	Neset
Lars Ramstad		Eirik Jenssen	Rauma
Trond M. Hansen Riise		Odd Helge Gravem	Sunddal

2.1 Styrets oppgaver

Styrets oppgaver fremgår av vedtektene §§ 5 og 6:

§ 5 Organisering av samarbeidet

Styret er samarbeidets øverste organ. Styret har arbeidsgiveransvar og ansetter daglig leder. Samarbeidet ledes av daglig leder.

Hvert kommunestyre velger ett styremedlem med personlig varamedlem. Styret velges for 4 år. Valgene følger kommunevalgperioden. Styret velger selv leder og nestleder.

§ 6 Styrets møter

Styremøtene ledes av styrets leder. Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet er møteleders stemmegivning avgjørende. Styret er beslutningsdyktig når mer enn halvparten av kommunene er representert.

Innkalling til styremøte skal skje skriftlig til hvert medlem minst 7 dager før møtedato. Styrets medlemmer kan møte med faglig bistand (med talerett). Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene. Protokollen underskrives av styrets medlemmer. Utskrift av protokollen skal sendes styret og kommunene.

Styret har myndigheten til å ansette og si opp sekretariatets personell samt avgjøre personalsaker som angår daglig leder. Styret skal vedta budsjettframlegg, regnskap og årsmelding, som skal avlegges, fastsettes og sendes kommunene. Styret har ikke myndighet til å ta opp lån eller forplikte deltakerne på lignende måte.

3. SEKRETARIAT

3.1 Bemanning og arbeidsfordeling

Etter organisasjonsendringen er det styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal som er samarbeidets øverste organ og innehar arbeidsgiveransvar for sekretariatets ansatte, jf. vedtektenes § 5.

I 2015 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalgene ivaretatt av rådgiver Åse Solveig Eriksen og daglig leder Jane Anita Aspen. Begge har 100 % stillinger.

Åse Solveig Eriksen gikk av med pensjon 31.12.2015. Det ble derfor i 2015 også gjennomført en ansettelsesprosess. Det var stor søknad på stillingen som rådgiver i sekretariatet og Sveinung Talberg ble ansatt med tiltredelse fra 1.1.2016.

Åse Solveig Eriksen har i 2015 ivaretatt sekretærfunksjonen for kontrollutvalgene i Aukra, Eide, Fræna, Nesset og Sunndal. Jane Anita Aspen har ivaretatt sekretærfunksjonen for kontrollutvalgene i Gjemnes, Molde, Rauma, Vestnes og styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

3.2 Sekretariatets oppgaver

«Kommunestyret eller fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt», jf. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20 1. og 2. ledd.

«Den som utfører sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir», jf. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20 4. ledd.

Sekretariatets vedtekter § 4 Formål sier følgende:

«Kontrollutvalgssekretariatet har som formål å utvikle og utføre tjenester knyttet til saksforberedelse, utredning og oppfølging av saker til kontrollutvalgene, samt andre tjenester som naturlig faller sammen med dette.»

Det er utviklet rutiner for innkalling, sakspapirer og oppfølging av møtene i kontrollutvalgene. I dette arbeidet inngår innhenting av informasjon fra kommunen og andre, skriving av saksframlegg med forslag til vedtak og kvalitetssikring av hver sak. Sekretariatet har ansvaret for at utvalgenes vedtak blir formidlet til rette instans og for at vedtakene blir fulgt opp.

Sekretariatets ansatte skal etterleve en høy etisk standard, men det har så langt ikke vært utarbeidet etiske retningslinjer. Utkast til etiske retningslinjer vil bli lagt frem for styret i løpet av 2016.

3.3 Arbeidsmiljø

Sekretariatet hadde i lang tid en alt for stor arbeidsbelastning. Arbeidsbelastningen har normalisert seg etter at bemanningen i 2014 ble økt til to ansatte i 100 % stilling. Sykefraværet er lavt.

Sekretariatet har gjort avtale med Molde kommune om at sekretariatets ansatte skal få benytte seg av Molde kommunes vernetjeneste.

3.4 Likestilling

De to ansatte i sekretariatet i 2015 var kvinner. Tilsettingen som ble gjort i 2015 var en mann, som da vil tiltrå fra 1.1.2016. Fra 2016 vil det da være en kvinne og en mann.

Selskapets styre har ett medlem fra hver kommune, valgt av kommunestyret. Det er kontrollutvalgslederne som er valgt inn i styret. Det er 8 menn og 1 kvinne for valgperioden 2015-2019. Styreleder er mann og nestleder er kvinne. Styremedlemmene har personlig varamedlem, som er kontrollutvalgenes nestledere. Av disse er 4 kvinner og 5 menn. Siden det var ønskelig at det er kontrollutvalgets leder som sitter i styret, har en ikke klart å oppfylle kravet i likestillingslovens § 13 d) *Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med*

minst fire. Ved valg av leder og nestleder til kontrollutvalgene i de respektive kommunene, bør begge kjønn være representert.

3.5 Kontorplassering

Sekretariatet leier lokaler i Hamnegata 35, 4. etg. i Molde sentrum og er inntil videre samlokalisert med Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal.

3.6 Avtale med Molde kommune om kjøp av administrative tjenester til sekretariatet

Avtalen fra 2014 med Molde kommune om kjøp av administrative tjenester ivaretar sekretariatets behov for bistand til utbetaling av lønn og godtgjøring, regnskap, budsjett, IKT-tjenester og noe kontormateriale. Avtalen er videreført.

4. VIRKSOMHET I 2015

4.1 Styret

Styret har i 2015 avholdt 3 møter; 23.mars, 8.september og 14.desember og behandlet 18 protokollerte saker. I tillegg er det i 2015 behandlet 10 referatsaker og 7 orienteringssaker. Styremøtene blir også benyttet til erfaringsutveksling.

4.2 Møteaktivitet i utvalgene

Totalt ble det i 2015 avviklet 52 møter i kontrollutvalgene og behandlet 392 protokollerte saker. I tillegg har det i 2015 vært lagt fram for kontrollutvalgene 200 referatsaker og 153 orienteringssaker.

Aktiviteten i utvalgene har også i 2015 vært stor og kompleksiteten i sakene er økende.

Antall møter i det enkelte utvalg i 2015 har variert fra 5 til 8 møter.

Antall protokollerte saker for det enkelte utvalg har variert mellom 38 og 49 saker.

Alle kontrollutvalgene i samarbeidet behandlet i 2015 sak om valg av revisjonsordning, som følge av arbeid med sammenslåing av revisjonsdistrikt. Vedtak i denne saken gikk som innstilling til kommunestyrene som gjorde endelig vedtak.

4.3 Kurs/konferanser

Den årlige Kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF (Norges Kommunerevisorforbund) på Gardermoen i februar samler mange av våre kontrollutvalgsmedlemmer.

Samtlige kontrollutvalg, utenom Rauma, var representert ved **NKRF's Kontrollutvalgs-konferansen 4.-5. februar 2015**. De ansatte i sekretariatet var også deltakere på konferansen.

Kontrollutvalgene i Aukra, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Sunndal og Vestnes er medlemmer av **Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)**. Utvalgsmedlemmer fra Fræna og Nesset var representert på **FKTs fagkonferanse og årsmøte** på Gardermoen 3.- 4. juni 2015. De ansatte i sekretariatet var også deltakere på fagkonferansen og årsmøtet.

På **FKTs Sekretariatskonferanse** i Oslo 12. mars 2015, deltok de ansatte i sekretariatet.

Sekretærforumet for Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane var samlet til møte i Oslo 11.3.2015 (i kombinasjon med FKT sin sekretariatskonferanse) og i Skodje 31.8. og 1.9.2015. På disse møtene deltok de ansatte i sekretariatet.

Sekretariatet har også deltatt på sekretærsamling for **Vestlandet og Trøndelag** på Stiklestad, 28.-29. september 2015.

4.4 Økonomi

Regnskapet for 2015 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 227 497,-. Mindreforbruket skyldes lavere pensjonsutgifter og lavere utgifter til kjøp av varer og tjenester.

Sekretariatets utgifter er i hovedsak lønnskostnader. Utover dette er kostnader til husleie og kjøp av administrative tjenester fra Molde kommune og reise/kursutgifter de største kostnadene.

Fordeling av kostnader for 2015 til sekretariatstjenester for samarbeidskommunene er som følger:

Kommune	Folketall 01.01.14	Fordeling %	2015	2014
Aukra	3 377	5,0	111 025	101 500
Eide	3 471	5,0	111 025	101 500
Fræna	9 720	14,0	310 870	284 200
Gjemnes	2 565	4,0	88 820	81 200
Molde	26 048	37,0	821 585	751 100
Neset	3 001	4,0	88 820	81 200
Rauma	7 453	11,0	244 255	223 300
Sunnadal	7 171	10,0	222 050	203 000
Vestnes	6 615	10,0	222 050	203 000
Sum	69 421	100,0	2 220 500	2 030 000
Sum inntekter			2 220 500	2 030 000

I følge vedtektene § 2 skal 100 % av utgiftene fordeles etter folketall pr. 1. januar foregående år.

4.5 Revisjon

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal er revisor for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

4.6 Bestilling fra/tilsyn med revisjonen

Sekretariatet har i løpet av 2015 effektuert 36 bestillinger overfor revisjonen på vegne av kontrollutvalgene.

Disse fordeler seg som følger:

Sakstittel	Beskrivelse	Antall
Revisjonsplan for revisjonsåret 2015	Revisors vurdering av uavhengighet følger vedlagt	9
Plan for forvaltningsrevisjon		9
Plan for selskapskontroll		9
Forvaltningsrevisjonsprosjekt. Bestilling		1
Forvaltningsrevisjonsrapporter/selskapskontroller		8
Sum		36

Sekretariatet har i løpet av 2015 lagt frem 81 dokument fra revisjonen overfor kontrollutvalgene, enten som egen sak eller som del av annen ordinær sak.

Disse fordeler seg som følger:

Sak	Beskrivelse	Antall
Kommunale årsregnskap	Revisjonsberetning ^m /evt. revisjonsnotat	9
Årsregnskap for kommunale foretak	Revisjonsberetning ^m /evt. revisjonsnotat	6
Revisjonsplan for revisjonsåret 2015		9
Revisjonens rapport for 2. halvår 2014		9
Revisjonens rapport for 1. halvår 2015		9

Sluttregnskap/prosjektregnskap	Uttalelser til sluttregnskap/prosjektregnskap	8
Forvaltningsrevisjonsrapporter		6
Oppfølging av FR rapporter		11
Selskapskontroll		2
Oppfølging av selskapskontroll		0
Misligheter/uregelmessigheter	Andre tilsynssaker	0
Utredninger/Undersøkelser		4
Kundebrev		0
Nummerert brev		1
Prosjektplan	Forvaltningsrevisjonsprosjekt	7
Sum		81

4.7 Administrative utfordringer

Sekretariatet benytter egne maler i Word til saksbehandling og korrespondanse. Dokumentene lagres elektronisk på eget område. I tillegg lagres også alle utvalgenes møtedokumenter og protokoller i papirutgave. Kontrollutvalgenes møtedokumenter og protokoller oversendes den enkelte kommune for arkivering og med mulighet for å legge dette ut på kommunenes hjemmesider. Sekretariatet har i flere år hatt dialog med de kommunene som tidligere ikke har hatt som praksis å legge kontrollutvalgets møteinnkallinger og protokoller ut på kommunens hjemmeside. Det meste er kommet på plass etter hvert, men det er fremdeles noen utfordringer i enkelte kommuner.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal er underlagt arkivloven på linje med andre offentlige organer og har også journal- og arkivansvar for kontrollutvalgene. De ansatte har i 2015 brukt noe tid på systematisering av det papirbaserte arkivet som sekretariatet har.

Sekretariatet har vurdert å gå til innkjøp av elektronisk saks- og arkivsystem, men som følge av usikkerheten rundt etablering av nytt interkommunalt revisjonsselskap og mulig påfølgende ny organisering av sekretariatene har styret tidligere bedt om at en avventet dette. Styret har i 2015 konkludert med at de i løpet av 2016 ønsker fremlagt en sak om etablering et elektronisk saks- og arkivsystem.

Det er fra styret side også konkludert med at det kan settes i gang arbeidet med å etablere en hjemmeside for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

4.8 Fortsatt drift

Resultatet fra kommunesammenslåingsprosessen vil også kunne få konsekvenser for sekretariatets arbeid. Kommuner som hører til vårt sekretariat kan bli sammenslått, eller kommuner tilhørende vårt sekretariat kan bli sammenslått med kommuner tilhørende andre sekretariatsdistrikt. Dette kan få betydning for valg av sekretariatsløsning. For øvrig vurderes det at Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal er solid og fremdeles godt i stand til å levere sekretariatstjenester til kontrollutvalgene.

5. SAMMENDRAG

2015 har vært et normalt driftsår for sekretariatet, men samtidig også et valgår.

Kontrollutvalgene har startet opp med nye utvalgsmedlemmer og Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal har fått nytt styre.

Aktiviteten i kontrollutvalgene har også i 2015 vært høy og kompleksiteten i sakene øker, noe som naturlig har medført tilsvarende stor aktivitet for sekretariatet. Det er stadig større fokus på kontrollutvalgenes rolle og oppgaver, noe som igjen krever at sekretariatet har de nødvendige ressurser tilgjengelig. Et velfungerende sekretariat er en forutsetning for at kontrollutvalgene skal kunne utføre sine tilsyns- og kontrollfunksjoner på en god måte.

Det har derfor også i 2015 vært stor aktivitet på kurs- og konferansefronten hvor mange av utvalgsmedlemmene og sekretariatet har deltatt.

**Styret for
Kontrollutvalgssekretariatet**

Molde, 7.april 2016

Stig Holmstrøm
leder

Marit Seljeseth Stokke
nestleder

Oddvar Hoksnes

Kåre Vevang

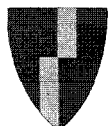
Ingvar Hals

Øyvind Gjøen

Ivar Henning Trælvik

Lars Ramstad

Trond M. Hansen Riise

NESSET KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1543/02
Arkiv: 210&13
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 20.04.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 10/16	Kontrollutvalget	28.04.2016

NESSET KOMMUNE – ÅRSREGNSKAP FOR 2015

Sekretariatets forslag til uttalelse

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2016 i sak 10/16 behandlet Nesset kommunes årsregnskap for 2015.

Grunnlaget for behandlingen har vært årsrapport 2015 som består av regnskap og rådmannens årsmelding. Videre revisors beretning og revisors notat til kontrollutvalget.

Årsregnskapet, som består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter er avlagt av rådmannen og økonomisjef. Årsregnskapet presenteres som en del av årsrapport 2015.

Nesset kommunes driftsregnskap for 2015 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 6 465 222. Kr 199 446 290 er fordelt til drift. Netto driftsresultat er kr 3 255 082 og utgjør 1,19 % av driftsinntektene.

Netto driftsresultat bør ifølge Teknisk beregningsutvalg (TBU) minst utgjøre 1,75 %. Nesset kommune har budsjettert og brukt kr 5 238 011 av disposisjonsfond og tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk for å skape årets regnskapsmessige mindreforbruk. Årsaken til mindreforbruket tilskrives betydelig bedre resultat i enhetene med et mindreforbruk på 3,1 mill. kr og 2 mill. kr i merinntekter på skatteinntekter i forhold til regulert budsjett.

Kontrollutvalget har påsett at kommuneregnskapet er revidert på en betryggende måte. Etter revisjonens mening er årsregnskapet, avgitt i samsvar med lov og forskrifter.

Etter utvalgets gjennomgang av årsmelding og regnskap, samt revisors beretning, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2015 gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av Nesset kommunes virksomhet og for kommunen sin økonomiske stilling pr. 31.12.2015.

Ut over dette, og det som fremgår av saksframlegget til kontrollutvalget og revisjonsberetningen, har kontrollutvalget ikke merknader til Nesset kommunes regnskap for 2015.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for Nesset kommune for 2015 slik det er avlagt.

Saksopplysninger

I henhold til lov 25.september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (kompl.) § 77 nr 4 skal kontrollutvalget

”påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.”

I medhold av bestemmelsen har Kommunaldepartementet gitt Forskrift 15.juni 2004 nr 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (kontrollutvalgsforskriften) hvor kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon fremkommer i kapittel 4.

Det følger av forskriftens § 7 at kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret. Uttalelsen avgis til kommunestyret med kopi til formannskapet som følger formannskapets behandling og innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Grunnlaget for behandlingen har vært regnskap og rådmannens årsmelding. Videre revisors beretning og revisors notat til kontrollutvalget.

I tillegg har revisjonen og rådmann supplert utvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Årsregnskapet, som består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter er avlagt av rådmannen og økonomisjef.

Vedlagt følger:

- Revisjonsberetning, datert 8.april 2016
- Revisors notat til kontrollutvalget, datert 19. april 2016

VURDERING

Neset kommunes driftsregnskap for 2015 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 6 465 222. Kr 199 446 290 er fordelt til drift. Netto driftsresultat er kr 3 255 082 og utgjør 1,19 % av driftsinntektene.

Netto driftsresultat bør ifølge Teknisk beregningsutvalg (TBU) minst utgjøre 1,75 %.

Neset kommune har budsjettert og brukt kr 5 238 011 av disposisjonsfond og tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk for å skape årets regnskapsmessige mindreforbruk.

Årsaken til mindreforbruket tilskrives betydelig bedre resultat i enhetene med et mindreforbruk på 3,1 mill. kr og 2 mill. kr i merinntekter på skatteinntekter i forhold til regulert budsjett.

Kommunen har 31.12.2015 et disposisjonsfond på 0,5 mill. kr. I tillegg kommer regnskapsmessig mindreforbruk på 6,5 mill. kr i 2015 og bundne driftsfond på 27,7 mill. kr. Kommunens disposisjonsfond er nærmest tømt og dette skaper mindre handlingsrom over tid. Netto driftsresultat er også mindre enn det som blir ansett som tilfredsstillende. Dette gjør også at kommunen har mindre handlingsrom til å møte økte rente- og avdragsforplitelser.

Kommunen rapporterte 31.8.2015 (2.tertialrapportering) om at kommunen ville få et merforbruk på 1 mill. kr for 2015. Endelig resultat viste et mindreforbruk på 6,5 mill. kr. Nesten halvparten av dette kom fra mindreforbruk i enhetene. Kommunen har innført ansettelses- og innkjøpsstopp. Det nevnes ikke i årsrapporten hvilken virkning dette tiltaket kan ha hatt til mindreforbruket.

Neset kommune har en lånegjeld som tilsvarer 83,6 % av driftsinntektene. Måltallet til Fylkesmannen er 50 %.

Likviditeten eller arbeidskapitalen utgjør 1,2 % av driftsinntektene. Måltallet til Fylkesmannen er 5 %. Akkumulert premieavvik vokser og dette er en likviditetsmessig utfordring. Når premieavviket vokser betaler kommune mer i pensjonspremie enn det som bokføres som kostnad i regnskapet. Akkumulert premieavvik 31.12.2015 er på 20 mill. kr. Kommunen burde hatt et bufferfond tilsvarende premieavviket.

Sveinung Talberg
rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 71 11 14 51 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - hovedkontor
Telefaks: 71 11 10 28
E-post: sigmund.harneshaug@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Til kommunestyret i Nesset kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Administrasjonssjefen
Kommune

Deres referanse:

Vår referanse:
Sigmund Harneshaug

Arkivkode:
R3/2015

Sted/dato
Molde, 8. april 2016

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Nesset kommune som viser kr 199 446 290 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 6 465 222. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Nesset kommune per 31. desember 2015, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

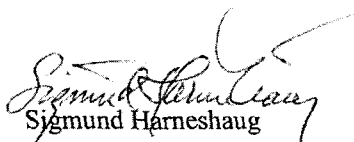
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Sigmund Harneshaug
distriktsrevisor / statsautorisert revisor

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Distriktsrevisor

Telefon: 71 11 14 51 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - hovedkontor
Telefaks: 71 11 10 28
Mobil: 92 24 48 34
E-post:
sigmund.harneshaug@molde.kommune.no
Org./revisomr.: 976 663 268

Til kontrollutvalget i Nesset kommune

Deres referanse:	Vår referanse: Sigmund Harneshaug	Arkivkode: R4/2015	Sted/dato Molde, 19. april 2016
------------------	--------------------------------------	-----------------------	------------------------------------

Årsrapport for 2015 for Nesset kommune

1. Innledning

Regnskapet er avgitt av regnskapsansvarlig 14. mars 2016. Fristen for avleggelse av regnskapet er 15. februar i året etter regnskapsåret. Regnskapet er innarbeidet i årsrapporten.

2. Revisors oppgaver

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg til fire punkter

- bekreftelse av årsregnskapet
- om midlene er brukt i samsvar med budsjettet
- om årsmeldinga samsvarer med årsregnskapet
- om det er tilstrekkelig dokumentasjon av regnskapsopplysninger

3. Kommentarer til årsregnskapet

Vi bekrefter at regnskapet som viser et mindreforbruk på kr 6 465 222 samsvarer med lov og forskrift og god kommunal regnskapsskikk, jfr revisjonsberetningen.

4. Kommentarer til årsmeldingen

Vi skal kontrollere at årsmeldingen presenterer regnskapstallene på en korrekt måte og at administrasjonen forklarer vesentlige avvik mellom regnskapet og regulert budsjett.

Etter vår vurdering er vesentlige avvik mellom regnskap og regulert budsjett kommentert på en tilfredsstillende måte. Totalt sett har enhetene hatt et mindreforbruk på 3,1 mill kroner i forhold til budsjett, jfr side 35 i årsrapporten. Det tilsvarer 1,6 % av en totalramme på 196 mill kroner. Enhetene har gitt en nærmere forklaring på avvikene.

5. Økonomisk intern kontroll

Revisor skal se etter at kommunen har tilstrekkelig økonomisk intern kontroll. Det er administrasjonssjefen sitt ansvar etter § 23 i kommuneloven å sørge for at slik kontroll er etablert og fungerer.

Den interne kontrollen er etter vår vurdering ivaretatt på en tilfredsstillende måte ved at det er i gang å ta i bruk et elektronisk kvalitetssystemet Kvalitetslosen, jfr omtale i årsrapporten side 29.

6. Analyse av regnskapet

Det er som tidligere år laget en analyse av nøkkeltallene beregnet som % av driftsinntektene. Nøkkeltallene er inntatt i regnskapsdokumentet.. Nøkkeltallene er delvis de samme som finnes i KOSTRA.

DRIFT

Neset kommune har i 2015 et netto driftsresultat på 3,2 mill. kroner som utgjør 1,2 % av driftsinntektene. Dette er under måltallet 1,75 %, men en forbedring i forhold til resultatet året før. Kommunen sin buffer (disposisjonsfond pluss regnskapsmessig resultat) er på 7 mill kroner.

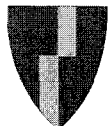
SOLIDITET

Neset kommune sin gjeld utgjør i 2015 ca. 83,6 % av driftsinntektene. Dette er mer enn måltallet på 50 %, men lavere enn fylkesgjennomsnittet.

LIKVIDITET

Arbeidskapitalens driftsdel utgjør 1,2 % av driftsinntektene som er under måltallet på 5 %. Kommunens likviditet er tilfredsstillende.

Sigmund Harneshaug
Distriktsrevisor / statsautorisert revisor

NESSET KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1543/02
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 21.04.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 11/16	Kontrollutvalget	28.04.2016

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretariatets innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:.....

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller orientering om.

En slik oppfølgingsliste kan være et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp, eventuelt å ha til observasjon.

Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger:

- Ajourført oppfølgingsliste pr. 21.04.2016.
- Brev til rådmannen 10.03.16 og 11.03.16.

VURDERING

Av saker som kontrollutvalget har hatt oppe og som det er formålstjenlig blir satt opp på oppfølgingslisten for videre oppfølging av status i saken, er blant annet følgende:

Naustområde i Høvik Nesset kommune - manglende oppfølging av vedtak i Nesset formannskap og kommunestyre

Kontrollutvalget mottok kopi av et brev til Nesset kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Nesset kommune. Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke

var tilfredsstillende. Kontrollutvalget har fulgt opp og vært løpende orientert fra rådmann i 2014, siste gang i møte 08.12.2014. Det er sendt varsel til eier av naustområdet med pålegg om å fjerne den ulovlige moloen og det midlertidige deponiet. Eier blir også pålagt å tilbakeføre arealet slik det var før moloen ble bygd og steinfyllingen etablert. Frist for å utføre dette er satt til 1. april 2015. Kontrollutvalget ønsker å følge denne saken videre. 17.03.15: Kommunens administrasjon har sendt et nytt brev til eier av området og varslet om tvangsmulkt dersom frist for opprydding av området, som var satt til 1. april 2015, ikke overholdes.

27.04.15: Ass. rådmann orienterte. Eieren av området ønsker et møte med kommunen vedr. kravet om tvangsmulkt. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.

09.06.15: Rådmann orienterte. Det har vært et møte med eier. Eier skulle legge fram en framdriftsplan i arbeidet med å rydde området. Entreprenøren som eier har leid inn skal legge fram en plan for dette arbeidet. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.

30.09.15: Ass. rådmann orienterte. Det har ikke skjedd noe på området siden siste statusrapportering i juni i år. Entreprenøren som skulle leies inn for å gjøre arbeidet har sammen med eier av området vært på befaring, men eier har ikke gjort noen avtale med entreprenøren om opprydding. Kommunen har derfor skrevet et nytt brev, datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget.

Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i neste møte.

09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydding av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.

29.02.16: Rådmannen orienterte om fremdriften i saken. Rådmannen forholder seg til de vedtak som er fattet om opprydding og fjerning av molo til de eierne som til enhver tid er registrert i matrikkelen som rettmessige eiere. Videre innkreving av tvangsmulkt er inntil videre stoppet. Rådmannen ble bedt om å undersøke hvilke formannskaps- og kommunestyrevedtak som var fattet i saken. Kontrollutvalget tar rådmannens orientering til vitende og ber rådmannen påse at vedtaket i Formannskapet sitt møte 22.11.2007, sak 118/07 etterleves. Kontrollutvalget vil følge opp saken til neste møte med en ny orientering fra rådmannen om fremdriften i saken.

10.03.16: Brev til rådmannen fra sekretariatet jf. vedtak i kontrollutvalget 29.02.16. Kontrollutvalget ber om et skriftlig svar på den oppsummering og konklusjon som er beskrevet ovenfor før neste møte. Neste møte i kontrollutvalget er 28.04.2016.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikehold av kommunale bygg i Nesset kommune»

Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 09.12.2013 i sak 13/13 i sak PS 29/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 06.02.2014 i k-sak 11/2014. Oppfølging av rapporten har vært gjennomført høsten 2015 og oppfølgingssaken ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 09.12.2015 i sak PS 35/15. Da det gjenstår en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsker kontrollutvalget en ny oppfølging av kommunens arbeid.

09.12.15: Kontrollutvalget ber revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

KU sak PS 07/16, Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Høsten 2011 ble konkurransegrunnlag for totalentreprise for bygging av flerbrukshall i Eidsvåg lagt ut på Doffin. Kommunen mottok 5 tilbudsdokument, herav tilbud fra Hallutvikling AS. De fikk tilbudet sitt avvist uten reelle forhandlinger. De klaget først saken inn til Nesset kommune den 21.12.2011, senere 19.01.2012 og den 14.02.2012 sender de en klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Der får de medhold i klagen og den 25.01.2016 mottar Nesset kommune et erstatningskrav på kr 400 000.

Denne saken ble behandlet i Nesset formannskap i sak PS 14/16 den 04.02.2016 og Nesset kommunestyre i sak PS 21/16 den 18.02.2016.

Vedtaket i formannskapet ble at Nesset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken.

29.02.16: Kontrollutvalget stiller spørsmål om prosessene rundt anbud og innkjøp blir ivare tatt på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget vil på bakgrunn av denne saken og tidligere saker, stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.

Kontrollutvalget stiller også spørsmål til føringen av erstatningsbeløpet og finansieringen av denne med bakgrunn i Kommunal regnskapsstandard nr. 2.

Kontrollutvalget vil be rådmannen om en forklaring på hvorfor dette er ført som en investeringsutgift og ikke en driftsutgift og lånefinansiert.

11.03.16: Brev til rådmannen fra kontrollutvalgssekretariatet jf. vedtak i Kontrollutvalget 29.02.16. Kontrollutvalget ønsker med dette at rådmannen redegjør for de forhold som er nevnt og som medførte at kommunen kom i en slik situasjon. Kontrollutvalget stiller spørsmål ved om kommunen har rutiner og kompetanse til å gjennomføre anbudskonkurranser på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden. En ønsker også en redegjørelse for bakgrunnen for å føre dette i investeringsregnskapet med lånefinansiering.

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse før neste møte samt en orientering i neste møte. Neste møte i kontrollutvalget er 28.04.2016.

Saker framsatt i møtet 29.02.2016:

Medlem Marte M. Evensen:

1. Det er tilfeller der det ikke kommer lønnslipp fra kommunen.
2. Det har forekommet at ansatt har fått lønn fra stilling som en nå ikke er aktiv i.

Kontrollutvalget ber revisjonen undersøke de to nevnte punktene. Svar ønskes til neste møte.

21.04.16: Notat fra distriktsrevisor som har undersøkt sakene. Konklusjonen er at det er gode rutiner, men alltid mulighet for at feil skjer. Det er viktig at de som anviser, sender stillingsendringer er nøye med å kontrollere. Gode rutiner skal forhindre feil og avdekke feil.

Sveinung Talberg
Rådgiver

**KONTROLLUTVALGET I
NESSET KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr. 21.04.2016)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
<p>Naustområde i Høvik Nesset kommune - manglende oppfølging av vedtak i Nesset formannskap og kommunestyre</p>	<p>09.12.13</p>	<p>Sekr/adm</p>	<p>Kontrollutvalget mottok kopi av et brev til Nesset kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Høvik Fiskeanlegg var da solgt og ny eier hadde startet med opprydning i området. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Nesset kommune. Kontrollutvalget tok saken til orientering og fant ikke grunnlag for å forfølge saken videre på daværende tidspunkt. Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke var tilfredsstillende.</p>	<p>09.12.13: Rådmann orienterte. Det har vært løpende kontakt mellom rådmann og nåværende eier av Høvik Fiskeanlegg i løpet av høsten. Det arbeides med en helhetlig plan for området. Eier av området og hans representanter skal ha et møte med representanter fra nausteierlaget, i desember 2013 hvor også en repr. fra kommunen skal være tilstede. Kontrollutvalget ønsker å følge denne saken videre.</p> <p>12.02.14: Rådmann orienterte om den kontakten som har vært med prosjektleder J. Reistad og den informasjonen kommunen har fått. Det foreligger et vedtak i Nesset kommunestyre om at kommunen skal besørge opprydning av området på eiers regning dersom eier ikke gjør det. Siden dette forholdet ikke er ordnet opp i, ønsker kontrollutvalget å følge denne saken videre.</p> <p>23.06.14: Rådmann orienterte. Saken er ennå ikke avsluttet. Eier av området har sendt ut nabovarsel. Rådmann avventer ny orientering fra prosjektleder J. Reistad.</p> <p>03.11.14: Rådmann orienterte. Saken er ennå ikke avsluttet. Rådmann har hatt et nytt møte med prosjektleder J. Reistad. Reistad har avsluttet sitt engasjement som prosjektleder for utbygging av området i Høvika. Nesset kommune vil tilskrive eieren av området - Skarshaug Invest og nok en gang minne om kravet om opprydning på området. Rådmann vurderer å legge frem sak for politikerne for avklaring av kommunens ansvar. Det ble også stilt spørsmål om avklaring av eierforholdet for området.</p> <p>08.12.14: Rådmann orienterte. Eierforholdet for området er avklart og det er Skarshaug Invest AS som står registrert som eier. Nesset kommune har sendt et varsel til eier av naustområdet med pålegg om å fjerne den ulovlig bygde moloen og det midlertidige deponiet, samt tilbakeføre arealet slik det var før moloen var bygd og steinfyllingen etablert. Frist for å utføre dette arbeidet er satt til 1. april 2015. Overskridelse av fristen vil medføre tvangsmulkt for eier. Kontrollutvalget følger saken videre.</p> <p>17.03.15: Kommunens administrasjon har sendt et nytt brev til eier av området og varslet om tvangsmulkt dersom frist for opprydding av området, som var satt til 1. april</p>

				<p>2015, ikke overholdes.</p> <p>27.04.15: Ass. rådmann orienterte. Eieren av området ønsker et møte med kommunen vedr. kravet om tvangsmulkt. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.</p> <p>09.06.15: Rådmann orienterte. Det har vært et møte med eier. Eier skulle legge fram en framdriftsplan i arbeidet med å rydde området. Entreprenøren som eier har leid inn skal legge fram en plan for dette arbeidet. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.</p> <p>30.09.15: Ass. rådmann orienterte. Det har ikke skjedd noe på området siden siste statusrapportering i juni i år. Entreprenøren som skulle leies inn for å gjøre arbeidet har sammen med eier av området vært på befaring, men eier har ikke gjort noen avtale med entreprenøren om opprydning. Kommunen har derfor skrevet et nytt brev, datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i neste møte.</p> <p>09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydning av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.</p> <p>29.02.16: Rådmannen orienterte om fremdriften i saken. Rådmannen forholder seg til de vedtak som er fattet om opprydning og fjerning av molo til de eierne som til enhver tid er registrert i matrikkelen som rettmessige eiere. Videre innkreving av tvangsmulkt er inntil videre stoppet. Rådmannen ble bedt om å undersøke hvilke formannskaps- og kommunestyrevedtak som var fattet i saken. Kontrollutvalget tar rådmannens orientering til vitende og ber rådmannen påse at vedtaket i Formannskapet sitt møte 22.11.2007, sak 118/07 etterleves. Kontrollutvalget vil følge opp saken til neste møte med en ny orientering fra rådmannen om fremdriften i saken.</p> <p>10.03.16: Brev til rådmannen fra sekretariatet jf. vedtak i kontrollutvalget 29.02.16. Kontrollutvalget ber om et skriftlig svar på den oppsummering og konklusjon som er beskrevet ovenfor før neste møte. Neste møte i kontrollutvalget er 28.04.2016.</p>
Oppfølging av forvaltningsrevisjonsra	09.12.15	Rev./adm	Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 09.12.2013 i sak	09.12.15: Kontrollutvalget ber revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i

<p>pporten «Vedlikehold av kommunale bygg i Nettet kommune»</p>			<p>13/13 i sak PS 29/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 06.02.2014 i k-sak 11/2014.</p> <p>Oppfølging av rapporten har vært gjennomført høsten 2015 og oppfølgingssaken ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 09.12.2015 i sak PS 35/15. Da det gjenstår en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsker kontrollutvalget en ny oppfølging av kommunens arbeid.</p>	<p>løpet av høsten 2016.</p>
<p>KU sak PS 07/16</p>	<p>29.02.16</p>	<p>Sekr/adm</p>	<p>Høsten 2011 ble konkurransegrunnlag for totalentreprise for bygging av flerbrukshall i Eidsvåg lagt ut på Doffin. Kommunen mottok 5 tilbudsdokument, herav tilbud fra Hallutvikling AS. De fikk tilbudet sitt avvist uten reelle forhandlinger. De klaget først saken inn til Nettet kommune den 21.12.2011, senere 19.01.2012 og den 14.02.2012 sender de en klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Der får de medhold i klagen og den 25.01.2016 mottar Nettet kommune et erstatningskrav på kr 400 000.</p> <p>Denne saken ble behandlet i Nettet formannskap i sak PS 14/16 den 04.02.2016 og Nettet kommunestyre i sak PS 21/16 den 18.02.2016. Vedtaket i formannskapet ble at Nettet kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken.</p>	<p>I saksutredningen går det frem at kommunen ikke har noen innsigelser til KOFA's vurdering og at saksbehandlingen ikke har vært i henhold til regelverket. Kommunen ser i etterkant at behandlingen av konkurransetilbudene skulle ha vært gjennomført på en annen måte enn det som ble gjort.</p> <p>Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at forvaltningen foregår på en betryggende måte. Kontrollutvalget vil på denne bakgrunn kunne stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.</p> <p>For øvrig stiller kontrollutvalget også spørsmål ved finanseringen av erstatningsbeløpet ved bruk av ubrukte lånemidler. Lånemidler skal kun brukes til finansiering av investeringer og ikke til driftsutgifter. Etter å ha rådført seg med kommunerevisjonen viser de til hva som er definert som anskaffelseskost i regnskapsstandard nr. 2. Eksempler på hva som <u>ikke</u> inngår i anskaffelseskost er erstatning pga feil håndtering av offentlige anbudsprosesser.</p> <p>Kontrollutvalget mener dette er en driftsutgift og ikke en investeringsutgift og vil be om en forklaring fra administrasjonen bakgrunnen for å lånefinansiere denne utgiften.</p> <p>29.02.16: Kontrollutvalget stiller spørsmål om prosessene rundt anbud og innkjøp blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget vil på bakgrunn av denne saken og tidligere saker, stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på</p>

			<p>Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.</p> <p>Bakgrunnen for denne saken er «klagenemnda for offentlige anskaffelser» (KOFA) sin avgjørelse av 2.juli 2012 der de hevder at:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Neset kommune har brutt forskriften § 11-8(forskrift om offentlige anskaffelser) ved å ikke gjennomføre reelle forhandlinger med klager.</i> <i>Neset kommune har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.</i> 	<p>dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.</p> <p>Kontrollutvalget stiller også spørsmål til føringen av erstatningsbeløpet og finansieringen av denne med bakgrunn i Kommunal regnskapsstandard nr. 2. Kontrollutvalget vil be rådmannen om en forklaring på hvorfor dette er ført som en investeringsutgift og ikke en driftsutgift og lånefinansiert.</p> <p>11.03.16: Brev til rådmannen fra kontrollutvalgssekretariatet jf. vedtak i Kontrollutvalget 29.02.16. Kontrollutvalget ønsker med dette at rådmannen redegjør for de forhold som er nevnt og som medførte at kommunen kom i en slik situasjon. Kontrollutvalget stiller spørsmål ved om kommunen har rutiner og kompetanse til å gjennomføre anbudskonkurranser på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden. En ønsker også en redegjørelse for bakgrunnen for å føre dette i investeringsregnskapet med lånefinansiering.</p> <p>Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse før neste møte samt en orientering i neste møte. Neste møte i kontrollutvalget er 28.04.2016.</p>
KU sak PS 07/16	29.02.16	Sekr/adm	<p>Saker framsatt i møtet 29.02.2016:</p> <p>Medlem Marte M. Evensen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Det er tilfeller der det ikke kommer lønsslipp fra kommunen. Det har forekommet at ansatt har fått lønn fra stilling som en nå ikke er aktiv i. 	<p>Kontrollutvalget ber revisjonen undersøke de to nevnte punktene. Svar ønskes til neste møte.</p> <p>Saken settes på oppfølgingslisten.</p> <p>Kontrollutvalgssekretariatet har muntlig bedt revisjonen følge opp.</p> <p>21.04.16: Notat fra distriktsrevisor som har undersøkt sakene. Konklusjonen er at det er gode rutiner, men alltid mulighet for at feil skjer. Det er viktig at de som anviser, sender stillingsendringer er nøye med å kontrollere. Gode rutiner skal forhindre feil og avdekke feil.</p>

Neset kommune
v/rådmann

Deres referanse:	Vår referanse:	Arkivkode:	Sted/dato
	2016-066/STA	1543-047	Molde, 11.03.2016

OPPFØLGING AV VEDTAK – ERSTATNINGSKRAV FRA HALLUTVIKLING AS

Kontrollutvalget hadde saken oppe til behandling i sak PS 07/16 den 29.02.2016. Saken ble behandlet i Neset formannskap i sak PS 14/16 den 4.2.2016 og i Neset kommunestyre i sak PS 21/16 den 18.2.2016 med følgende vedtak:

Vedtak i Neset kommunestyre – 18.02.2016

Neset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken.
Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

Kontrollutvalget sitt vedtak i sak PS 07/16 den 29.02.2016

Kontrollutvalget stiller spørsmål om prosessene rundt anbud og innkjøp blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget vil på bakgrunn av denne saken og tidligere saker, stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.

Kontrollutvalget stiller også spørsmål til føringen av erstatningsbeløpet og finansieringen av denne med bakgrunn i Kommunal regnskapsstandard nr. 2.
Kontrollutvalget vil be rådmannen om en forklaring på hvorfor dette er ført som en investeringsutgift og ikke en driftsutgift og lånefinansiert.

Bakgrunnen for at kontrollutvalget tar opp saken:

Høsten 2011 ble konkurransegrunnlag for totalentreprise for bygging av flerbrukshall i Eidsvåg lagt ut på Doffin. Kommunen mottok 5 tilbudsdokument, herav tilbud fra Hallutvikling AS. De fikk tilbudet sitt avvist uten reelle forhandlinger. De klaget først saken inn til Neset kommune den 21.12.2011, senere 19.01.2012 og den 14.02.2012 sender de en klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Der får de medhold i klagen og den 25.01.2016 mottar Neset kommune et erstatningskrav på kr 400 000.

Både i KOFA sin argumentasjon og fremstilling samt i saksframlegget til kommunen går det frem at det er begått feil i saksbehandlingen, eller feil tolking av regelverket. KOFA har på den bakgrunn konkludert med følgende i forhold til «Lov om offentlige anskaffelser» i sin avgjørelse av 2.juli 2012:

1. Neset kommune har brutt forskriften § 11-8(forskrift om offentlige anskaffelser) ved å ikke gjennomføre reelle forhandlinger med klager.
2. Neset kommune har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.

I saksutredningen går det frem at kommunen ikke har noen innsigelser til KOFA's vurdering og at saksbehandlingen ikke har vært i henhold til regelverket. Kommunen ser i etterkant at behandlingen av konkurransetilbudene skulle ha vært gjennomført på en annen måte enn det som ble gjort.

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at forvaltningen foregår på en betryggende måte. **Kontrollutvalget vil på denne bakgrunn kunne stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.**

For øvrig stiller kontrollutvalget også spørsmål ved finanseringen av erstatningsbeløpet ved bruk av ubrukte lånemidler. Lånemidler skal kun brukes til finansiering av investeringer og ikke til driftsutgifter. Etter å ha rådført seg med kommunerevisjonen viser de til hva som er definert som anskaffelseskost i regnskapsstandard nr. 2. Eksempler på hva som ikke inngår i anskaffelseskost er **erstatning pga. feil håndtering av offentlige anbudsprosesser.** **Kontrollutvalget mener dette er en driftsutgift og ikke en investeringsutgift og vil be om en forklaring fra administrasjonen bakgrunnen for å lånefinansiere denne utgiften.**

Kontrollutvalget ønsker med dette at rådmannen redegjør for de forhold som er nevnt og som medførte at kommunen kom i en slik situasjon. Kontrollutvalget stiller spørsmål ved om kommunen har rutiner og kompetanse til å gjennomføre anbudskonkurranser på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden. En ønsker også en redegjørelse for bakgrunnen for å føre dette i investeringsregnskapet med lånefinansiering.

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse før neste møte samt en orientering i neste møte.

Neste møte i kontrollutvalget er 28.04.2016.

Med hilsen

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Kontrollutvalgets leder

Neset kommune

v/rådmann

Deres referanse:

Vår referanse:
2016-065/STA

Arkivkode:
1543-047

Sted/dato
Molde, 10.03.2016

OPPFØLGING AV VEDTAK – MOLO I HØVIKA

Kontrollutvalget hadde saken oppe til behandling sist i møte 29.02.2016. En kort oppsummering av de siste hendelser i saken:

Naustområde i Høvik Neset kommune

Bakgrunnen for at kontrollutvalget tok opp saken var at utvalget mottok kopi av et brev til Neset kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Høvik Fiskeanlegg var da solgt og ny eier hadde startet med opprydning i området. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Neset kommune. Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke var tilfredsstillende. Kontrollutvalget har i 2014 og i 2015 blitt løpende orientert om utviklingen i saken, jfr. statusrapport i oppfølgingslisten.

30.09.15: Ass. rådmann orienterte. Det har ikke skjedd noe på området siden siste statusrapportering i juni i år. Entreprenøren som skulle leies inn for å gjøre arbeidet har sammen med eier av området vært på befaring, men eier har ikke gjort noen avtale med entreprenøren om opprydning. Kommunen har derfor skrevet et nytt brev, datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget.

09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. **Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydning av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.**

29.02.16:

Rådmannen orienterte om fremdriften i saken. Rådmannen forholder seg til de vedtak som er fattet om opprydning og fjerning av molo til de eierne som til enhver tid er registrert i matrikkelen som rettmessige eiere. Videre innkreving av tvangsmulkt er inntil videre stoppet. Rådmannen ble bedt om å undersøke hvilke formannskaps- og kommunestyrevedtak som var fattet i saken. Kontrollutvalget tar rådmannens orientering til vitende og ber rådmannen påse at vedtaket i Formannskapet sitt møte 22.11.2007, sak 118/07 etterleves. Kontrollutvalget vil følge opp saken til neste møte med en ny orientering fra rådmannen om fremdriften i saken.

Oppsummering av fakta og status i saken fra den startet så langt og den dokumentasjon kontrollutvalget har i saken:

1. I desember 2005 ble det sendt varsel til Erik M. Langset(eier) om at igangsatt bygging av molo/fylling i sjøen er søknadspliktig.
2. Tiltaket ligger ikke i regulert område, men er i kommuneplanen sin arealdel avsatt til næringsvirksomhet. Det er ikke gitt byggetillatelse. Det må i denne omgang avklares eventuelt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. (I sak 118/07 i Formannskapet)
3. Nettet formannskap gir i sak 118/07 pkt.2 dispensasjon, med hjemmel i plan- og bygningsloven § 7 (PLB), til å bygge molo på eiendommen under forutsetning av at det planlegges forlenging av eldre molo som ligger 10 m vest for industribygget. Pkt. 3 i vedtaket gis det pålegg jf. PLB § 113 om å fjerne utfylling i sjø som ble påstartet i desember 2005, innen 1.5.2008.
4. Den 5.4.2011 svarer rådmannen i Nettet på en søknad fra Erik M. Langset den 3.4.2011. Rådmannen gir, med hjemmel i PLB §20-2, tillatelse til å etablere et midlertidig deponi for steinmasser i fjæra vest for fiskehallen på gnr 21/35 i Høvika. Det er en klar forutsetning at disse massene fjernes av tiltakshaver innen 3 mnd. etter at reguleringsplanen som er fremmet over området er ferdig behandlet. Dersom massene ikke blir fjernet, kan kommunen fjerne massene for tiltakshavers regning. Dette vilkåret er godtatt og underskrevet i brevet av Erik M. Langset.
5. Den 8.12.2011 vedtar Nettet kommunestyre reguleringsplanen for Høvika Fritidsgrend.
6. Den 25.12.2011 ødelegger orkanen «Dagmar» eiendommer og bygg i området.
7. Den 6.12.2012 sender grunn- og nausteierne som grenser til Erik M. Langset et brev til ordføreren i Nettet med kopi til kontrollutvalget. De viser til vedtak som er gjort om fjerning av steinmasser som ennå ikke er effektivt. Nausteierne hevder at steinmassene som er ulovlig utlagt, samt manglende oppfølging fra kommunen(ikke fjernet innen fristen) er årsak til ødeleggelse på naust og eiendom som følge at orkanen «Dagmar» og at steinmassene har medført endret strømføring og bølger i sjøen. Disse forhold gir også utfordringer i forhold til forsikringsoppgjør og erstatning. De stiller også spørsmål ved tilliten til prosesser og vedtak i kommunale organer i Nettet kommune.
8. Den 2.12.2014 sender kommunen et brev til ny eier Skarshaug Invest AS og viser til tidligere saker helt tilbake til 2005 der vedtak ikke er oppfulgt hverken av tidligere eller ny eier om fjerning av steinmasser. I brevet blir ny eier gitt frist til 1.4.2015 om å fjerne den ulovlig bygde moloen og det midlertidige deponiet og tilbakeføre arealet slik det var før moloen ble bygd og steinfyllinga etablert. Kommunen vil også illegge firmaet en tvangsmulkt på kr 1 000 pr dag etter fristens utløp.
9. Den 29.9.2015 gir kommunen firmaet en ny frist til 1.11.2015 med å etterkomme pålegget om fjerning av moloen samt illeggelse av tvangsmulkt på kr 1 000 pr dag.

Konklusjon:

Moloen/steinfyllinga ble etablert i 2005 uten søknad eller byggetillatelse. Krav om fjerning er vedtatt i formannskapet den 22.11.2007 og frist er satt til 1.5.2008.

Søknad om byggetillatelse foreligger 3.4.2011, 3 år etter at krav om fjerning er vedtatt. Søknad innvilges 5.4.2011 under forutsetning av at molo/steinfylling fjernes innen 3 mnd. etter at reguleringsplan er behandlet. Reguleringsplanen ble vedtatt i kommunestyret 8.12.2011.

Ennå er ikke kravet om fjerning etterkommet og nytt brev er sendt eier den 29.9.15 med frist 1.11.2015.

Det er i kontrollutvalget sitt møte den 9.12.2015 stilt spørsmål om gyldigheten i vedtakene som er gjort. Kontrollutvalget forutsetter i det videre at slike spørsmål burde rådmannen ha avklart tidligere. Hvis rådmannen mener vedtakene ikke er gyldige, så vil kontrollutvalget vite hvorfor dette ikke er blitt undersøkt eller gjort noe med tidligere. Kontrollutvalget vil også vite hvorfor vedtakene ikke er blitt fulgt opp eller iverksatt i en periode på over 10 år så lenge ikke noen har påberopt seg at disse er feil. Nettet kommune har en underskrevet avtale/brev med grunneier der

denne erkjenner sitt ansvar og pålegg fra kommunen, jf. pkt. 4 i oppsummeringen ovenfor. Kontrollutvalget skal bidra til å skape tillit til forvaltningen. Saker som dette bidrar ikke til å skape tillit, men mistillit.

Kontrollutvalget tar rådmannens orientering i møte 29.02.2016 til vitende og ber rådmannen påse at vedtaket i Formannskapet sitt møte 22.11.2007, sak 118/07 etterleves. Kontrollutvalget vil følge opp saken til neste møte med en ny orientering fra rådmannen om fremdriften i saken.

Kontrollutvalget ber om et skriftlig svar på den oppsummering og konklusjon som er beskrevet ovenfor før neste møte.

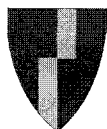
Neste møte i kontrollutvalget er 28.04.2016.

Med hilsen

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:

Kontrollutvalgets leder

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 12/16	Kontrollutvalget	28.04.2016

EVENTUELT

Kontrollutvalgets arbeidsmåte og forholdet til politisk nøytral rolle

Ordføreren i Nesset kommune har i e-post 13.april 2016 redegjort for at han har mottatt flere henvendelser på at 3 av Kontrollutvalgets 5 medlemmer i Nesset kommune bruker sine tillitsverv til å drive partipolitisk virksomhet ved et leserbrev i avisa «Driva» under tittelen «Økonomiske konsekvenser angående kommunereformen».

Dette er, ifølge ordføreren, åpenbart egnet til å svekke tilliten til Kontrollutvalgets uavhengige partipolitiske arbeid. Han viser til Kontrollutvalgets reglement og § 6 vedtatt i Nesset kommunestyre den 18.06.2016, sak 52/15.

Ordføreren ber om at Kontrollutvalget tar opp dette som sak/diskusjon i sitt møte 28.04.2016.

Kontrollutvalgssekretariatet hadde, uavhengig av henvendelsene ordføreren har mottatt eller ordførerens henstilling om å ta opp dette i neste møte, ville ta opp dette temaet(rolleavklaring) på bakgrunn av leserbrevet.

Det er flere enn 3 av kontrollutvalgets medlemmer som har underskrevet leserbrevet. Dette er medlemmer av kommunestyre og medlemmer av politiske part. De 3 fra kontrollutvalget har i tillegg til vervet som kontrollutvalgsmedlemmer også skrevet under som partimedlemmer.

Fra Kontrollutvalget sitt reglement hentes følgende utdrag:

- I § 1 står det at utvalget gjennom sitt arbeid skal sørge for at innbyggerne og øvrige interessenter har tillit til Nesset kommune.
- I § 5 står det at kontrollutvalget fatter sine vedtak i møte.
- I § 6 står det at kontrollutvalget gjennom sitt arbeid skal legge vekt på samarbeid og opptre på en uavhengig og politisk nøytral måte.
- I § 8 står det at god forståelse og respekt for hverandres roller er avgjørende for et godt samspill mellom kontrollutvalget og kommunestyret.

Det er viktig at Kontrollutvalget er med på å skape tillit både til sitt eget arbeid og rolle samt til kommunen sin tillit generelt (§ 1) og opptre på en uavhengig og politisk nøytral måte som ikke skaper tvil om rollen (§ 6).

Hva som er grensen for å drive politikk eller ren informasjon er vanskelig og vil gjerne være subjektiv. Dette vil være opp til mottaker(leser) å bedømme. Her har ordføreren reagert og han har fått flere henvendelser på at 3 av kontrollutvalgets medlemmer driver partipolitisk virksomhet. Kommunereformen er en veldig stor og aktuell politisk sak for tiden. Informasjon i den form som leserbrevet har, faller ikke innenfor arbeidsoppgavene til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget må som organ opptre som et samlet kollegium hvis ikke annet er bestemt. Uttalelser skal Kontrollutvalget samlet stå bak og være vedtatt i møte (§ 5).

Som medlem av kontrollutvalget har en ytringsbegrensninger. Men som medlem av politiske parti, kommunestyre-, formannskapsmedlem eller vanlig innbygger, kan en ytre seg fritt innenfor vanlige rammer.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utgitt et rundskriv om temaet ytringsfrihet:

- Rundskriv H-2112 Taushetsplikt for folkevalgte, kap. 2 Det prinsipielle utgangspunktet: Ytringsfriheten, Kommunal og moderniseringsdepartementet:

«I Norge er utgangspunktet at man kan ytre seg fritt. En ytring skal verken sensureres i forkant eller møtes med sanksjoner i etterkant. Ytringsfriheten har sin forankring både i Grunnloven og i bindende folkerettslige instrumenter til vern av menneskerettighetene.

Man sier gjerne at en vid ytringsfrihet er en forutsetning for et levende demokrati. Ytringsfriheten stimulerer til deltakelse i samfunnsdebatten. Den er nødvendig for at vi skal få frem kritikk og meningsytringer, særlig når det gjelder spørsmål om bruk og prioritering av fellesskapets ressurser. For folkevalgte er en vid ytringsfrihet av særlig betydning. Deres funksjon i et representativt demokrati tilsier mulighet for aktiv dialog med velgere og parti.»

Også sivilombodsmannen har uttalt seg om ytringsfridom, sjølv om saka som vart publisert på Sivilombodsmannen si nettside 11.01.2016 tek føre seg offentlig tilsette sin ytringsfridom, så har dette klare parallellar til folkevalte sin ytringsfridom.

Sivilombodsmannen skriv mellom anna: «Det gjelder også ytringer som arbeidsgiveren oppfatter som uønskede, uheldige eller ubehagelige. Offentlige ansatte har et vidt spillerom – både i form og innhold – for offentlig å gi uttrykk for sin mening, også om eget arbeidsområde og egen arbeidsplass.»

Det vert konkludert slik: «Ombudsmannen mener det er behov for konkrete tiltak for å styrke offentlig ansattes ytringsfrihet, og at dette mest hensiktsmessig kan skje gjennom en mer aktiv veiledning fra departementets side. anbefalte tiltak er å revidere/opprette rundskriv til kommunene om de ansattes ytringsfrihet, samt revidere Ethiske retningslinjer for statstjenesten».

Sekretariatet vurderer at det er viktig å stadfeste prinsippet om at for folkevalgte er en vid ytringsfridom av særlig betydning.

Som Kontrollutvalgsmedlem er denne ytringsfriheten begrenset.

Vedlegg:

- E-post fra ordfører 13.04.2016
- Reglement for Kontrollutvalget i Nesset kommune, k-sak 52/15

Sveinung Talberg
Rådgiver

Talberg Sveinung

Fra: Rolf Jonas Hurlen <rolf.jonas.hurlen@nesset.kommune.no>
Sendt: 13. april 2016 14:45
Til: Talberg Sveinung; Egil Arild Svensli ; Ivar Henning Trælvik ; Jostein Øverås (josteoe@online.no); Marte Meisingset Evensen ; Tor Steinar Lien ; Vigdis Aandalen Bersaas; Vigdis Fjøseid
Kopi: Liv Husby; Harneshaug Sigmund; Postmottak Nesset kommune
Emne: SV: Foreløpig møteinnkalling - Kontrollutvalget i Nesset kommune 28.04.2016

Hei!

Viser til vedlagte lenke og leserbrev i dagens Driva om «Økonomiske konsekvenser angående kommunereformen».

<http://www.driva.no/meninger/2016/04/11/%C3%98konomiske-konsekvenser-ang%C3%A5ende-kommunereformen-12583149.ece>

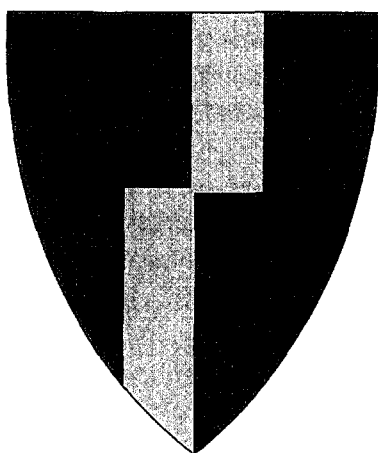
Jeg har i løpet av de siste dagene mottatt flere henvendelser på at 3 av Kontrollutvalgets 5 medlemmer bruker sine tillitsverv i utvalget til å drive partipolitisk virksomhet. Dette er åpenbart egnet til å svekke tilliten til Kontrollutvalgets uavhengige partipolitiske arbeid. Viser da til Kontrollutvalgets reglement og § 6 vedtatt i Nesset kommunestyre den 18.06.2015.

Ber om at Kontrollutvalget tar opp dette som sak/diskusjon i sitt møte den 28. april.

Rolf Jonas Hurlen
ordfører Nesset kommune
Mobil 90146076

Reglement for kontrollutvalget

Nesset kommune

Vedtatt av Nesset kommunestyre 22.09.2011 i k-sak 73/11

Revidert i kommunestyret 18.06.2015 i k-sak 52/15

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

§ 1. Kontrollutvalgets formål

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan. Utvalget skal gjennom sitt arbeid sørge for at innbyggerne og øvrige interessenter har tillit til Nesset kommune, og at kommunen leverer sine tjenester effektivt og målrettet i henhold til lov, forskrifter, statlige føringer og kommunestyrets intensjoner og vedtak.

§ 2. Valg - sammensetning

Kontrollutvalget i Nesset kommune skal bestå av min. 5 medlemmer.

Kommunestyret velger medlemmer og varamedlemmer, og blant medlemmene leder og nestleder. Funksjonstiden følger valgperioden. Minst 1 av medlemmene velges blant kommunestyrets medlemmer. For å sikre den politiske balansen og sammensetningen i utvalget, bør leder av kontrollutvalget tilhøre opposisjonen, mens nestleder bør tilhøre posisjonen. Begge kjønn skal være representert i utvalget. Kontrollutvalget velges i kommunestyrets konstituerende møte etter valg av formannskap og ordfører/varaordfører, jf. Kommuneloven § 17, 2.

Utelukket fra valg er ordfører, varaordfører, medlem og varamedlem til formannskap, medlem og varamedlem av kommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd, medlem og varamedlem av kommunestyrekomité etter § 10 a og ansatte i kommunen.

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalgets oppgaver er gitt i kommuneloven kap. 12 og forskrift om kontrollutvalg og har en sentral rolle i kommunens egenkontroll. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget kan foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å ivareta sin kontrolloppgave på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget skal sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- **Regnskapsrevisjon**, som omfatter bestilling av regnskapsrevisjon fra revisor og å påse at regnskapene blir revidert på en betryggende måte, avgi uttalelse om kommunens årsregnskap og å påse at revisors – og kommunestyrets påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp. Kontrollutvalget skal også føre kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal også gi sin uttalelse til kommunens prosjektregnskap.
- **Forvaltningsrevisjon**, som er systematiske vurderinger av kommunens økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Kontrollutvalget skal utarbeide plan for forvaltningsrevisjon. Videre skal utvalget årlig bestille og følge opp forvaltningsrevisjon hos revisor. Utvalget rapporterer resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner til kommunestyret.
- **Selskapskontroll**, som er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll. Dette innebærer at kontrollutvalget er pålagt å føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. Kontrollutvalget utarbeider plan for selskapskontroll. Videre skal utvalget bestille selskapskontroller i henhold til planen, og rapporterer til kommunestyret om gjennomførte selskapskontroller.

- **Granskninger eller undersøkelser.** Kontrollutvalget kan enten på eget initiativ eller etter vedtak i kommunestyret foreta granskninger eller undersøkelser av kommunens virksomhet.
- **Høringer.** Kontrollutvalget kan avholde høringer innenfor det ansvarsområdet som er gitt utvalget i medhold av kommuneloven. Med høring menes et møte i kontrollutvalget der utvalget mottar muntlige forklaringer fra personer som er innkalt for å få belyst en spesiell sak eller saksområde. Høringen skal i utgangspunktet være åpen, men kontrollutvalget kan med hjemmel i kommunelovens bestemmelser om møteoffentlighet, vedta at hele eller deler av høringen kan være lukket når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.
- **Virksomhetsbesøk.** Kontrollutvalget kan gjennomføre virksomhetsbesøk for å bli bedre kjent med og få et godt innblikk i forvaltningen av kommunens virksomhet, i kommunale hel- eller deleide selskap og i kommunale foretak.

§ 4. Kontrollutvalgets ressurser og rammebetingelser

Kontrollutvalget avgir forslag til budsjett for kontroll og tilsyn i Nesset kommune. Kontrollutvalgets forslag til budsjettamme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet og følger formannskapets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Utvalget må ha et ressursgrunnlag som er tilpasset utvalgets oppgaver og ansvarsområde, og må sikres en sekretariatsordning som er tilpasset utvalgets behov. Til å bistå seg i arbeidet har kontrollutvalget et uavhengig og sakkyndig sekretariat som forbereder saksbehandlingen i utvalget, ivaretar sekretariatsfunksjonen i utvalgets møter og følger opp saker på vegne av utvalget. Sekretariatet skal sikre at saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og forberedt.

Kontrollutvalget legger opp til revisjonsordning tilpasset kommunestyrets tilsynsbehov, behov for oppfølging av særskilte vedtak, kompetansenivået i kommunen og kommunens egen organisering og internkontroll. Revisjonsfunksjonen for kommunen og eventuelt tilknyttede selskaper ivaretas av egen revisor / revisjonsselskap som kommunestyret velger etter innstilling fra kontrollutvalget.

§ 5. Saksbehandlingen i kontrollutvalget

Utvalget treffer sine vedtak i møte, og det føres protokoll fra møtene. Utvalgets møter avholdes i henhold til vedtatt møteplan. Møteinnkalling, med sakliste og sakspapirer, sendes utvalgets medlemmer, aktuelle varamedlem, ordføreren, rådmannen og revisor en uke før møtet finner sted. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget. I tillegg sendes kontrollutvalgets møteinnkalling og sakspapirer, samt protokoller til Nesset kommune og er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Protokoller skal sendes utvalgets medlemmer/varamedlemmer for gjennomsyn. Merknader skal meldes sekretariatet, som i samråd med lederen tar avgjørelse om det skal gjøres endringer i utkastet. Protokollen skal endelig godkjennes av kontrollutvalget i neste møte.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum, men skal vedtas lukket når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.

Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at et medlem av organet er inhabilt.

For at kontrollutvalget skal kunne utføre og følge opp de oppgaver som er nødvendig for å sikre forsvarlig kontroll og tilsyn, bør utvalget ha minimum 5 møter pr. år. Det utarbeides en møteplan med oversikt over møtetidspunkt og faste oppgaver for det enkelte år som vedtas av kontrollutvalget.

§ 6. Kontrollutvalgets arbeidsmåte

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om den administrative og politiske virksomheten i Nesset kommune. Gjennom sitt arbeid skal utvalget legge vekt på samarbeid og opptre på en uavhengig og politisk nøytral måte. Kontrollutvalget vil særlig legge vekt på å følge opp kommunens beslutningssystemer, rutiner og organisasjonens egen kvalitetssikring. Gjennom en aktiv og synlig arbeidsmåte vil kontrollutvalget bidra til at feil og uregelmessigheter forebygges, men i den grad slike forhold skulle forekomme, vil utvalget påpeke dette.

Kontrollutvalget skal arbeide for

- å sikre god kvalitet i kommunens tjenester
- å sikre god produktivitet og en effektiv ressursutnyttelse
- å ivareta innbyggernes rettsikkerhet i deres kontakt med den kommunale forvaltningen
- å sikre at politiske vedtak i Nesset kommune følges opp.

§ 7. Informasjon og rapportering

Som et ledd i sitt forebyggende arbeid skal kontrollutvalget prioritere veiledning og informasjon. Utvalget skal legge vekt på å være løsningsorientert og bidra til læring i organisasjonen. Kontrollutvalget skal ha en aktiv og nær dialog med kommunestyret som kommunens øverste tilsynsorgan, og vil fremme aktuelle saker og rapportere til kommunestyret ved behov.

Det utarbeides en årsmelding med oppsummering av kontrollutvalgets arbeid for det enkelte år som legges fram for kommunestyret. På slutten av hver valgperiode skal det legges fram en rapport til kommunestyret om utvalgets virksomhet og gjennomført forvaltningsrevisjon i valgperioden.

Kontrollutvalgets leder, eller den lederen måtte bemyndige, ivaretar kontakten med media.

§ 8. Samspillet mellom kontrollutvalget og kommunestyret

God forståelse og respekt for hverandres roller er avgjørende for et godt samspill mellom kontrollutvalget og kommunestyret. Kontrollutvalget arbeider på oppdrag fra kommunestyret som kan anmode eller pålegge kontrollutvalget å utrede konkrete saker på egne vegne.

Leder og nestleder i kontrollutvalget har møte- og talerett i kommunestyret når saker fra kontrollutvalget skal behandles.

Saker som kontrollutvalget fremmer til kommunestyret skal behandles før de politiske sakene for å tydeliggjøre at dette er tilsyns- og kontrollsaker der andre kriterier enn de politiske er førende for debatten og konklusjonen. Presentasjon av sakene vil bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid overfor kommunestyret.

§ 9. Ikrafttreden

Reglement for kontrollutvalget i Nesset kommune trer i kraft etter vedtak i kommunestyret.